

Allende
je padel,
a pokazal
je pot

DUŠAN UDOVIČ

Še danes imam živo pred očmi televizijske prizore bombardiranja predsedniške palače La Moneda, med vojaškim udarom, ki je v Čileju pred štiridesetimi leti zrušil legitimnega predsednika Salvadorja Allendeja in postavil na celo državo fašistični režim generala Augusta Pinocheta. Ta je potem državi s terorjem in brutalnimi metodami vladal celih sedemnajst let, za svoje zločine pa kljub poznejšemu pregonu ni nikoli plačal.

Cile ni bil edini. Demokratični sistemi so se takrat, še v polnem primežu hladne vojne, v mnogih državah soočali s težavami. Da ostanemo le pri nekaj primerih: V Grčiji so že nekaj let vladali polkovniki, Španija je bila že desetletja v rokah Francovega fašizma, Portugalska Salazarjevega. Sedemdesetega leta je črni princ Junio Valerio Borghese snoval udar tudi v Italiji. Nekaj let prej so Sovjeti zatrljali Praško pomlad, potem pa »naredili red« tudi na Poljskem. Svet je bil dejansko vklenjen v logiko delitve interesnih sfer med supersilama, Združene države Amerike in Sovjetsko zvezo. Tej razdelitvi je pod tedanjim Titovim vodstvom kljubovalo le gibanje Neuvrščenih.

Vsa Latinska Amerika je bila nekakšna surovinska baza ZDA in multinacionalnik, ki so večino držav brezobjirno izkoriscale in politično pogojevale. Najbolj so bili temu funkcionalni vojaški režimi raznih trdorokcev, tako Hugo Banzerja v Boliviji ali Alfreda Stroessnerja v Paragvaju, vojaška hunta je bila skoraj vse povojno obdobje na oblasti tudi v Braziliji, kmalu potem pa tudi v Argentini.

Socialist in voditelj gibanja Unidad Popular v Čileju Salvador Allende je bil legitimno izvoljen na demokratičnih volitvah, njegov program družbenih reform pa je bil poskus upora ameriškemu imperializmu in tujemu gospodarskemu izžemanju države. ZDA tega niso mogle tolerirati, ker so v Allendeju poleg nasprotnika njihovih gospodarskih interesovidele tudi politični detonator, ki bi lahko vplival še na druge države Latinske Amerike. Tako je njegovo zrušenje dejansko zrežirela CIA.

Če danes pogledamo na Latinsko Ameriko, so razlike resnočno velike. Vojaški hunt skoraj ni več, demokratični sistemi so trdnješi, nekatere države so kljub težavam doživele emancipacijo, tako kot Bolivija, ki ji vlada domorodec Evo Morales, Brazilija je v gospodarskem vzponu, demokratični odnosi so utrjeni tudi v Čilu. Nikjer ni idile, a napredek je viden. K vsemu temu pa je gotovo prispevala tudi žrtev čilskega predsednika Salvadorja Allendeja, ki je na danšnjem dan pred štiridesetimi leti padel pod streli izdajalskih generalov.

SIRIJA - Damask sprejel ruski predlog

Asad pristal na predajo kemičnega arzenala

O tej rešitvi sta se Putin in Obama pogovarjala na vrhu G20

POBUDA ZSŠDI Ministrica s športniki

TRST/GORICA - Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel (na sliki BUMBA-CA) je včerajšnji dan posvetila slovenskim športnikom in športnim delavcem na Tržaškem in Gorškem. Na povabilo Združenja slovenskih športnih društev v Italiji (ZSŠDI) je slovenska ministrica obiskala nekatere športne strukture. V pogovoru s predstavniki naših športnih društev si je obenem ustvarila poglobljen vpogled v široko, dinamično in razvejano športno realnost Slovencev v Italiji. Komelova je srečanje ocenila kot »izjemno pozitivno«. Prav tako zadovoljen je bil predsednik ZSŠDI Ivan Peterlin. V Nabrežini se je ministrica obenem tudi »sprostila« z igranjem odbojke na mivki.

Na 3. strani

DAMASK - Ruski predlog, da naj sirski režim predra nadzor nad kemičnim orožjem, je očitno padel na plodna tla. Sirija je nanj po besedah zunanjega ministra Valida al Mualema že pristala in se z Rusijo pogovarja o konkretnih načrtih za njegovo izvedbo. ZDA predloga ne zavračajo, a so do njegove izvedbe skeptične. Ameriški predsednik Barack Obama je v ponedeljek povedal, da se je o takšnem načrtu za rešitev sirskega vprašanja z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom pogovarjal že ob robu vrha G20 v Sankt Peterburgu prejšnji teden. Včeraj so to potrdili tudi v Moskvi. Sicer pa bi moral sinoči o sirski krizi na osnovi ruskega predloga razpravljati Varostni svet Združenih narodov, a so sejo naposled odložili.

Na 16. strani

TRST - SSG predstavilo letošnji repertoar

Z roko v roki po sledeh srca

TRST - Z roko v roki, pod gesлом Sledi srca, v znamenju ljubezni, ki nam daje moč za vztrajanje in nas ustvarjalo navduhuje: tako se Slovensko stalno gledališče predstavlja svojemu občinstvu v sezoni 2013/2014. Bogat repertoar so včeraj predstavili v tržaškem Kulturnem domu, zaobjema pa kar 18 gledaliških predstav, glasbenih in plesnih dogodkov. Štiri predstave bodo nastale v domači produkciji, ostale bodo na velikem in mallem odru tržaškega teatra sooblikovali številni ustvarjalci iz Slovenije in Italije.

Na 10. strani

GORIŠKA - V Vilešu s pospeškom gradijo nakupovalno središče

Prva žrtev velikana

Zapirajo novogoriški Oviesse - Po selitvi trgovine COOP bo v Gradišču ostala prazna betonska hala

GORIŠKA - Medtem ko v Vilešu s pospeškom gradijo novo nakupovalno središče Tiare Shopping in se pripravljajo na novembrsko odprtje, so že opazni njegovi negativni učinki na druge trgovine. Prva »žrtev« nakupovalnega središča iz Vileša je trgovina Oviesse v novogoriški Olandii, ki jo zapirajo konec septembra. Podobna usoda čaka tudi nakupovalno središče Isonzo v Gradišču. Njegova največja trgovina - veleblagovnica COOP - se bo novembra selila v Vileš, tako da bo v Gradišču vztrajalo le nekaj manjših prodajal, ki jim najemniške pogodbе zapadejo konec leta. Takrat bo od nakupovalnega središča Isonzo ostala le siva betonska hala.

Na 12. strani

V Benetkah vrh Italije,
Slovenije in Hrvaške

Na 2. strani

Glinščica: Lovriha
izločen s procesa?

Na 4. strani

Trst-Koper: načrti
Borisa Popoviča

Na 5. strani

V Gorici sredi dneva
električni mrk

Na 13. strani

Minister obljudlja
denar za Redipuljo

Na 14. strani

ITALIJA - Politika
Izklučitev
Berlusconija
odložena

RIM - Imunitet komisija senata je sinoči odložila glasovanje o izključitvi Silvia Berlusconija iz zgornjega doma parlamenta. S tem je posredno tudi podaljšala življenje vlad Enrica Letta, saj so Berlusconijevi privrženci že od ponedeljka grozili, da bi glasovanje za Berlusconijevo izključitev pomenilo konec široke koalicije. Sicer pa je zadeva le odložena. Vodja Demokratske stranke Giorgio Napolitano je sinoči potrdil, da je Berlusconijev izključitev iz senata dolžno dejanje.

Na 15. strani

BENETKE - Jutri zvečer srečanje predsednikov treh vlad

Italija, Slovenija in Hrvaška dodatno krepijo sodelovanje

BENETKE - Fundacija Giorgio Ci ni, ki domuje na otoku San Giorgio, bo jutri pod večer gostila srečanje pred sednikov vlad Italije, Slovenije in Hrv aške. Gostitelj Enrico Letta, Alenka Bratušek in Zoran Milanović bodo ocenili raven odnosov med tremi državami ter poiskali oblike skupnega sodelovanja glede političnih in gospodarskih tem po nedavnem vstopu Hrv aške v Evropsko unijo.

»Sodelovanje treh držav v okviru EU lahko prispeva tako k krepiti odnosov med Slovenijo, Italijo in Hrv aško, kakor tudi k učinkovitejšemu uveljavljanju nacionalnih interesov v okviru Evropske unije. Srečanje v Benetkah predstavlja tudi priložnost za izmenjavo pogledov in izkušenj pri prizadevanjih držav ob soočanju s finančno krizo. Tudi sicer so bilateralni odnosi med Republiko Slovenijo in Italijansko republiko ter med Republiko Slovenijo in Republiko Hrv aško dobri, saj poteka reden in intenziven dialog na najvišjih ravneh,« piše na spletni strani pred sedstva slovenske vlade.

To bo že tretje srečanje med Letto in njegovo slovensko kolegico. Prvič sta se sestala junija v Rimu, v začetku tega meseca pa še na Bledu v sklopu tamkajšnjega strateškega foruma, na katerem je bil italijanski premier tudi eden osrednjih govornikov. Predsednika vlad sta se isti večer na bilateralnem sestanku srečala v Vili Bled, kjer je tekla beseda zlasti o evropskih zadevah in gospodarskem sodelovanju. Na Bledu sta se Letta in Bratuškova bežno dotaknila tudi tržaškega uplynjevalnika, ki naj bi bil predmet bližnjega sestanka gospodarskih ministrov obeh držav. Predsednica slovenske vlade je svojega gosta opozorila na nujnost sklica vladnega omizja za slovensko manjšino, njen apel pa je vsaj na Bledu ostal brez odgovora.

Zanimiva bodo stališča, ki jih bo v Benetkah izrazil hrv aški premier Milanović, ki se doslej ni veliko ukvarjal z odnosi s Slovenijo ter še manj z Italijo. Zagreb se je v zadnjih mesecih na področju zunanjje politike razumljivo najbolj ukvarjal z Brusljom ter z evropskimi povezavami, njegov trud je bil poplačan z vstopom v Evropsko unijo.

Enrico Letta,
Alenka Bratušek
in slovenski
veleposlanik
v Rimu
Iztok Mirošič
so Vile Bled
pripluli kar
s tradicionalno
pletino

ZADEVA PATRIA - Sodnica Barbara Klanjšek v obrazložitvi sodbe

Janša je v postopku nabave oklepnikov hotel ostali »neviden«

LJUBLJANA - Ljubljanska okrajna sodnica Barbara Klanjšek je v pisni obrazložitvi sodbe v zadevi Patria ugotovila, da je predsednik SDS Janez Janši storitev kaznivega dejanja v celoti dokazana.

Kakor ugotavlja Klanjškova, je Janša v postopku nabave oklepnikov želel ostali »neviden«. Del dokumenta, ki pojasnjuje izrek sodbe Janši, pa je danes objavilo Delo. Sodišče je tri mesece po izreku sodbe namreč strankam v postopku poslalo pisno obrazložitev sodbe. Petega junija je Klanjškova tri obtožene, predsednika SDS Janeza Janšo, lastnika Rotisa Ivana Črnkoviča in brigadirja Toneta Krkoviča, spoznala za krive kaznivih dejanj, povezanih z dajanjem ali sprejemanjem daril za nezakonito posredovanje v postopku izbora in nakupa finskih oklepnikov.

Kakor ugotavlja sodišče, je bilo dejanje storjeno v sostorilstvu. Glede na nacin in okoliščine storitve kaznivega dejanja se Janša v postopku nabave oklepnikov ni želel osebno sestati s predstavniki Patrie Vehicles Oy. Janša se ni smelo na zunaj vključevati, torej javno izpostavljati, ker je bilo to zanj preveč nevarno. Zato brez sodelovanja Jožeta Zagožna (njega je sodišče zaradi bolezni izločilo iz postopka) ne bi bil seznanjen s predlogi finske strani, tudi glede objavljenega plačila provizije ne, piše v sodbi.

Glede na vlogo Janše kot predsednika vlade in ključnega določevalca pa tudi Zagožen brez opisanega sodelovanja in usklajevanja z Janšo ne bi mogel storiti očitnega kaznivega dejanja, je ocenila sodnica. Klanjškova je zapisala, da se je s tem, ko so vse vpletene strani kot ključno osebo omenjale prav Janšo, ki je bil v času postopka nabave osemkolesnikov predsednik vlade, krovnoško in logično v celoti zaključen krog delovanja. V tem postopku sicer ni bilo mogoče ugotoviti neposredne komunikacije med Janšo in predstavniki Patrie, saj je Janša »več kot očitno želel ostati neviden«, kar kor po besedah sodnice izhaja tudi iz zaseženih elektronskih sporočil.

V sodbi piše, da je bila Patria seznanjena s tem, da bo tehnična zmogljivost predstavljala 30 ali 40 odstotkov možnosti za uspeh na razpisu, ostalo pa bo ovisno od politične odločitve. Zagožen je bil predstavnikom Patrie predstavljen kot svetovalec predsednika vlade Janše ter nekdo, ki ima zelo močen položaj in ga Jan-

ša zelo upošteva. Zato so bili stiki z Zagožnom za Paro zelo pomembni, ugotavlja sodišče.

Tako sodišče navaja naznamek Patrie, da bo Zagožen dokumentacijo v zvezi z

oklepnički posredoval Janši. V sodbi se omenja tudi elektronsko sporočilo, ki ga je 22. julija 2005 na predstavnika Patrie za Slovenijo Reija Niittynenu naslovil posrednik v poslu z oklepnički Hans Wolfgang Riedl. Ta je zapisal: »S strani predsednika vlade in dr.Z. nam je bilo objavljeno, da bodo podprtli le nas«. Le šest dni kasneje je Riedl sporočil Niittynenu, da jim je dr. Zagožen zagotovil, da skrbno spremlja projekt in da imata on in premier vse pod nadzorom.

Sodišče je ovrglo tudi Zagožnov zagonov, da z Janšo praktično nista imela stikov, saj iz podatkov analize prometa telefonskih številk izhaja, da je sta bila Zagožen in Janša v kontaktu najmanj prek sms-sporočil.

Podatki segajo le do 25. novembra 2006, saj so izdelani za zadnjih 24 mesecov od pridobitve odredbe. Operaterji namreč po zakonu o komunikacijah niso dolžni podatke hraniti dlje kot 24 mesecov. (STA)

LJUBLJANA - Kritično stališče ministra Karla Erjavca

Ne na koži upokojencev

Predsednik DeSUS proti vladnemu predlogu, da se s proračunom odvzame regres upokojencem

LJUBLJANA - Zadnji sestanek koalicije je bil zelo težek, saj je predlog, da bi s proračunom za leto 2014 vzel regres upokojencem, resen, pravi prvak DeSUS Karl Erjavec. Če pri devetmilijardnem proračunu lahko le pri tem najdejo rezerve, se sprašuje, ali je vlada sposobna prihodnjih izzivov. V takem primeru Alenki Bratušek predlaga vezavo zaupnice na proračun. Predlog za odvzem regresa upokojencem s proračunom za leto 2014 je za DeSUS nesprejemljiv, saj se »zeli krizo zopet reševati na tistih, ki najtežežje živijo«. Za upokojence, ki prejemajo 300, 400 ali 500 evrov, bi ukinitev regresa pomenila resno socialno grožnjo. Ta denar namreč nekateri porabijo denimo za kurjavo, je povedal predsednik DeSUS.

Z ukrepom bi prihranili 90 milijonov evrov. Vendar pa je Erjavec Bratuškovi, kot pravi, že povedal: »Kot je za Baracka Obamo rdeča črta uporaba kemičnega orožja, je za DeSUS ukinitev regresa«. Tako pričakuje, da ministrstvo za finance takega ukrepa ne bo predlagalo, sicer DeSUS proračuna ne bo podprt. Erjavec težko ocenjuje, kakšne bi bile politične posledice takega dejanja. Je pa premierki predlagal, da v primeru koalicijsko neusklađenega proračuna nanj veže zaupnico.

Pri Pulju zasegli veliko količino mamil

ZAGREB - Na glasbenem festivalu Dimensions, ki je potekal v Štajnjanu pri Pulju, so hrvaški policisti pri 114 osebah zaplenili različne vrste mamil, od marihuane, tabletke ekstazija do kokaina in gobic, je včeraj sporočila istrska policijska uprava. Med tistimi, ki so imeli mamil, je tudi slovenski državljan, ki so ga prijavili sodniku za prekrške. Slaba polovica tistih, ki so jim policisti odvzeli mamil, med 3. in 9.

septembrom, je bilo britanskih državljanov - 52. 16 je bilo belgijskih državljanov, devet hrvaških, sedem francoskih, šest avstralskih in štirje nizozemski. Mamil je našli tudi pri državljanih Italije, Avstrije, Švedske, ZDA, Grčije, Madžarske, Kanade, Bolgarije, Brazilije, Irske, Rusije in Slovenije.

Zaradi preprodaje mamil so kazenske ovadbe vložili proti štirim britanskim državljanom ter proti Hrvatu in Avstriju, ki so jih tudi priprli. Ostali so imeli opravka s sodnikom za prekrške. Policisti so med festivalom elektronske glasbe zaplenili večinoma marihuano in tabletke ekstazija, našli pa so tudi hašš, amfetamin, metamfetamin, ketamin, kain, mefedron, LSD in gobice, so zapisali na spletni strani policije.

Direktor RTVS Janez Lombergar bo razrešen

LJUBLJANA - Generalni direktor Radiotelevizije Slovenija (RTVS) Marko Filli je za STA potrdil, da je začel postopek razrešitve direktorja Televizije Slovenija Janeza Lombergarja. Lombergar naj bi bil odgovoren za domnevno sporno porabo razvojnega denarja, na kar so programski svetniki opozorili že pred poletjem. Takrat je programski svet pozval Fillija, naj do septembra ugotovi, kdo je odgovoren za porabo razvojnih sredstev za programske kanal in kršitev meril za koriščenje sredstev, prejetih iz kupnine za delnice Eutelsat, ter naj sprejme ukrepe.

O morebitni razrešitvi Lombergarja mora odločati še programski svet zavoda, seja bo predvidoma 23. septembra. Če bo Lombergar razrešen, mora

RTVS objaviti razpis za direktorja televizije. Filli je za STA tudi pojasnil, da bo v primeru razrešitve Lombergarja do potrditve novega direktorja sam vodil Televizijo Slovenija. Lombergar je direktor Televizije Slovenija od marca 2011.

Anketa

www.primorski.eu
Klikni
in izrazi svoje mnenje

Kaj menite o novih planinskih tablah samo v nemškem jeziku na Južnem Tirolskem?

- Tako je prav
- Morale bi biti dvojezične
- Morale bi biti samo v italijsčini
- Me ne zanima

POBUDA ZSŠDI - Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel na obisku na Tržaškem in Goriškem

več fotografij na www.primorski.si

Dobra volja, požrtvovalnost navdušenje in prostovoljno delo

Ministrica Tina Komel z obojkarcami Zaleta in Golleyeja (levo). Odbornik ŠD Sovodnje Gianni Marson je ministrici podaril majico z njenim imenom. V ozadju predsednik ZSŠDI Ivan Peterlin.

Vsa društva so poskrbela za darilo (predsednik ŠD Soča Fabio Tommasi)

KROMA, BUMBACA

»Nismo se predstavili kot jokajoča skupnost, ampak kot osebek, ki želi, klub skromnim finančnim zmožnostim, nekaj ustvariti.« Besede predsednika Združenja slovenskih športnih društev v Italiji (ZSŠDI) Ivana Peterlina so bile všeč ministrici za Slovence v zamejstvu in po svetu Tini Komel, ki je bila včeraj gost naše športne krovne organizacije. Slovenska ministrica si je ogledala nekatere športne strukture. V pogovoru s predstavniki naših športnih društev si je obenem ustvarila poglobljen vpogled v široko, dinamično in razvijano športno realnost Slovencev v Italiji. »Resnici na ljubo sem nekateri klube že pozna, tako da mi šport v zamejstvu ni neznanka. Srečanje bi ocenila kot izjemno pozitivno, saj sem spoznala veliko no-

vih ljudi, videla telovadnice, nogometna igrišča in drugo ter prišla do zaključka, kako pomembna je športna dejavnost pri naših rojakih na Tržaškem in na Goriškem. Presečena sem bila, ker so se predstavniki društev odzvali tako številčno, saj je bil danes (včeraj op. av.) delavnik. V očeh predsednikov in odbornikov sem opazila val navdušenja,« je včerajšnje srečanje ocenila ministrica Komel, ki se je v Nabrežini izkazala tudi kot solidna obojkarkica na mivki. Predsednik Sokola Savo Ušaj ji je namreč podaril društveno rdečo majico. Ministrica se je preoblekl in odigrala nekaj setov skupaj z mladimi obojkarkami Zaleta in goriškega Golleyeja.

V Nabrežini se je pravzaprav končal tržaški del srečanja, ki se je začel v športnem

središču Silvana Klabiana v Dolini. Tam so ministrico ob prisotnosti županje dolinske občine Fulvie Premolin in odbornika za šport Antonia Ghersinica sprejeli predstavniki domačega Brega. Sledil je obisk sveitoivanskega Stadiona 1. maja, bazovskega športnega centra Zarje, openskega katalkalnišča na Pikelcu ter sedeža Tržaškega pomorskega kluba Sirena v Barkovljah (tu se je delegaciji pridružila tudi konzulka Eliška Kersnič Žmauc), kjer je ministrica sprejela tudi državna absolutna prvakinja v športni gimnastiki Tea Ugrin.

»Kot slovenski športniki in športni delavci v Italiji smo neizmerno hvaležni ministrici Komelovi za njen obisk. Enkratno je, da je bila tako ugledna osebnost pri-

pravljenja žrtvovati cel dan za ogled naših športnih objektov in prisluhniti predstavnikom naših društev. S svojo prisotnostjo je v srce in dušo naših odbornikov vceplila neko novo samozavest. Predvsem pa jih je pojavila za trud, požrtvovalnost in za vso prostovoljno delo in čas, ki ga vsi naši odborniki vlagajo v delo in vzgojo naših najmlajših. Ministrici sem hotel poudariti, da naš šport, ni to, kar je šport v Sloveniji oziroma v Italiji. Italijanski športnik pri nas ali slovenski športnik v Sloveniji se ne ubada s takimi problemi oziroma vsebinskimi naboji kot se mora ubadati naš športnik v zamejstvu. Pri nas moramo s športom gojiti še druge valence kot so ohranjanje jezik in v pripadnost narodu. Kot športniki se

čutimo povsem enakovredni ostalim dejavnikom v naši skupnosti, kulturi, gledališču, dnevniku in drugim,« je povedal predsednik Peterlin.

Obisk slovenske ministrice Komelove se je po nabrežinskem »športnem delu« nadaljeval na Goriškem. V Sovodnjah je poleg predstavnikov domačih in okoliških športnih društev sprejela goste tudi županja Alenka Florenin. Zadnji dve etapi pa sta bili goriški Kulturni dom in športni Mirka Spacapana. V Goriškim društvom se je pridržila tudi predsednica Planinske družine iz Benečije Luisa Battistig. Ministrica Komelova je spoznala, da so tudi Beneški Slovenci športno aktivni.

Jan Grgič

SLOV.I.K. - Dva vzgojno-izobraževalna programa

»Ekstra« in »Multi«

Rok za prijavo je 15. september 2013

Slovenski izobraževalni konzorcij bo v letu 2013-2014 ponujal dva vzgojno-izobraževalna programa, namenjena dijakom (program Ekstra) in študentom (Multidisciplinarni program). Lahko bi pravzaprav rekli, da gre kar za dva »paketa«, saj sta oba zasnovana tako, da ponujata več modularnih programov. »Že dlje časa opažamo – ne samo pri nas, ampak tudi drugod po Evropi – da pojma »dijak« in »študent« nista več tako enoznačna kot nekoč. Dijaki in študenti, tudi tisti, ki prihajajo iz iste šole ali fakultete, se med seboj bistveno razlikujejo: niti približno nimajo več vsaj podobnih interesov, urnikov, popoldanskih dejavnosti, želja, pričakovanj, ambicij. Motivacija, zrelost, odnos do znanja, percepcija sveta – vse to se lahko od posameznika do posameznika kar precej razlikuje,« pravi Matejka Grgič, znanstvena direktorica Slov.I.K.-a. Prav radi tega so se na Slov.I.K.-u odločili, da dijakom in študentom ponudijo več različnih možnosti izobraževanja, ki tvorijo neko smiselnost celoto.

»Eden od osnovnih problemov je čas. V izobraževanju je čas investicija. V vzgoji pa sploh predpogoji za vsakršen pozitiven rezultat. Ne moremo in nočemo dijakom ali študentom zapovedati, koliko časa naj investirajo v svoje izobraževanje. To mora biti njihova odločitev in izbira,« meni Grgičeva.

Na Slov.I.K.-u so takoj po ustanovitvi konzorcija, leta 2005, začeli izvajati Multidisciplinarni program, namenjen univerzitetnim študentom. Program je na začetku obsegal nekaj sklopov predavanj, s časom pa se je ponudba razširila. V zadnjih letih je program obsegal petnajst 4-urnih delavnic ob sobotah zjutraj, obiskovanje mednarodnih poletnih šol, delovno prakso, obiske podjetij, izlete in možnost

obiskovanja drugih tečajev. Potrebe študentov se naglo spreminja, skupine se razlikujejo: »Sprva je bil program namenjen predvsem študentom prvih letnikov, promocijo smo izvajali samo med maturanti. Danes se na program vpisuje vse več študentov zadnjih letnikov, brucev skoraj ni. Poleg tega moramo vedeti, da hodi vse več študentov na Erasmus programe v tujino, nekateri opravljajo mednarodne delovne prakse – vse te dejavnike upoštevamo, ko sestavljamo program.«

Letos bodo študenti na Multidisciplinarnem programu lahko izbirali med dvema opcijama: full time ali part time. Prva je bolj zavezujoča, saj predvideva redno prisotnost na 12 sklopih predavanj, obiskovanje ene mednarodne poletne šole in obvezno opravljanje delovne prakse. Druga, part time opcija, je glede prisotnosti na predavanjih manj toga, udeležba na mednarodni šoli in delovna praksa pa nista obvezni. Vsa predavanja so ob sobotah zjutraj, približno pol v Gorici in pol v Trstu. Tudi letos načrtujejo daljši izlet (lani so bili Slov.I.K.-ovi študenti v Bruslju, še prej pa v Rimu), krajši izlet z obiskom podjetij v Ljubljani in Sloveniji, poleg tega pa se Slov.I.K.-ovi študenti lahko vključijo še v druge oblike izobraževanja – seminarje, srečanja, kraješ tečaje ...

Dijaški program Ekstra se je začel izvajati leta 2009 v sodelovanju z Dijaškim domom Simona Gregorčiča iz Gorice, najprej v obliki popoldanskega bivanja z učenjem in pisanjem nalog. Kmalu za tem se je program spremenil in se razširil. Letos ponuja na primer tri izbirne vsebinske sklope popoldanskih delavnic za dijake (podjetništvo, nastopanje pred tablo in poslovno komunikacijo za mlade), možnost izvedbe predavanj in delavnic na šolah, poletne dejavnosti, organizacijo enoletnega

šoljanja v Sloveniji in še marsikaj. Program Ekstra poteka ločeno v Trstu in v Gorici. »Pri izvedbi tega programa uspešno sodelujemo s slovenskimi višjimi srednjimi šolami ter z obema dijaškima domovoma v Trstu in Gorici. Druži nas vsaj en skupni cilj: promocija rabe živega slovenskega jezika med mladimi. In ker se jezik ne učimo (samo) med poukom jezika, smo se odločili, da dijakom ponudimo druge vsebine, ki so zanje zanimive in potrebne, tako da prek njih posredno usvajajo in uporabljajo tudi jezik – sodobno, živiljenjsko slovenščino,« poudarja Matejka Grgič. Kaj pa tuji jeziki? »Strokovnjaki ocenjujejo, da bodo morali iskalci zaposlitve leta 2020 tekoče govoriti vsaj štiri jezike: svoj jezik, angleščino, še en evropski jezik in en svetovni jezik (kitajščino, japonsčino, arabščino). To je realnost, v kateri živimo. Na Slov.I.K.-u smo že razmišljali, da bi organizirali tudi angleško različico našega programa in tečaj vsaj enega od zgoraj omenjenih jezikov, a to je odvisno od povpraševanja. Nasprosto se trudimo, da bi sproti odgovarjali na izzive in potrebe prostora, v katerem delujemo. Ponudbo prilagajamo dijakom, staršem, šolam – hkrati pa ostajamo zvesti svojemu izhodišču: v znanju je moč.«

Oba programa, dijaški Ekstra in študentski Multi, sta sofinancirana; stroške delno krije prispevki Urada RS za Slovene v zamejstvu in po svetu, v večji meri pa članici konzorcija. Zaradi tega tudi za letos velja, da plačajo dijaki in študenti samo vpisino, šolnine pa ne.

Več informacij o programu je na spletni strani www.slovik.org, kjer so objavljeni tudi razpisi in prijavnike. Rok za prijavo je 15. september 2013. Za informacije in prijave je na voljo e-nabiralnik info@slovik.org.

POLETNI FOTOUTRIP '13
NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Giada v Lignanu

MARTINA CORETTI
Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcov ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici).

ŠOLSTVO - Začetek pouka na zavodu Zois in problematika višjih srednjih šol

Elektronskih dnevnikov še ne bo, razen v poskusni obliki na Slomšku

Na zavodu Zois novi računalniki, a tudi huda prostorska stiska - Na zavodu Stefan dobri pogoji - Na liceju Prešeren novi projektorji

Potem ko sta v pondeljek s poukom začela Licej Franceta Prešerena in Izobraževalni zavod Jožefa Stefana, so včeraj zjutraj v klopi sedli še dijaki Tehniškega zavoda Žige Zoisa, medtem ko se bo na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška pouk začel jutri. Višešolcev je letos 499, to pa bo tudi zadnje šolsko leto, v katerem bodo v tem letniku delovale še stare smeri, letos pa se ne bodo še ukvarjali z elektronskimi dnevnikami, razen v poskusni obliki. To smo med drugim izvedeli v pogovorih z ravnatelji prejšnji teden.

Na Prešernu novi projektorji

Tako spletnne revolucije ne bo na liceju Prešeren, ki ga letos obiskuje 235 dijakov, od katerih 58 prvošolcev. Na liceju bodo letos spričo neenotnosti pri izbiro programa še imeli papirnate dnevниke, nam je povedala ravnateljica Loredana Guštin, ki pa pri tem poudarja, da bodo letos razpolagali z desetimi novimi projektorji, ki jih bodo skupaj s prenosnimi računalniki uporabljali v didaktične namene oz. za posodobitev didaktike.

V letošnjem šolskem letu bo šest dijakov liceja obiskovalo pouk v tujini, na šoli pa imajo 38 rednih profesorjev in štiri suplente, kar je po eni strani spodbudno, po drugi pa se profesorski kader stara in je manj mesto za mlade. Še vedno je nekaj prostorske stiske, na pobudo profesorjev telesne vzgoje pa bodo za manjše skupine telovadcev ponovno uporabljali galerijo nad telovadnico.

Licej Slomšek: poskusno uvajanje elektronskih dnevnikov

Elektronske dnevničke bodo poskusno uveliti v nekaterih razredih liceja Slomšek, nam je povedala ravnateljica Fulvia Premolin, ki vsekakor opozarja, da za zdaj na šoli ostajajo v rabi papirnati dnevnički.

Letos bo licej obiskovalo 74 dijakov, prvi razred z enajstimi dijaki pa bodo imeli samo na humanistični smeri, ker je bil vpis v prvi letnik družbeno-ekonomsko smeri preskoren. Pri tem skušajo nekajkrat prizrediti učni načrt, letos pa bo prišlo do nekoliko drugačnega načrtovanja na osnovi kompetenc: znanje dijakov se bo tako preverjalo na osnovi tega, koliko je dijak osvojil glede na kompetence.

Na zavodu Stefan razred več

Na zavodu Stefan imajo v novem šolskem letu razred več, drugače šteje letos šola 105 dijakov, od katerih 21 v prvem letniku. Prostor za nov razred so v sodelovanju z zavodom Zois in pokrajsko upravo pridobili z izpraznitvijo nekega skladišča, tako da so dobri pogoji za nemoteno delovanje, pravi ravnatelj Primož Strani, ki pa je glede uvajanja novosti elektronskih dnevnikov previden. Na zalogi imajo še precej svežih papirnatih dnevnikov in bodo zato novost uvajali postopno: po ravnateljevem mnenju je namreč za uvajanje elektronskih dnevnikov potrebna stabilnost, to pa zahteva čas, medtem ko hitre rešitve lahko postavijo pod vprašaj npr. varovanje osebnih podatkov. Na šoli zadevi sledijo od blizu, razgledujejo se po tržišču in preverjajo tehnične značilnosti strežnikov v iskanju rešitve, ki bo predvidevala relativno ekonomsko dostojnost in polno funkcionalnost v slovenščini, opozarja Strani.

Prostorska stiska na Zoisu

Zaradi težav s slovenskimi črkami na zavodu Zois letos ne bodo še uveliti elektronskih dnevnikov. Možnosti še preverjajo, zato bodo letošnje šolsko leto uporabili za pripravo. Vsekakor, nam je povedala ravnateljica Milena Padovan, so prejeli novi in-

teraktivni tabli in se opremili z novimi računalniki z velikim spominom.

Na šoli bo letos 85 dijakov, od katerih 21 v prvem letniku. Šolsko leto se je v začetku septembra začelo s strokovno ekskurzijo učnega in neučnega osebja na Gorjanško ter s prakso dijakov petega letnika v slovenskih podjetjih v Ljubljani, med podobami pa velja omeniti projekt Educhange, v okviru katerega bo šola gostila tuje študente na praksi, dalje sodelovanje z drugimi šolami z gradbeno usmeritvijo, pa tudi nadaljevanje projekta za pridobitev evropskega računalniškega patentata.

Ob vsem tem pa se morajo na zavodu Zois soočati s hudo prostorsko stisko. Šola je namreč že štiri leta v začasnih prostorih v UL Weiss, kjer morajo veliko materiala hraniti na hodnikih, prenova stavbe na Canestrinjevi ploščadi pa je ustavljena, zato je ravnateljica Padovanova zaprosila za sestanek s predsednico Pokrajine Trst Mario Tereso Bassa Poropat. (iz)

Na zavodu Zois razpolagajo tudi z novima interaktivnimi tablami

KROMA

ŠOLSTVO - Začetek pouka tudi na Večstopenjski šoli Opčine

V vrtcih in šolah 613 otrok

Zvonec je včeraj zjutraj naznani začetek pouka tudi v vrtcih in šolah Večstopenjske šole Opčine in na Tehniškem zavodu Žige Zoisa. O zavodu Zois obširneje poročamo na drugem mestu, kar se tiče openske večstopenjske šole, pa naj opozorimo, da jo letos obiskuje 613 malčkov, učencev in dijakov: v šestih vrtcih je 185 otrok, v prav tako šestih osnovnih šolah 260 učencev, na nižjih srednjih šolah Srečka Kosovela na Opčinah in Frana Levstika na Proseku (na slike KROMA, začetek pouka) pa je 168 dijakov. Jutri bodo svoja vrata odprli še Večstopenjska šola Dolina, Humanistični in družbeno-ekonomski licej Antona Martina Slomška ter trije slovenski občinski vrtci v Občini Trst: vrtec Oblak Niko pri Sv. Ivanu, vrtec Dijaški dom in vrtec Modri delfin na Gredi.

DOLINA - Na zatožni klopi po novem le nekdanji odbornik FJK Ciriani in civilna zaščita

Iz procesa o spornem čiščenju v Glinščici najbrž izločen tudi občinski funkcionar Mitja Lovriha

Po dolinski županji Fulviju Premolinu in podžupanu Antoniju Ghersinichu bo iz procesa o čistilni akciji v Glinščici morda izločen tudi občinski funkcionar Mitja Lovriha. To se je izvedelo iz krogov državnega tožilstva, ki naj bi pristojnemu sodniku predlagalo arhiviranje kazenskega postopka proti Lovrihi.

Če se bo to zgodilo, bodo na zatožni klopi ostali le nekdanji deželnii odbornik Luca Ciriani, takratni in aktualni vodja civilne zaščite FJK Guglielmo Bellasso, ter funkcionarja te službe Cristina Trocca in Adriano Moreton. Tožilstvo jim očita odgovornost pri naravnem razdejaju, kot kazensko tolmačijo čistilno akcijo lanskega marca v Glinščici, ki je dvignila toliko prahu. Iz procesa so bili, kot rečeno, že izločeni dolinski županja in njen namestnik, ter lastnik furlanskega podjetja

Bombardier, ki je po nalogu civilne zaščite izvedlo sporno čistilno akcijo.

Izločitev Lovriha iz kazenskega postopka je na prvi sodni obravnavi zahteval njegov odvetnik Andrea Frassini, a ne zaradi čistilnega posega, temveč zaradi domnevnega kršenja pravic pripadnika slovenske narodne skupnosti. Lovriha je namreč od sodišča v skladu s členom 109 kazenskega postopnika zahteval prevod v slovenščino vseh uradnih dokumentov, ki ga zadevajo. Tožilec Antonio Miggiani je Lovrihovemu zagovorniku Andrei Frassiniju glasno očital, da hoče z uveljavljivijo člena 109 dejansko zavlačevati proces. Še hujša pa je bila tožilčeva ocena, da Lovriha kot javni funkcionar itak obvlada italijančino, sodni zbor pa je dal prav takratnemu obtožencu in njegovemu advokatu.

Posnetek s čistilne akcije v Glinščici, ki je dvignila veliko prahu

KROMA

PRVA SVETOVNA VOJNA - Množica gledalcev na premieri v nabito polni dvorani Tripovich

Rumizev dokumentarec nudi drugačen pogled na vojno

Kritičen in resnicoljuben pogled ruši še za časa fašizma zgrajen aparat retorike

Z desne: Paolo Rumiz in zgodovinar Lucio Fabi, levo pogled na do kraja zasedeno dvorano Tripovich

KROMA

Četudi je znano, da Paolu Rumizu ljudje radi prisluhnejo in da Tržačani zadnje čase odkrivajo do pred nedavnim v obmejni in širši italijanski javnosti zamolčano in torej še ne priznano zgodovinsko poglavje, ki je tesno povezano z doživljjanjem prve svetovne vojne s strani vojakov, ki so se pred stoletjem borili v sklopu avstro-ogrskih čet, si nemara ni nihče pričakoval tolikšnega zanimanja za ogled dokumentarnega filma »L'Albero tra le trincee« (Drevu med strelskimi jarki; prev. av.), ki so ga v ponedeljek zvečer premierno predstavili v nabito polni tržaški dvorani Palatripovich, v katero mnogim celo ni uspelo vstopiti.

O delu, ki je rezultat reportaž, v katerih je Rumiz za rimske La Repubblico v minulih treh letih pisal o krajih in ljudeh, ki so tako ali drugače povezani s spominom na vojno, ki so pred stoletjem potekali vzdolž takratne avstrijsko-italijanske fronte, je na srečanju uvodoma spregovoril občinski odbornik za kulturo Franco Miracco. Sledila sta posega režisera dokumentarca Alessandra Scillianija in zgodovinarja Lucia Fabija. Od včeraj je dvd na prodaj skupaj z omenjenim časopisom.

Avtor je obrazložil, da je z delom hotel: preseči ločenost spominov na 1. vojno v krajih, ki so danes v Italiji, a so bili pet stoletij del avstro-ogrskega cesarstva; »z očmi resnice« spregovoriti o dogajanju na bojiščih; dati besedo številnim, ki na teritoriju ohranajo živ spomin na tisti čas in katere predstavniki institucij in politiki niso doslej upoštevali; sporočiti italijanski javnosti, »da smo Tržačani morda nekoliko različni od drugih Italijanov.« Dokumentarec nudi dokaj kritičen in resnicoljuben pogled o dogajanju v strelskih jarkih, utrdbah, na vrhovih gora in na Krasu in zatorej ruši aparat retorike o vojni, ki si ga je izmislil in postavil fašizem ter se je nato v državi malodane ohranil do današnjih dni. Sogovorniki Rumiza pričevajo »drugačno« zgodbo: tisto, ki se je ohranjala iz roda v rod znotraj družinske sfere in je zatorej vsekakor resnična. Žal v dokumentarcu ne pride do izraza, kako so ženske iz roda v rod ohranjale spomin na vojno. (Mch)

PRVA SVETOVNA VOJNA - Spomin Dežela bo financirala pobude ob 100-letnici

V pristojni komisiji deželnega sveta je včeraj začel svojo pot zakonski predlog (prvi podpisnik Rodolfo Ziberna-Ljudstvo svobode) za pripravo in financiranje pobud ob 100-letnici začetka prve vojne. Zanje kaže zanimanje tudi osrednja vlad, kot je na včerajšnjem sestanku v Vidmu deželnemu odborniku Francesco Peroniju zagotovil obrambni minister Mario Mauro.

Italija je, kot znano, vstopila v vojno proti Nemčiji in Avstro-Ogrski monarhiji leta 1915 (do takrat je bila njuna zaveznica), leto prej pa so bili mnogi prebivalci sedanje Furla-

nije-Juliske krajine vpoklicani v avstro-ogrsko vojsko. Tudi njih se je treba spomniti, je pred pričetkom obravnave omenjenega zakona opozoril deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. Predlagal je, da bi Dežela financirala spominske prreditve tudi v slovenskih vasah tržaške in goriške pokrajine, katerih prebivalci so na lastni koži okusili trpljenje in razdejanje.

Ziberna je včeraj opozoril na velik pomen, ki ga bo v načrtovanih pobudah imela kostnica v Redipulji, ki jo vsako leto obišče od 350 do 400 tisoč ljudi.

SODELOVANJE - Predlogi koprskega župana Popoviča

»Iz Trsta v Koper s tramvajem, v mestih visoki stolpnici-dvojčici«

Za danes napovedano uradno srečanje med tržaškim županom Robertom Cosolinijem in županom Kopra Borisom Popovičem so preložili na kasnejši datum. Popovič, ki se je prejšnji teden v Trstu neuradno srečal s Cosolinijem, je svoja gledanja na odnos se s tržaško upravo predstavljal v Delu Novinarju Borisu Šuligoju je kot glavno izhodišče odnosov s Trstom omenil skupna prizadevanja proti gradnji zaveljskega plinskega terminala.

Popovič je napovedal, da bo svojemu tržaškemu kolegu predlagal tri morebitne skupne načrte. Občina Koper namerava v naslednjem letu zgraditi prvo veliko občinsko kmetijo. K temu načrtu bo skušala pritegniti Občino Trst, da bi skupaj prišli do nepovratnih evropskih finančnih sredstev. Drugi projekt, ki ga bo Popovič predlagal Cosoliniju, bo povezava Kopra in Trsta s tramvajem, kar bi nekoč lahko postala tudi železniška povezava. Koprski župan se je v preteklosti večkrat izrazil v prid železniški povezavi med Trstom in Koprom, o kateri Ljubljana, kot vemo, sploh noče slišati. Hkrati s tramvajem bi prek vzporednega predora povezali mesto še za sprehajalce ter kolesarje, pravi Popovič.

Koprski župan Boris Popovič

Tretji načrt, ki ga bo koprski župan predlagal tržaškemu, sta dve nadvse visoki poslovni stavbi, nekakšna dvojčka (eden v Trstu, drugi v Kopru), ki bi ustvarila še eno povezavo med Trstom in Koprom, v tem primeru arhitekturno in podjetniško, beremo v Delu. Popovič je na splošno prepričan, da sta lahko sednji mesti skupaj veliko bolj učinkoviti pri načrtovanju prihodnosti in razvoja.

Odnosi med Popovičem, ki županuje že enajst let, in Trstom, niso bili vedno ravno idilični. S tržaškim županom Robertom Dipiazzom sta sicer prijateljevala, med njima pa se je včasih tudi zaiskrilo, posebno ko je šlo za uplinjevalnik. Dipiazza je bil velik podpornik zaveljskega terminala, Popovič pa njegov odločni nasprotnik. Lanskega januarja je župan Kopra v Piccolu precej kritično ocenil gospodarske in druge razmere v Trstu, češ da se v tem mestu nič ne premika ter spreminja, niti z novo levosredinsko upravo. Cosolini mu ni ostal dolžan in je koprskemu kolegu odgovoril, naj pred vsakršno sodbo in oceno nove uprave počaka na njena dejanja.

Drugač je Popovič v začetku vzdrževal dobre odnose tudi s predsednikom Furlanije-Juliske krajine Riccardom Illyjem. Oba sta podpirala železniško povezavo med Koprom in Trstom, kot z Dipiazzom pa ju je močno razdvajal uplinjevalnik. Odnosi s predsednikom deželnega odbora so se potem precej zrahljali, tako da je Popovič pred deželnimi volitvami 2008 ostro kritiziral Illyja ter se javno opredelil za njegovega volilnega tekmeца Renza Tonda.

S.T.

Ferrara in De Gioia ustanovila neodvisno svetniško skupino

Občinska svetnika Maurizio Ferrara in Roberto De Gioia sta včeraj uradno napovedala ustanovitev nove svetniške skupine Lista Civica Indipendente (Neodvisna občanska lista) v tržaškem občinskem svetu. Izvoljena sta bila na listi Severne lige, s katero pa so se v zadnjem času, kot smo poročali, odnosi skrhalili tudi zaradi približevanja omenjenih svetnikov stališčem gibanja za Svobodno tržaško ozemlje. Predstavitev nove skupine sta se včeraj udeležila predstavnika dveh drugih v občinskem svetu prisotnih list Bandelli in Decarli ter slovenski ravninski svetnik Adriano Ostrouška. Nova svetniška skupina naj bi se zavzemala za sledeče programske točke: metropolitansko mesto, prenovno starega pristanišča, zdravstvo, turizem in varovanje pravic upokojencev in javnih uslužbencov.

Na sedežu SKP srečanje ob 40-letnici udara v Čilu

Stranka komunistične prenove komisija za kulturo, krožek Tina Modotti, kinokrožek C. Chaplin, tržaška sekcia združenja Italija Kuba, krožek »Manifesto« Trst, vabijo ob okrogli 40. obljetnici državnega udara u Čilu danes, 11. septembra, ob 18. uri na srečanje na temo »1973-2013 40 let po državnem udaru«. Pobuda se bo odvijala na pokrajinskem sedežu SKP v ulici Tarabochia 3, 1. nadstropje. Sodelujejo: Marco Consolo (SKP iz urada za stike s tujino), Maurizio Matteuzzi (časnikar Manifesta) in Alma Mase (predstavnica združenja Italija Kuba, Oscar Garcia Murga, večer bo uvedla Mabel Sandra Guitian). To je prva pobuda v spomin na državni udar v Čileju druga bo 23. septembra ob obletnici smrti pesnika Pabla Nerude.

Rotacija med poveljniki karabinjerskih enot

Z včerajšnjim dnem je prišlo do številnih zamenjav poveljnikov karabinjerskih enot v FJK in na Tržaškem. Kapetan Fabrizio Pinori zapušča poveljstvo v Nabrežini in prevzema tisto v Miljah, od koder odhaja kap. Maurizio Funari. Novi poveljnik karabinjerjev v Nabrežini je kap. Luciano Summo, ki ga bo na čelu pokrajinskega preiskovalnega oddelka nadomestil kap. Fabio Pasquarollo, ki prihaja s pokrajinskoga poveljstva v Vidmu. Kap. Filippo Sautto zapušča poveljstvo informativne enote pri pokrajinskem poveljstvu in odhaja v Latisano, njegovo mesto pa bo prevzel kap. Nicola Guercia, ki prihaja v Trst iz La Spezie.

V Zgoniku javno srečanje o pravilih proti prevaram

Občina Zgonik je v sodelovanju s karabinjersko postajo iz Devinščine že nekajkrat priredila koristna srečanja za občane o osnovnih pravilih proti prevaram. Podobno srečanje bo tudi, danes ob 17. uri v dvorani občinskega sveta v Zgoniku, na katero so občani vladno vabljeni.

Za volantom brez dovoljenja

V okviru rednega nadzora, ki ga tako v mestu kot v širšem zaledju opravljajo karabinjerji, so v ponedeljek za volantom zasačili 42-letnega Tržačana B.L., ki je bil brez ustreznevozniške dovoljenje. Moškega so v domeni s sodnimi oblastmi prijavili na prostosti, avtomobil pa so mu zasegli.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 11. septembra 2013

MILAN

Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 19.24
- Dolžina dneva 12.46 - Luna vzide ob 13.08 in zatone ob 22.44

Jutri, ČETRTEK, 12. septembra 2013

GVIDO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj C, zračni tlak 1010 mb ustaljen, vлага 60-odstotna, 7 km/h severozahodnik, nebo spremenljivo, more je rahlo razgiban, temperatura morja 23 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 14. septembra 2013

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Božje polje - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Tor San Piero 2, Ul. Revoltella 41, Goldonijev trg 8, Ul. Flavia di Aquilinia 39/C, Božje polje - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Goldonijev trg 8 - 040 634144.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, v nedeljo 15. septembra, organizira pohod »Kraška gmajna in utrinki morja na hribu Stena«, na ravoslovni sprehod namenjen spoznavanju kraške gmajne. Start ob 10.00 uri z Jezera. Pohod je namenjen odraslim in družinam. Informacije in rezervacije izletov v slovenskem jeziku: tel. 0039040-8329237 (pon-pet, 9.00-11.00), email: info@riservavalrosandra-glinscica.it. Pozor: rezervacije se zaključijo v petek, 13. septembra, ob 11. uri!!!

SKD IGO GRUDEN vabi člane in prijatelje na izlet v Kobariš, ki bo v nedeljo, 6. oktobra. Ogledali si bomo muzej 1. svetovne vojne, interaktivno razstavo o Poti miru in kostnico. Odhod iz Nabrežine ob 8.30, povratek v večernih urah. Vpisovanje pri Sergiju Kosmini (040-200123) in v kavarni Gruden.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira avtobusni izlet v Toskano od srede, 9. do petka, 10. oktobra, z ogledom Pise, Siene, Firenc ter lokalne torklje. Za informacije in vpis: tel. 040-8990103 (Laura) ali 040-8990108 (Roberta), 8.00-12.30. Tržaška kmetijska zadruga, Ul. Travnik 10, Dolina.

Osmice

OSMICA STAREC je odprt, Boljunec 623.

OSMICO je odprt v Zgoniku št. 34 Stanko Milič. Tel. 040-229164.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A odprtla družina Pipan - Klarič. Toplo vabljene! Tel.: 040-2907049.

SERGIO KRALJIČ je odprt osmico v Prebenegu št. 99. Tel. 335-6322701.

V REPNU na Rovniku št. 230 so Batkovi odprli osmico. Vljudno vabljeni!

Obvestila

SKLAD MITJA ČUK: v šolskem letu 2013/14 vsakodnevno pisanje nalog/ucenje iz ponedeljka do petka (sept.-maj) od 14.30 do 16.00 na Prosek in na Općinah. Možnost kosila. Zaradi organizacijskih razlogov sprejemamo vpise do petka, 13. septembra. Vpisi in dodatne info: 040-212289.

KRU.T obvešča, da izjemoma ta teden deluje društveni sedež v ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, s skrajšanim urnikom, in sicer od 9.00 do 13.00, s 16. septembrom pa od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od ponedeljka do četrtega tudi od 15.00 do 17.00. Tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

DOMAČE NALOGE: Center otrok in odraslih Harmonija organizira strukturirano pisanje domačih nalog ob vikendih. Poskusna brezplačna delavnica bo potekala v soboto, 21. septembra, zjutraj v ulici Canova 15. Za dodatne informacije in vpisi: center.harmonija@gmail.com.

AD FORMANDUM sprejema prijave na tečaj poklicne kvalifikacije za kuharja, ki je namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v FJK; tečaj traja 1000 ur, od teh 300 ur delovne prakse. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad. Za informacije in prijave: Ad formandum (ul. Gimnastična 72; tel. 040.566360; ts@adformandum.org).

KRU.T obvešča člane, da se zaključuje vpisovanje za skupinsko bivanje v Talamo Strunjan od 13. do 23. oktobra z individualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave na novem sedežu krožka, ul. Cicerone 8, v 2. nadstropju, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OBČINA ZGONIK, v sodelovanju s karabinersko postajo Devinščina, prireja danes, 11. septembra, ob 17.00 v dvorani občinskega sveta v Zgoniku, srečanje o osnovnih pravilih proti prevaram. Vabljeni!

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo vadba potekala v društvenih prostorih z naslednjim urnikom: ob torkih 18.00-19.15 ter 19.15-20.30, ob četrtekih 17.00-18.00 ter 18.00-19.15. Informacije in vpisi: tel. 349-6483822 ali 040-200620 (Mileva).

VADBA JOGE BOLJUNEC - SKD F. Prešeren obvešča stare tečajnike in nove interesente, da bo danes, 11. septembra, od 18.30 do 20.00 potekala brezplačna vadba joge z učiteljem Goranom Korenom v društvenih prostorih v prvem nadstropju gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Od srede 18. septembra, bomo pa pričeli z redno vadbo in sicer v dveh terminih: 17.30-19.00 začetniki, 19.00-20.30 nadaljevalci.

JUS TREBČE vabi člane in lastnike parcel v Sloveniji na predstavitev čezmejnega projekta Kras/Carso - Živi muzej Krasa, ki bo v četrtek, 12. septembra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebičah. Prisotna bo gospa Katja Fedriga - vodja projekta Kras/Carso na Občini Sežana.

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z Zadružno kraško banko, njena svetovalna služba opravila meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja v četrtek, 12. septembra, od 14. do 16. ure na kmetiji Radota Milica, Salež 68 in od 17. do 18. ure na kmetiji Franca Fabca v Mavhinjah 54/A.

OBČINA TRST prireja javno srečanje z občani na temo »Sodelovanje za ovrednotenje teritorija« v četrtek, 12. septembra, ob 17.30 v Kulturnem domu na

Prosek. Prisotni bodo župan Roberto Cosolini in odborniki Fabiana Martini, Franco Miracco in Andrea Dapretto.

OTROŠKA IN MLADINSKA PLESNA SKUPINA VIGRED obveščata, da bo

sta prvi vaji v novi sezoni v Štalci v Šempolaju v četrtek, 12. in v četrtek, 19. septembra, 16.00-17.30 (ti vaji sta zaradi nastopa na Slofestu namenjeni samo plesalkam, ki so sodelovali v plesni skupini lansko šolsko leto). 3. pevska vaja bo v četrtek, 26. septembra: za otroško skupino 16.00-17.00, za mladinsko skupino 17.00-18.00, vabljeni so tudi nove plesalke. Info na tajnistvo@skdvigred.org, tel. 320-022059, 380-3584580.

SLOFEST - sodelujoče in organizacije vabi sestanke, ki bo 12. septembra, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20, II. nadstropje.

PILATES - Skupina 35-55 in voditeljica Sandra obveščata, da se bo vadba Pilatesa v telovadnici niže srednje šole v Dolini začela v tork, 17. septembra, ob 19. uri. Isti dan bo v telovadnici, v začetkom ob 18.30, informativni sestanek za nove in stare telovadke. Vabljeni.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so odprte vpisnine glasbenih tečajev za šolsko leto 2013/2014. Informacije nudimo na 320-4511592 ali na monika.pecciai@gmail.com. Dnevi odprtih vrat glasbenih tečajev bodo v petek, 13. septembra, od 16.30 do 20.00 in v soboto, 14. septembra, od 9.00 do 13.00 v osnovni šoli Ivan Trink Zamejski v Rimjanjih. Pričakujemo vas!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v petek, 13. septembra, ob 18.00 vaja v Lipici, v soboto, 14. septembra, ob 11.00 nastop na proslavi v Lipici.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo v kratkem uvedena služba nadzora v bližini šol za »Dedke redarje«.

Občani občine Dolina, stari od 50 do 75 let, z znanjem slovenskega jezika in s psiho-fizičnimi pogoji potrebnimi za opravljanje službe, lahko predložijo prošnjo na občinsko vložišče do petka, 13. septembra. Obrazci za prošnjo so na razpolago na Uradu občinske Police ali na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it.

KROŽEK ARCI »ZVEZDA» vabi vinoigradnike da se udeležijo v okviru praznika grozdja v Podlonjerju tekmovanja za najlepši »špron«. Grozdje lahko odajo v ljudskem domu v soboto, 14. septembra, od 18. ure dalje in v nedeljo, 15. septembra, med 10.30 in 13.30. Nagradjevanje najlepših »špronov« bo v nedeljo, 15. septembra, ob 18.30.

ŠDS CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bodo skupine začele z vadbo v poledenje, 16. septembra: osnovna motorika (3-6 let) pon. in pet. 16.45-17.45, center M. Čuk (Repentabrska ul. 66); vse ostale skupine so v telovadnici OŠ Bevk: zajčki (7-10 let) pon. 16.30-18.30 in pet. 17.00-18.30; strele (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00. Za vpis in informacije: info@cheerdancemillenium.com, Jasna 347-8535282 in Ryan 347-9227484.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informativni sestanki za starše bo v ponedeljek, 16. septembra, ob 18.30 v Soščevi hiši na Prosek. Vabljeni! Za informacije tel. na 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

OTROŠKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi vse osnovnošolce, ki bi radi preko igre spoznali čarobni svet glasbe in razne instrumente na skupne vaje ob ponedeljkih, 17.00-18.00. (Info tel. 3284754182 - 3803584580) 1. vaja v poledenje, 16. septembra.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED (za vrtec in osnovno šolo) pevske vaje vsak ponedeljek, 16.00-17.00 v Štalci v Šempolaju (tel. 328-4754182, 380-3584580). Prva vaja v ponedeljek, 16. septembra, ob 17. uri bo sestanek s starši.

SKD IGO GRUDEN - MOŠKA POSTURALNA IN RAZGIBALNA TELOVADBA je umirjena vadba, prilagojena specifičnim moške konstitucijam in namenjena raztezanju mišic ter izboljšanju gibljivosti. Redne vaje ob ponedeljkih in četrtekih 20.00-21.00 ob 16. septembra daje. Info tel. 338-4563202 (Katja).

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE v Štalci v Šempolaju ob ponedeljkih in četrtkih, 18.30-19.30 (prvo srečanje v ponedeljek, 16. septembra) zjutraj ob torkih in petkih, 9.00-10.00 (prvo srečanje v tork, 17. septembra). Info tel. 338-4563202 (Katja).

KRU.T obvešča člane, da na sedežu redno deluje posvetovalna ambulanta s fizioterapevtskimi storitvami. Nujna predhodna najava! Pojasnila in prijave na novem sedežu, ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da bo urad v ul. Cicerone 8, zaprt do nedelje, 22. septembra. Za vse informacije: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org.

DSMO K. FERLUGA organizira 4 tečaje slovenščine, 2 začetniška, enega nadaljevalnega 1. stopnje in enega 2. stopnje. Tečaji bodo potekali enkrat tedensko ob ponedeljkih ali torkih od 23. septembra dalje. Informacije na tel. 347-5853166 (g. Zvezda).

PILATES - KRDO DOM BRŠČIKI obvešča, da bo vadba potekala od ponedeljka, 23. septembra, z naslednjim urnikom: ponedeljek 9.30 ter 18.30, četrtek 19.30. Informacije: tel. št. 040-327053 ali 346-9520796 (Alenka). Vabljeni.

TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev v ponedelj

Čestitke

Danes praznuje v Koludrovci svoj 90. rojstni dan neutrudni MIRKO SKUPEK. Da bi bil vedno tako zdrav in dobroščen mu iz vsega srca voščijo sin Zdravko z Alenko, Gregorjem in Saro, hči Mihaela s Fabiom in Erikom ter žena Marija.

Danes je dan častitljivih okroglih let naše marljive gospe ANČI. Navdušeno ji pojemo »Bog Vas živi!« in ji klicemo še tako naprej. ŽPS in GS z gospodom župnikom Ivom Miklavcem ter vsi iz Trebče, ki jo imamo radi.

Danes naša nona ALMA 90+1 jih slavi, iz vsega srca ti voščimo od žlahtne vsi in ti želimo še veliko srečnih, veselih ter zdravih dni.

Adriana je Sandru povila sinčka GUIDA. Guidu klicemo dobrodošel, staršema pa čestitamo in želimo mirnih noči vsi iz šedenjskega krožka SKP in ljudskega doma Zora Perello.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Comic Movie«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 18.15 »Searching for Sugar Man«; 20.00, 21.30 »Moebius«.

FELLINI - 16.30 »Turbo«; 18.05, 20.10, 22.15 »Shadowhunters - Città di osasa«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.10, 20.00, 22.00 »Il mondo di Arthur Newman«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 20.00 »A Royal affair«; 18.30, 22.15 »La variabile umana«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.10, 22.10 »L'intrepido«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.20 »Adria Blues«; 16.05 »Dvojina«; 20.30 »Elijizij«; 20.10 »Kronike podzemlja: Mesto kosti«; 20.45 »Mi smo Millerjevi«; 15.50, 18.00, 19.45 »One direction: To smo mi 3D«; 18.15, 20.15 »Pred polnočjo«; 15.45, 17.15 »Smrkci 2«; 16.20, 18.30 »Smrkci 2 3D«; 15.15, 18.00 »Turbo«; 16.00, 17.45 »Turbo 3D«; 21.10 »Upokojeni, oboroženi, nevarni 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Riddick«; 18.00, 21.00 »L'ultimo imperatore 3D«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Elysium«; Dvorana 3: 16.45, 18.20, 20.15, 22.00 »Monsters University«; Dvorana 4: 16.30 »One Direction: This is us 3D«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.35, 19.10, 21.45 »Elysium«; 21.20 »Shadowhunters - Citta' di ossa«; 16.30, 18.50 »Monsters University«; 16.20 »Turbo«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »One Direction - This is us 3D«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il mondo di Arthur Newman«; 16.30, 19.00, 21.30 »Riddick«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Comic Movie«; 18.20, 21.25 »L'ultimo imperatore 3D«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Elysium«; Dvorana 2: 17.15, 20.00, 22.10 »Riddick«; Dvorana 3: 17.45, 20.45 »This is us 3D«; Dvorana 4: 17.15 »Monsters University«; 19.50, 22.10 »Shadowhunters - Città di ossa«; Dvorana 5: 17.30, 20.00, 22.00 »L'intrepido«.

Šolske vesti
VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOLA

sproča, da bo prvi teden pouka bo potekal po naslednjem urniku: otoška vrtca v Barkovljah in Lonjerju 7.45-12.30 (brez kosila), osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri sv. Ivanu 8.00-12.30, nižja srednja šola pri sv. Ivanu in na Katinari 8.00-12.35. V drugem teden bo v vrtcih pouk trajal od 7.45 do 13.00 (vključno s kosilom), na osnovnih in na nižji srednji šoli bo od 16. septembra pouk stekel po rednem urniku.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR

obvešča, da bosta šolski avtobus in šolska menza na razpolago učencem od danes, 11. septembra.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE

sproča urnike za prvi teden pouka: za otroške vrtec bo od danes, 11., do petka, 13. septembra, pouk samo v dopoldanskem času (s kosilom); za osnovne šole bo od danes, 11. septembra, pouk potekal redno (s kosilom); za nižji srednji šoli bo trajal pouk pet učnih ur.

DRŽAVNI LICEJ A.M. SLOMŠKA

sproča, da se bo pouk začel v četrtek, 12. septembra, ob 9. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA

sproča, da se bo pouk na nižji srednji šoli, na osnovnih šolah in v vrtcih začel v četrtek, 12. septembra, s sledečim urnikom: vrtec od 7.30 do 12.30, osnovna šola od 8.00 do 12.00, srednja šola od 7.45 do 12.35. Dne 12. in 13. septembra, ne bo kosila. Nadaljnje informacije bodo starši dobili prvi dan pouka.

OBČINA DEVIN NABREŽINA

sproča, da bo do petka, 13. septembra, pouk samo v dopoldanskem času od 8. do 13. ure s kosilom, medtem ko bo od pondeljka, 16. septembra, pouk potekal redno do 16. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V NABREŽINI

sproča, da bo do petka, 13. septembra, pouk v vseh otroških vrtcih in osnovnih šolah v Šempolaju in Zgoniku do 13.00 s kosilom, v OŠ v Nabrežini in Devinu do 13.00 brez kosila.

SLOV.I.K.

razpis in prijavnica za programe 2013-14, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na info@slovik.org do nedelje, 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torčet, 10.00-12.00).

Prireditve
SKP-KOMISIJA ZA KULTURO, krožek Tina Modotti, kinokrožek C. Chaplin, tržaška sekcija združenja Italija Kuba, krožek »Manifesto« Trst, yabijo ob 40. letnici državnega udara v Cileju, danes,
Osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke in oglase v okvirčku, oglase društev in organizacij v okvirčku, male oglase (proti plačilu)

sprejemamo s sledečim urnikom:

Ponedeljek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Torek - petek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844
- v TRSTU - Ul. Montecchi 6 v GORICI - Ul. Malta 6

Sobota 10.00 - 13.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Naročnika morajo imeti priložene naslednje podatke: ime, priimek, naslov, telefonska številka plačnika, davčna številka naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

11. septembra, ob 18. uri na srečanje na pokrajinskem sedežu SKP v ulici Tarabochia, 3. Sodelujejo: Marco Consolo (SKP iz urada za stike s tujino), Maurizio Matteuzzi (časnikar Manifesta) in: Alma Mase, Oscar Garcia Murga, Mabel Sandra Guitian.

ANPI-VZPI pokrajinski odbor Trst: v petek, 13. septembra, ob 18. uri, bo v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu javno srečanje ob 70-letnici prisilnega vključevanja mladih Primorcev v Posebne bataljone. Posegla bosta zgodovinarka Marina Rossi in pesnik ter akademik Ciril Zlobec.

Nastopil bo MePZ Rdeča zvezda iz Salježa pod vodstvom Rada Miliča. V mali dvorani bo od 23. do 27. septembra, med 17. in 19. uro razstava o Posebnih bataljonih v sodelovanju s Knjižnico P. Tomažič in tovariši in z Odsekom NŠK v Trstu.

DRUŠTVO DEBELA GRIŽA VOLČJI

GRAD vabi na večer dalmatinskih pjesmi v izvedbi Moškega pevskega zborra Vesna iz Križa s tamburaši. Koncert bo v petek, 13. septembra, ob 20.00 na kržadi v Volčjem Gradu pri Komnu. Vstop je prost.

SKD JOŽE RAPOTEC vabi na ogled komedije »Vse o ženskah« v petek, 13. septembra, ob 20.00 v parku v Prebenešu. Nastopa gledališka skupina Kulturnega društva »Brce« iz Gabrovice pri Komnu. Režija: Minu Kjuder in Sergej Verč. Vstop prost.

KROŽEK ARCI »ZVEZDA« vabi v ljudiški dom G. Canciani v Podlonjer (Ul. Masaccio, 24) na tradicionalni praznik grozdja. V soboto, 14. septembra, od 20. ure glasbeni večer: Spero Promitto Iuro, Speedway, Black Pope, Criss Teo in dy set by Raul De Raul. V nedeljo, 15. septembra, ob 18.30 nagrajevanje najlepših »špronov«, sledi ples z Duom Melody. Odprtje kioskov ob 18. uri.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CI-

VILISTI, Trnovca 15, vabi na ogled razstave »Prva svetovna vojna pri nas« do 15. septembra: sobota in nedelja 10.30-13.00 ter 17.00-21.00; petek 17.00-21.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info na www.hermada.org in 331-7403604.

SKD IGO GRUDEN iz Nabrežine vabi na vodenim ogled razstave ribiškega orodja »Iz zapisučine nabrežinskih ribičev«. Ponudba vključuje tudi krajski sprehod po Ribniški poti do razgledišča Oljščica. Obiski (do 5. okt.) so namejeni šolam, ki naj se za ogled predhodno najavijo. Najava in informacije na št. 347-403343.

VAŠKI ODBOR ZZB ORLEK

vabi v nedeljo, 15. septembra, na pohod in odkritje spominske obeležja komandantru Kraškega bataljona Ivanu Rozmanu - Petru Levcu. Zborni mesto bo ob 10. uri pri Lusci (na začetku vasi), od koder se bodo pohodniki podali na kraj, kjer je bil ubit Peter Levec. Sledilo bo odkritje spominskega obeležja s krajšim kulturnim programom in pogostitvijo.

NARODNI DOM TRST

Na razstavi Fotomorgana v razstavnih dvoranih Narodnega doma v Trstu predstavljajo svoje serije fotografij mladi slovenski umetniki Uroš Acman, Maja Alibegović, Matija Brumen, Jasna Jernejšek in Špela Škulj. Razstava je Denis Volk. Razstava bo na ogled do petka, 20. septembra, 15.30-19.00.

KULTURNO ZDRUŽENJE MARINO SI-

MIC IN KONZORCIJ SKUPAJ NA OP-

ČINAH Vas vladno vabita v dvorano ZKB, ul. Ricreatorij 2 na Općinah na ogled razstave »El tram de Opcina - Openski tramvaj, mojih prvih 111 let« do 21. septembra po sledečem urniku: pon.-pet. 9.00-13.30 in 14.30-17.00, ned. 10.00-12.00, sob. zaprto.

SKD LIPA IN KROŽEK FOTOVIDEO

TRST80 sta razpisala fotofonatečaj »4 letni časi v Bazovici«. Fotografije morajo biti oddane do 15. oktobra na naslov SKD Lipa Bazovica - Ul. Igo Gruden 72/1, 34149 - Trst. Pravilnik natečaja je objavljen na spletni strani fotokrožka Fotovideo Trst80 www.trst80.com. Info: 329-4128363 (Marko).

Mali oglasi

İŞČEM DELO - z lastno kosičnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

DAJEM V NAJEM stanovanje v Ul. Fabio Severo, blizu univerze, 3/4 študentom. Tel. št.: 333-5627059.

GOSPA z izkušnjami ter z lastnim prevoznim sredstvom nudi pomoč pri gospodinjskih opravilih enkrat/dvakrat tedensko. Tel. št.: 331-7659986.

KUPIM Spacialove slike, srednje - male velikosti. Tel. 331-1388610.

PODARIM malega tigrastega mucka. Tel. št.: 335-8478333.

PRODAM belo in črno grozdje. Tel. št.: 348-3127194.

PRODAM električno pianolo casio CDP-100 za 300,00 evrov in rabljeno otroško sobo flexa (postelja, omara, police in miza) za 700,00 evrov. Tel. 335-7030421.

PRODAM mercedes a 160, letnik marec 2012, prevoženih 15.000 km, črno-metalizirane barve, cena 14.000 evrov. Tel. št.: 338-4288100.

POKRAJINA - Predstavitev pobude

Odkrivanje vode

Razstava Voda. Identiteta nekega ozemlja bodo odprli jutri v Skladišču idej

Voda kot preprost in zapleten element, ki oblikuje in določa značilnosti in identiteto nekega območja: to je po besedah predsednice Pokrajine Trst Marie Terese Bassa Poropat rdeča nit razstave z naslovom Voda. Identiteta nekega ozemlja, ki jo bodo slovesno odprli jutri v Skladišču idej, kjer bo na ogled do 13. oktobra, predstavili pa so jo včeraj na sedežu Pokrajine. Prav pokrajinska uprava, ki jo je na včerajšnji predstaviti poleg Poropatove zastopal odbornik za okolje Vittorio Zollia, je glavna organizatorka razstave, ki je nastala v koordinaciji okoljevarstvene organizacije WWF in v sodelovanju s številnimi partnerji.

Razstava obsega celotno tržaško ozemlje in je zamišljena kot potovanje, na katerem obiskovalec preko ogleda eksponatov, fotografij, reprodukcij in dokumentov odkriva sledove starodavnih obmorskih krajev, pa tudi krajevnih vodnih virov in dejavnosti ter življenja v Tržaškem zalivu. Tako se bo mogoče seznaniti z likom barona Pasqualeja Revoltelle, katerega ime je povezano z odprtjem Sueškega prekopa, pa tudi z izviri, vodnjaki, vodovodovi in fontanami, ki so Trst oskrbovale z vodo.

Obiskovalci bodo odkrivali tudi antične arheološke ostaline v miljskem pristanu, dalje Dolino Glinščice z njenim rimskim vodovodom in mlini, pa tudi vodnj-

Orjaški morski pes bo ena glavnih atrakcij razstave

ke, kale in ledenice na Krasu ter nabrežinski vodovod in kraške Jame. Pozornost bo posvečena tudi kraškemu robu in tržaški obali ter npr. ribištvu in potapljaštvu, s katerima se je ukvarjalo predvsem krajevno slovensko prebivalstvo, zato bodo na ogled tudi reprodukcije čupe in drugih plovil.

Atrakcija razstave, na kateri bo govor tudi o Timavi, vodovodu Randaccio in znanstvenem raziskovanju ter bodo na voljo tudi video dokumentarci in multimedijiške točke, pa bo brez dvoma tudi nagačeni orjaški morski pes, ki so ga pripeljali iz Naravoslovnega muzeja.

VILENICA - Jutri

Dogodka v Devinu

Po sinočnjem Predvečerju Vilenice v tržaškem muzeju Sartoriu, na katerem sta nastopila koroški Slovenec Florjan Lipuš ter Tržačan Marko Sosič (Mauro Covacich je odpovedal prisotnost zaradi bolezni), se bo mednarodni literarni festival **jutri** ponovno ustavil v naših krajih.

V avditoriju Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu bodo **ob 20. uri** predstavili biografijo *Tako sem živel: stoletje Borisa Pahorja*. Večer, ki je nastal v sodelovanju s Cankarjevo založbo in devinskimi zavodom, bo pozovala avtorica publikacije, Tatjana Rojc. Dogajanje se bo **ob 21. uri** pomaknilo v sosednji, devinski grad, kjer bo zaživel literarno branje. Pod vodstvom Janka Petrovca bodo nekaj svojih odlomkov prebrali Američan Brian Henry, Tržačan Mauro Covacich, Finec Olli Haikonen in pa Slovanka Miriam Drev. Prisotna pa bosta tudi častna gosti Vilenice Boris Pahor in Ludwig Hartinger.

ZDRAVSTVO - Na pobudo Občine Trst

Informativna srečanja za zdravo staranje

Zdravje nima starosti je geslo pobude, s katero bo Občina Trst v sodelovanju z javnimi in privatnimi ustanovami pripravila informativne dneve, v sklopu katerih bodo govorili o zdravem staranju. Ta pobuda bo na sporednu od 20. do 24. septembra, uokvirjena pa je med socialno-zdravstvene cilje 7.1 Prostorskega načrta 2013-2015. Več o njej je na včerajšnji predstaviti povedala občinska odbornica za socialne zadeve Laura Famulari.

Program dogodkov so pomagali pripraviti Zdravstveno podjetje Trst 1 in številna združenja, ki se ukvarjajo s starejšimi občani. Cilj petdnevnega dogajanja je, kot je povedala Famulari, da bi čim širšemu občinstvu povedali, kaj pomeni zdrav proces staranja. Ta je po besedah odbornice še kako aktualen v Trstu, kjer je delež starejših občanov nad 65. letom starosti 28%.

Zdrav proces staranja naj bi se začel z zdravim načinom življenja, zdravo prehrano, rednim gibanjem in izogibanjem dejavnikom tveganja. O vseh teh temah se bo govorilo na seminarju, s katerim bodo v petek, 20. septembra, začeli niz informativnih srečanj. Posvet se bo v avditoriju muzeja

Revoltella začel ob 9. uri, po zagotovilih Flavia Paolettija iz Zdravstvenega podjetja pa ne bodo predstavljeni zdravstveni in socialni storitev, ampak delili praktične nasvete za zdravo starost. Govornik je včeraj dejal, da se morajo ljudje zavedati, da kar sejemo v mladosti, žanjemo v starosti. Seminar so organizatorji zasnovali tako, da bodo na njem prisotni izvedeli veliko zdravi prehrani, gibanju in preventivi na področju nezgod doma, govorilo pa se bo tudi o kognitivnih motnjah.

Zanimivo je tudi, da petdnevni program ne predvideva le predavanj, temveč tudi praktične vaje in obilico nasvetov, kako pripraviti zdrav obrok. Starejši občani bodo lahko telovadili, plavalni, kolesarili, se preizkusili v jogi in pripravljanju zdravih obrokov, v večernih urah pa bo poskrbljeno za družabne igre in glasbene trenutke. Dogajalo se bo čez cel dan na sedežih različnih združenj in organizacij. Vse aktivnosti bodo vstopnine proste, le na nekatere se bo treba v naprej prijaviti. Podrobnejši program pobude, ki bo obravnavala starost z drugega vidika, bo v prihodnjih dneh na razpolago tudi na spletni strani tržaške Občine. (sc)

Nagrada Zlate slušalke

Zmagovalci letosnjega, že tretjega velikega tekmovanja v radijski komunikaciji Cuffie d'oro (Zlate slušalke) bodo znani danes, medtem ko lahko bralcem že zaupamo, da je bil s posebnimi »slušalkami« kot najbolj razpoznavna radijska osebnost v letu 2013 nagrajen Marco Mazzoli, voditelj radijskega programa Lo Zoo di 105. Zanj je glasovalo pol milijona Facebook privržencev.

Izbrana komisija bo nagradila osebnosti, ki so se najbolj izkazale na radijskem področju (v novinarstvu, pri vodenju, v glasbeni in artistični produkciji). Nagrade bodo slovesno podelili v soboto, 21. septembra, ob 21. uri na gala večeru v hotelu Savoia Excelsior, ki ga bosta vodila Alfonso Signorini in Charlie Gnocchi ob prisotnosti Andra Merkuja in Miss zlate slušalke Giorgie Depanher.

Kdor bi se rad udeležil večera, se mora najprej najaviti po elektronski pošti info@cuffedoro.it; prispevki 10 evrov, ki jih bo moral vsak odštetiti, bodo namenili Radu Dynamo, to je spletenu radiju, ki priepla radijske delavnice po pediatričnih bolnišnicah v Italiji in sodeluje pri projektu Dynamo Camp, ki pomaga pri brezplačnem oskrbovanju malčkov s hudimi patologijami.

Pihalni orkester Ricmanje vabi na dneve odprtih vrat

V petek, 13. septembra, od 16.30 do 20. ure in v soboto, 14. septembra, od 9. do 13. ure bodo v prostorih ricmanjske osnovne šole Ivan Trinko Zamejski potekali dnevi odprtih vrat glasbenih tečajev, ki delujejo v sklopu Pihalnega orkestra Ricmanje. Pobuda je namenjena otrokom, mladim in starejšim, ki jih zanima študij flavte, oboe, klarineta, saksofona, trobente, pozavne, evfonijske, roga, tolkal ali klavirja. Vsake pol ure bo na vrsti predstavitev tečajev, ki se ne omejujejo na pouk instrumenta, saj so v ponudbo vključeni tudi pouk teorije in taktiranja ter glasbene urice za najmlajše. Prisotni bodo tudi upravitelji tečajev, ki bodo na informativni točki nudili pojasnila tudi o dejavnosti v orkestru. Vpisovanje je možno do 20. septembra. Zainteresirani lahko poklicajo za dodatne informacije na št. 320451159 ali pišejo na naslov elektronske pošte monika.pecciai@gmail.com.

Umetniki za Emergency

Tržaška skupina prostovoljev humanitarnega združenja Emergency si je ob 10-letnici delovanja zamislila solidarnostno pobudo, ki jo je podprla tudi tržaška občinska uprava. »Umetniki za Emergency« je naslov razstave, ki je ob sobote na ogled v dvorani Giubileo hotela Filoxenia v Ulici Mazzini 3. Dela dvajsetih tržaških umetnikov bodo na ogled do sobote, 14. septembra, hkrati pa so na stenah razobesene tudi fotografije o pomoči priseljencem in ljudem v stiski na italijanskih tleh. Ob sami razstavi bo drevi na sporednu afriški trenutek: ob 21. uri bodo člani skupine Officine Artistiche poskrbeli za performanco z afriškimi plesi ob ritmu bobnov in tolkal. Vstop je prost. Jutri pa bodo ob 20.30 predvajali dokumentarni film »Domani torno a casa« paola Santolinija in Fabrizia Lazzaretta. Gre za zgodbo afganistanskega in sudanskega otroka, ki sanjata o lepem življenju in jima je organizacija Emergency nudila brezplačno zdravstveno pomoč.

Knjižne novosti v Lovat

V knjigarni Lovat v Drevoredu XX. septembra bo Giacomo Battara drevi ob 18. uri predstavil svoj zadnji roman Viaggio nel vortice. Z avtorjem se bo pogovarjal kriminolog-pisatelj Francesco Altan.

Loterija 10. septembra 2013

Bari	04	69	29	60	45
Cagliari	24	16	80	58	55
Firence	22	11	67	90	51
Genova	43	67	54	19	63
Milan	61	10	41	25	33
Neapelj	47	25	20	51	03
Palermo	27	43	69	89	09
Rim	76	27	48	88	39
Turin	56	48	89	09	88
Benetke	46	30	09	19	45
Nazionale	90	13	33	62	44

Super Enalotto Št. 109

35	44	57	58	87	88	jolly 22
Nagradni sklad						11.856.886,55 €
brez dobitnika s 6 točkami						-€
brez dobitnika s 5+1 točkami						-€
6 dobitnikov s 5 točkami						40.501,84 €
515 dobitnikov s 4 točkami						483,48 €
20.860 dobitnikov s 3 točkami						23,58 €

Superstar

	69
Brez dobitnika s 6 točkami	-€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-€
1 dobitnik s 5 točkami	1.012.546,00 €
4 dobitnikov s 4 točkami	48.348,00 €
105 dobitnikov s 3 točkami	2.358,00 €
1.783 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
12.708 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
31.690 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

CEROVLJE - Praznik Konji na Krasu v priredbi konjeniškega društva Skuadra Uoo

Vikend tekmovanj in zabave

Udeleženci (konjeniki in kočjaži) so se pomerili v orientiringu in v spretnosti v zaprtem tekmovalnem polju - Veselje ob glasbi in hrani

več fotografij na
www.primorski.eu

Tako posamezni konjeniki kot kočjaži so se izkazali na zaprtem tekmovalnem polju
KROMA

ga krona in pa zvezni sodniki iz Mantove, ki so nadzorovali kontrolne točke pri orientiringu in preverjali spretnosti na polju. Sicer pa so prireditelji poskrbeli tudi za ljudske, starodavne igre in jih priredili takoj za otroke kot za odrasle, ki so se lahko izkazali v spretnostih v naravi - tek, skakanje z vrečami, prenašanje vode v različnih

posodah ... Uspešen je bil tudi turnir v briškoli, ki se ga je udeležilo 16 parov igralcev, da ne govorimo o slastnem tekmovanju v pripravi domaćih slaščic. Ko je napočil mrak, pa so na priložnostnem prizorišču zadonelle melodie 70-80-ih let, slovenske viže domaćih Kraških muzikantov in pa country ritmi skupine Fool Brand. (sas)

O NAŠEM TRENUTKU

Plovba med otoki spomina

ACE MERMOLJA

Pričenjam z jesenskim pisanjem z občutki nelagodja. Sprašujem se: kdaj je komentator iztrošen? Kdaj se ponavlja? Kdaj postaja za svoje bralce vedno manj zanimiv? Ne mislim na tiste, ki jim greš na živce z vsako besedo. Tudi takšni morajo biti, če ni pisanje že povsem slammato in neizrazito.

Morda si zastavljam vprašanja zato, ker sem med mirnim potepnjem po severnem Jadranu izvedel, da je Jole Namor zapustila mesto glavnega urednika Novega Matajurja in ga »pre-pustila« mlajšemu Micheleju Obitu. Obema nekdanjima kolegom iskreno čestitam.

Z Jole sva sodelovala vrsto let: v ZSKD, pri obnovi SKGZ po krahu banke TKB in pri Novem Matajurju, kamor sem pristal slučajno in tam zaključil svojo za desetletje prekinjeno novinarsko »kariero«. Jole sem lahko spoznal in jo cenim. Ne bi zapisoval seznama njenih vrlin, kajti ob tem bi se spodbodilo, da bi pridal še kako slabost. Nekaj pa je res: Jole je vsakič pri sebi zaslutila, kdaj je v neki vlogi, na kakem položaju ali v »funkciji« dala, kar je lahko, in je zato odstopila. Gre za redko vrlino ljudi, ki so v življenu opravljali in opravljajo pomembna dela. Za Jole je odgovornost pomembnejša od ambicije. To se mi je zeločitno napisati javno in ne le povedati Jole po mobitelu.

Omenil sem potepanje po Jadranu. Nisem šel po nepoznanih poteh (še obstajajo?). Marsikater bralec tegale zapiska po lahko delil določene občutke z mano. Opuščam vse počitniško in lepo in beležim to, kar je lahko pomembno za javnost.

Obstajajo slučajne povezave. Ko sem se vrnil z dopusta, sem lahko prelistal slovensko –italijanski zbornik poezij Alojza Gradnika Eros-thanatos, ki so ga komaj pripeljali iz tiskarne. Izdal ga je Založništvo tržaškega tiska, uredila ga je in pesmi prevedla v itali-

janščino Fedora Ferluga-Petronio. Knjigo sem odprl in čisto slučajno se mi je kot prva prikazala Gradnikova pesem »Obisk v taborišču na Rabu«. Med vandranjem sem iz Tržaškega zaliva z gumenjakom po kar dolgi poti pristal na Rabu in se tam ustavil. Ob kopanju, sem želel obiskati fašistično koncentracijsko taborišče, kar mi je uspelo. Beseda uspeh ni brez smisla, saj je oznak za Kampor, kjer je taborišče oziroma pokopališče, malo. Ni kake propagande ali kaj podobnega. Kraj moraš poiskati.

Ne bi navajal podatkov o taborišču na Rabu. Od julija leta 1942 do kapitulacije Italije leta 1943 je bilo na Rabu približno 15.000 internirancev. Največ je bilo Slovencev. Presenetljivo veliko je bilo otrok, žensk in ostarelih moških. Viri navajajo, da je na planjavi Kampor umrlo preko 3.000 zapornikov. Ubili so jih lakota, mraz in vročina. Večina internirancev je živila v šotorih, malo je bilo barak, ki so jih zgradili pozneje.

Ko prideš na kraj zločina, te pospremi v tragično preteklost veličastno pokopališče, ki ga je izdelal slovenski arhitekt Edo Ravnikar (L.1953). Pokopališče je danes v veliki meri prepričeno z obzoru časa. Identificiranih je 1.940 imen žrtev, ostale številke so približne. Ugotovili so tudi, da je bila smrtnost v taborišču na Rabu višja od tiste v nemškem Buchenwaldu. Kako in zakaj je lahko ugotoviti.

Kampor je planjava med dvema morskima zalinoma. Prostor je močvirnat in izpostavljen sončni pripeki. Pozimi se vanj zaganja burja naravnost z Velebita. Če dodamo skrajno skromno prehrano (italijanski oficir je izjavil, da so lačni zaporniki mirni), je sam prostor obsodba na smrt.

Morda je v ogromju druge svetovne vojne in taborišče Kampor detailj, je pa neizpoditen dokaz, da so imeli fašisti svoja uničevalna taborišča. Na Hrvškem so bila še manjša taborišča

v Bakru, Kraljevici, Lovranu in na Molatu, kjer sem tudi bil. Rab je ostal na robu italijanskega zgodovinskega spomina. Sumim, da se neizbežno umika splošno pozabi, čeprav ostajajo fašistoidne ideje žilave in dejavne: na Hrvškem, v Italiji in v sami Sloveniji.

Zapeljal sem se tudi na Goli otok. Primerjave v luči groze res nimajo smisla. Ko človeško življenje nima več nobene vrednosti, ni kaj razpravljati. Goli otok te ponovno pretrese, ker je nov dokaz, da sam spomin nima več cene, smisla, dimenzijs.

Z gumenjakom sem se pripeljal v staro »delovno« pristanišče. Spričkal sem se z ženo, ker v kar velikem, globokem, še vedno opremljenem in samotnem pristanišču nikako nisva uspeha pravilno privezati plovila. Pomoli so očitno služili za prevoze, saj so na največjem še vedno opazne stare tračnice za vagone. Ko se izkricaš, pritegnejo tvojo pozornost kamnite barake, ki se neusmiljeno podirajo. Kažipot pa te privede do naslednjega portiča, ob katerem je velika restavracija in kjer pričajo lesenjače, polne turistov.

Ob pristanišču je kičasta prodajalna spominkov. Turistična atrakcija pa je izrezana podoba moža z zaporniško obleko (belo s črnimi prečnimi črtami) in z luknjo namesto obraza. Turisti veselo vstavijo v luknjo obraz in se slikajo kot »zaporniki«. Obstaja še varianca »rešetk«, kjer je v velikem kvadratnem luknja z rešetkami. Zanje daš obraz in sorodnik te slika »v zaporu«. Sledi krajski izlet med barakami, kjer se nevedni turisti zbegano sprehabajo, dokler jih ponovno ne naženejo na barke in nadaljujejo pot do naslednjega otoka in do naslednjega piva. Tako je pač z zgodovino, s spominom in s podobnimi stvarmi.

Pot spomina sem zaključil v nedeljo na Bazovski gmajni in po videnem se mi je zdelo vse nadpovprečno spoltljivo in dobro pripravljeno.

PISMA UREDNIŠTVU

Vojški poseg ZDA v Siriji zaradi kemičnega orožja?

Oglašam se v zvezi z nedeljskim uvodnikom Aljoše Fonda v Primorskem dnevniku. V njem, precej neprikrito, pisec zagovarja (skorajšnji?) vojaški poseg ZDA v Siriji, češ, da tokrat obstajajo konkretni dokazi o uporabi kemičnega orožja s strani vladnih sil zloglasnega Bašarja. Da, z razliko od dokazov izpred desetih let (vojna v Iraku), so dokazi »...tokrat veliko bolj konkretni.«

Ne glede na že legendarno in večkrat osmešeno »dokazljivost« ZDA v primerih njihovih gangsterskih napadov in »humanitarnih« posegov in na njihovo uporabo najstrašnejšega orožja, recimo (kemične) fosforne bombe, (kemičnega) osiromasenega urana, (kemične) kasetne bombe, (kemičnega) napalma in, nenazadnje, atomske bombe - pred dnevi je ameriška revija Foreign Policy objavila članek z dosjeji, ki dokazujejo, da so ZDA pomagale Sadamu Huseinu (!) pri zaplinjanju Irana in i raško-iranski vojni (1980-1988); ne glede na izjavno Carle del Ponte, članice neodvisne mednarodne komisije Združenih narodov za Sirijo, da so kemično orožje zelo verjetno uporabili uporniki, ne pa sirske oblasti (zakaj bi se tem splačal tak poseg, ravno v trenutku ko na terenu zmagujejo in ko so prišli v državo mednarodni inšpektorji?), da je »dokaze« Johnu Kerriju (ta se je komaj pred letom dni rokoval na večerji z Bašarjem - Hitlerjem ...) priskrel »nezainteresirani« izraelski Mosad (tako nemška revija Focus), da so ZDA »jezne« na Sirijo, ki jim ni dovolila gradnjo plinovoda, ki bi zaobšel Rusijo..., se tokrat pisec pri svojem argumentiranju opira na pričevanje dveh dopisnikov francoskega Le Monda, ki naj bi »svojimi očmi videla vladne sile, ki napadajo nasprotnike s plinom, menda sarinom«. Da moramo resno upoštevati delo novinarjev, ki za svoje poročanje, »brez filtrov«, tvegajo življenje. In seveda »humanitarno« bombardirati, ker drugače izpademo kot pilatovski opazovalci, brezbržni do »pokolov moških, žensk in otrok...« Resnici na ljubo pa današnji uvodnik (9.9.) Le Monde v bistvu demantira verzijo dveh novinarjev, v kolikor je v njem izpostavljeno precej oprezzo razmišljanje, da sam časopis ne razpolaga z zanesljivimi dokazi o uporabi kemičnega orožja s strani sirske vladne sil (»Soyons clairs : Le Monde ne détient pas la preuve irréfutable d'un recours à des armes chimiques en Syrie...«).

Naj bo jasno: Bašar je seveda kriminalec (kot so bili pred njim »začasnici« ameriški ljubljenci Pinochet, Saddam, Bin Laden ...), njegovi nasprotniki (ki jih v bistvu vodi Al Kaida) pa mu nimajo, nič kaj zavidati. Rešitev gotovo ne more biti v zaletavem in zlagano pretveto opravičenem vojnem posegu (Afganistan, Irak, Libija, Kosovo ... docent?), ki kot je bilo že napisano v tem dnevniku, bi sprožil verižno reakcijo konfliktov, ki bi jih bilo težko obvladati. Trditi, da je diplomacija že opravila svoje (to zelo spominja na Irak...), ko svoje poti ni sploh nikoli začela, pa je enostavno brezpredmetno. Vsekakor, osebno, ne vidim velike razlike med uporabo »humanitarnih bomb« in kemičnega orožja. In še manj jo vidijo tisti, ki je ne morejo več videti.

ps. Ravno ko pišem te vrstice, mediji sporočajo novico o osvoboditvi dveh novinarjev, Piccinina in Quirica, ki sta bila več časa v rokah sirske upornikov. Oba zanikata, da bi sirske vladne sile uporabljale kemično orožje. Oba sta tvegala življenje. Oba verjetno poročata brez filtrov. Ju moramo jemati resno?

Viljem Gergolet

POSTOJNA - Prihodnjo nedeljo

Koncert ob 10-letnici ansambla Erazem

POSTOJNA - V nedeljo, 15. septembra, bo ob 18. uri v športni dvorani v Postojni koncert ob 10-letnici postojanskega ansambla Erazem, si je ime nadel po znamenitem vitezu Erazmu Predjamskemu. Obletnico svojega delovanja, bodo obeležili s priložnostnim koncertom v domačem kraju, kjer bodo kot gostje nastopili še priznani ansamblji in glasbene skupine (Fantje s Praprotna, Ottavio Branko, Primorski fantje, vokalna skupina Oda, ansamblji Vikend, Akordi, Javor in Tik Tak). Prireditev bosta povezovala Boris Kopitar in humorist gasilec Sašo.

Ob jubileju bodo izdali tudi svoj tretji album z naslovom Orglice. Na njem bodo zbrane skladbe, ki so jih v zadnjem času samostojno predstavljali na festivalih, natečajih nacionalne televizije in drugih nastopih. Veliko skladb s prihajajočega albuma je nastalo pod peresom harmonikarja Viljija Marinška. Zadnja njihova plošča pa je bila posvečena legendarnemu primorskemu avtorju Ottaviu Braku in obuditvi njegovih najlepših melodij. Te člani ansambla Erazem najraje igrajo, saj so vedre in polne pozitivne primorske energije. Od svojega začetka v letu 2003 pa do danes ansambel ves čas goji narodno-zabavno glasbo in ohranja ljudsko pesem, izvaja pa tudi raznovrstno zabavno glasbo. Nastopajo širom po Sloveniji in v tujini. Goštovati so v Ameriki, Kanadi, Nemčiji, Franciji in na Južnem Tirolskem. (OK)

Odkritje obeležja Ivanu Rozmanu - Petru Levu

ORLEK - V nedeljo, 15. septembra, ob 10. uri bo v Orleku slovesnost s pohodom in odkritjem spominskega obeležja komandanu Kraškega bataljona Ivanu Rozmanu - Petru Levu. Zborno mesto je Pri Lusci (baliniščena začetku vasi), kjer bo domačin Ludvik Hus predstavil petkilometrsko krožno pot in orisal delo in življenje Petra Levca, ki je umrl pred 70 leti 9. januarja vrh Dola pri Orleku. Na kraju njegove smrti bodo odkrili spominsko obeležje, v krajšem kulturnem programu pa bodo nastopili: domači harmonikaš Jan Jazbec, recitatorka Olga Knez in članice PZ OŠ Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje. Ob povratku sledi družabno srečanje na startu poti. (Olga Knez)

PROSNID - Čezmejni evropski projekt ZborZbirk

Ovrednotili bodo zbirke krajevne kulturne dediščine

PROSNID - V Prosnidu v občini Tipana, kjer se bodo v nekdajnem župnišču v kratkem začela preuređitvena dela za nov etnografski muzej, je bilo v ponedeljek, 9. septembra, srečanje slovenskih in italijanskih partnerjev čezmejnega evropskega projekta ZborZbirk. Projekt, ki je bil uvrščen na drugo mesto prednostne lestvice programa čezmejnega sodelovanja Interreg Italija-Slovenija 03/2011, je namenjen ovrednotenju krajevnih zbirk kulturne dediščine v obmejnem prostoru med Alpami in Krasom na slovenski in italijanski strani.

Njegov cilj je valorizirati in promovirati zbirke kulturne dediščine, ki so jih v preteklosti ustvarili domačini in so posebna kulturna dragocenost krajev v Kanalski dolini, Reziji, Nadiških in Terških dolinah na italijanski ter v Gornj savski dolini, na Tolminskem, Kambreškem, Ligu in Brdih na slovenski strani. Med njimi je nekaj lokalnih muzejskih zbirk, večinoma pa gre za zbirke, ki jih hranijo zbiralci na svojih domovih.

Med partnerji projekta so tudi Institut za slovensko kulturo iz Špetra ter Občine Bardo, Tipana in Podboresec. Skupni strošek projekta je 999.725 evrov, trajanje pa 30 mesecev.

Kot so ugotavljeni udeleženci srečanja v Prosnidu, dejavnosti v

Na srečanju partnerjev čezmejnega projekta

okviru tega pomembnega projekta že potekajo, kar še zlasti velja za popisovanje in katalogiranje predmetov iz zbirk (tako posameznikov kot muzejev) in za zbiranje oziroma snemanje pričevanj domačinov. Posamezni predmeti bodo opisani v italijansčini in slovenščini, njihova imena pa bodo zabeležena tudi v krajevnem načetu. Popis bo objavljen na novem spletnem portalu, ki bo predstavljal in povezaval vse zbirke. Slednje bodo predstavljeni tudi v posebni publikacija, objavljeni pa bodo tudi zapisi pričevanj številnih informatorjev iz različnih krajev, ki jih zbirajo raziskovalka Barbara Ivančič.

Domačin in tipanski občinski svetnik Alan Ceccutti pa je spregovoril o delih za nov muzej, v katerem bodo hranili stare predmete, ki so jih podarili prebivalci in ki bodo pričali o tem, kako se je v teh krajev nekdaj živel. Nov muzej naj bi bil za krajevno skupnost tudi turistična atrakcija in bi lahko prispeval k razvoju teh krajev. (NM)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Včeraj predstavili bogato sezono 2013/2014

Sledi srca vodijo v SSG

Sezono bo 8. novembra uvedla drama Plemena - »Sanje« o slovensko-italijanski koprodukciji z Rossettijem

Z desne:
Diana Koloini in
Maja Lapornik

KROMA

Z roko v roki, pod gesлом Sledi srca, v znamenju ljubezni, ki nam daje moč za vztrajanje in nas ustvarjalno navdihuje: tako se Slovensko stalno gledališče predstavlja svojemu občinstvu v sezoni 2013/2014. Bogat repertoar so včeraj predstavili v tržaškem Kulturnem domu, zaobjema pa kar 18 gledaliških predstav, glasbenih in plesnih dogodkov. Sezono bo 8. novembra uvedla domača produkcija, slovenska prizvedba drame Plemena, delo sodobne angleške dramatičarke Nine Raine.

Na dobro obiskani tiskovni konferenci, na kateri so bili prisotni tudi številni predstavniki ustanov, ki finančno podpirajo Slovensko stalno gledališče, in partnerjev, ki z njim sooblikujejo kulturno ponudbo, je predsednica upravnega sveta Maja Lapornik podčrtala, da ostaja njihovo vodilo nespremenjeno: pripraviti visoko kakovostno in estetsko dovršeno gledališko produkcijo, z njo nastopati po vsej deželi (ob tržaškem bodo razpisali še goriški in beografski abonma) in jo približati tudi neslovenskemu občinstvu (vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi). Po-sebna skrb, ki jo namenjajo otrokom in mladim (tri njim namenjen abonmaje še oblikujejo v dogovoru s šolnikami), pa se letos kaže tudi v tem, da je SSG podprtla izid Galebovega šolskega dnevnika, ki bo v celoti posvečen gledališki umetnosti; kot je pojasnila urednica Alina Carli, so letos prvič

ostali brez pomoči zamejskih denarnih zavodov, zato so SSG-ju posebno hvaležni. Tudi SSG se sicer vsakodnevno sooča s krizo in zamudami pri izplačevanju prispevkov, je dejala predsednica Lapornik, »a to ne načenja vere v naše gledališče«.

O abonmaški ponudbi je podrobno spregovorila umetniški vodja Diana Koloini in podčrtala, da je letošnja vezna nit ljubezen, »ki nam daje moč za ustvarjalnost in plemenitost«, ljubezen, ki se v posameznih predstavah kaže v različnih oblikah, ljubezen do gledališke umetnosti, sodelavcev in gledalcev. Štiri predstave bodo izoblikovali člani domačega igralskega ansambla Maja Blagovič, Luka Cimprič, Primož Forte, Romeo Grebenšek, Vladimir Jurc, Lara Komar in Nikla Petruška Paničzon. Sezono bo uvedla sodobna angleška drama Plemena (Tribes) Nine Raine, ki jo bo na velikem odru režiral Matjaž Latin: družinska zgodba, v kateri izstopa tudi vprašanje pripadnosti neki manjšini (tokrat manjšini gluhih). Umetniški vodja se posebno veseli sodelovanja z Markom Sosičem, ki bo v mali dvorani režiral enodenjanki sodobnega italijanskega dramatika Spira Scimoneja (Dvorisce in Koli), prav tako pa postavitev enega izmed najlepših dramskih tekstov vseh časov - Čehovega Strička Vanje, ki ga bo režiral Ivica Buljan, režiser lanske izredno uspešne postavitev Handkejevega teksta Še vedno vihar. Se-

zono bo zaključil modernistični pogled na japonsko tradicijo s Petimi modernimi nô dramami Yukie Mishime v režiji Mateje Koležnika.

V osnovnem programu bo še velika uspešnica Mestnega gledališča ljubljanskega - Nevihta Aleksandra Nikolajeviča Ostrowskega, ki je na lanskem Boršnikovem srečanju odnesla skoraj vse nagrade, ter Sljehernik v priredbi Iztoka Mlakarja. Abonenti bodo lahko izbirali še med modrim, zelenim in rdečim abonmajem, ki ponujajo res raznolik izbor (popoln spored objavljamo v sosednjem članku): od komorne kabaretne predstave, v kateri bo Vesna Pernarčič zaživila kot Marlene Dietrich, do ogleda prve slovenske opere Gorenjski slavček v ljubljanski Operi (v sodelovanju z Glasbeno matico), od Passiona de Pressheren Andreja Rozmana Roze do koncerta priljubljenega Magnifica ...

Gledališču sta uspešno sezono zažela predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič in predsednik Stalnega gledališča FJK - Il Rossetti Miloš Budin. V njegovih besedah so našle mesto tudi sanje po skupni produkciji, ki bi zadovoljila »vsaj gledalce dveh držav« in s katero bi gledališči skupaj tekmovali na Boršnikovem srečanju. Ali so sanje uresničljive, bo znano v prihodnje, SSG pa je cilj doseglo že letos, saj bo 20. oktobra nastopilo v Mariboru z Vajami za tesnobo. (pd)

ROCK GLASBA - Na 1. tržaškem »Rock city festu«

Padrič je čez vikend preplavil rokerski val

V nedeljo zvečer se je naposled na Padričah ulil dež, a tako pozno, da ni pokvaril večera številnim rokerjem, ki so po petih urah pristne glasbe že odhajali domov. Organizatorji prvega Trieste Rock City Festa so s potekom festivala navdušeni, kot so tudi zapisali na svoji Facebook strani, na kateri so se zahvalili v prvi vrsti vsem prostovoljcem, ki so pripomogli k uspehu glasbenega dobrodošlica, društva Luna Puhna, vsem glasbenikom ter seveda publiko, ki se je res številna odzvala vabilu na rok festival. »Zdi se nam, da smo dokazali, da je tržaška rok scena živa,« pravi Markey Moon, eden izmed organizatorjev in basist benda Gonzales, »festival bomo prav gotovo ponovili, morda pa bi lahko povabili celo kako mednarodno rok skupino, a ne bi se rad prenagli ...«

Trieste Rock City Fest, dvodnevni glasbeni festival, ki je ime povzel po glasbeni kompilaciji Trieste Rock City je torej kar solidno uspel. Na njem so v soboto in nedeljo nastopile tržaške zasedbe, ki so bile že prisotne na istoimenskih plošči. V soboto so takoj stopili na oder člani benda Pork Chop Express, zasedba, ki sicer bolj malo na-

stopa, a se ji to sploh ne pozna! Fantje so prvim obiskovalcem pripravili rokersko dobrodošlico in ponudili serijo avtorskih skladb ter drugih priredb. Sledili sta zasedbi Glory Owl in Damned Pilots, proti koncu večera pa je stopil na oder še tržaški bend Black Mamba Rock Explosion ter mladi Trebenci Wondernoise. Okrog 23. ure je bilo koncertov konec, sledilo pa je še nekaj glasbe z dj-jem.

Nedeljski dan je potekal podobno kot sobotni. Okrog sedemnajste ure je nastopila skupina Elbow Strike, ki je tako kot ostale med drugim ponujala tudi plošče in majčke. Prisotna je bila tudi stojnica v podporo radijski postaji Radio Fragola in še nekatere z raznoraznim prikupnim nakitom. Po udarniškem nastopu trojice Border Bastard, je zaigrala še zasedba Black Pope, nato pa stoner bend King Bravado, pred viškom večera, koncertom »zvezdnikov« Gonzales, ki so s svojim kvalitetnim nastopom zaključili dvodnevni rokerski dogodek v Padričah. Organizatorjem je nedvomno uspelo dokazati, da se v »phantom city-ju« - Trstu res razvija tudi trdi rok!

R.D.

Osnovni abonma v Trstu

Domače produkcije

- Nina Raine: Plemena (Tribes), režiser Matjaž Latin - sodobna angleška drama
- Spiro Scimone: Dvorisce, Koli (Il cortile, Pali), režiser Marko Sosič - sodobna italijanska drama
- Anton Pavlovič Čehov: Striček Vanja (Djadja Vanja), režiser Ivica Buljan - ruska klasična drama
- Yukio Mishima: Pet modernih nô dram (Cinq Nôs modernes), režiserka Matja Koležnik - predelava japonske klasične drame

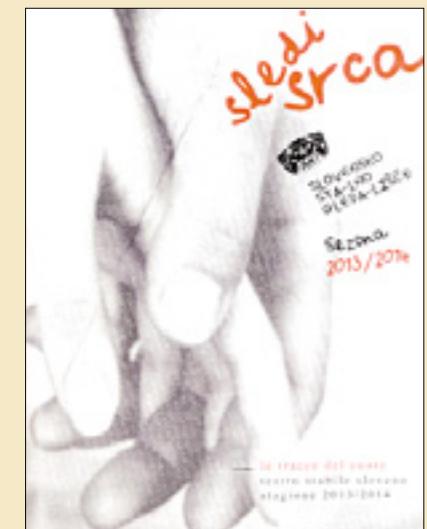
Gostujuči predstavi v osnovnem abonmaju:

- Aleksander Nikolajevič Ostrovski: Nevihta (Grozá), režiser Jernej Lorenci - produkcija Mestno gledališče ljubljansko
- Iztok Mlakar: Sljehnik, režiser Vito Taufer - koprodukcija SNG Nova Gorica, Gledališče Koper

Izbirni sklopi

Modri program

- John Patrick Shanley: Dvom (Doubt), režiser Alen Jelen - produkcija Prešernovo gledališče Kranj
- Electric city - produkcija eVolition Dance Theatre
- Choderlos de Laclos, Christopher Hampton: Nevarna razmerja (Les liaisons dangereuses), režiser Aleksandar Popovski - produkcija SNG Drama Maribor
- Anton Foerster: Gorenjski slavček, dirigent Igor Švara, režiser Vito Taufer - produkcija SNG Opera in balet Ljubljana

Zeleni program

- Contemporary tango, koreografinja Milena Zullo - produkcija Balletto di Roma
- Magnifico & srbski vojni orkestar Stanislav Binički
- Enrico Luttmann: Sen (Sonno), režiserka Mateja Koležnik - produkcija Prešernovo gledališče Kranj
- William Shakespeare: Hamlet, režiser Eduard Miler - produkcija SNG Drama Ljubljana

Rdeči program

- Aldo Nicolaj: Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta, režiser Jaka Ivanc - produkcija Gledališče Koper
- Andrej Rozman Roza: Passion de Pressheren, koprodukcija Rozinteater, KUD France Prešeren
- Nebojša Pop-Tasić: Marlene Dietrich, režiser Primož Ekart - koprodukcija Prešernovo gledališče Kranj, ŠKUC gledališče, zavod Imaginarii
- Svetlana Makarović: Krizantema na klavirju, glasbeno-gledališki projekt Jane Majzelj - produkcija Slovensko mladinsko gledališče

Abonmaji stanejo od 100 do 350€ (za dijake in študente od 50 do 100€).

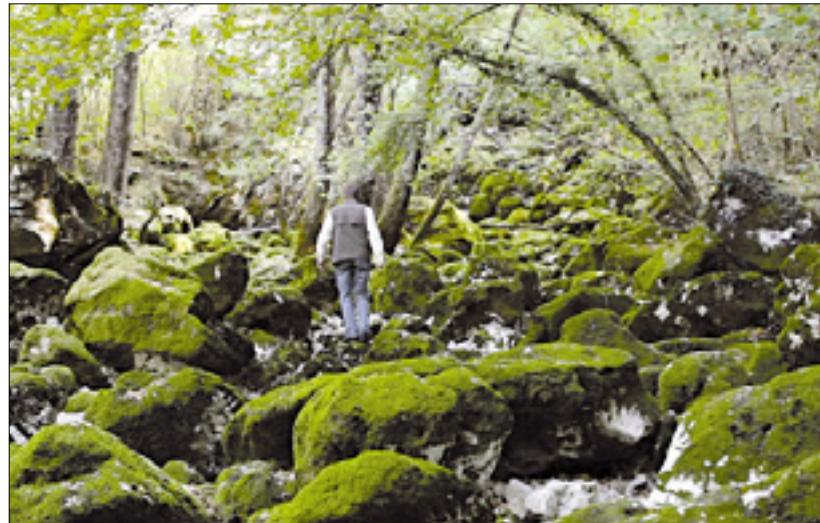
PORTOROŽ - Danes na 16. festivalu slovenskega filma

Dileme človeka in narave v Kinoateljejevem filmu Zbrani - zaupno o skupnem

Festival slovenskega filma (FSF) bo že 16. zapored predstavljal slovensko avdiovizualno produkcijo, ki je nastala v Sloveniji v preteklem letu. Na platu portoroškega Avditorija si bomo lahko ogledali celovečerne in kratke igrane, dokumentarne ter animirane filme.

V programu Panorama bo na sporednu na prvem festivalskem dnevu (danes, 11. septembra, ob 13. uri) tudi najnovejši film v produkciji goriškega Kinoateljeja. Film Zbrani – zaupno o skupnem, ki je nastal kot spletni projekt, je režiral Anja Medved, scenarij sta pripravili novinarka Patricija Maličev in Anja Medved, protagonisti filma so pomembna imena iz področja umetnosti, znanosti in filozofije: Benedetto De Martino (nevzročni), Jan Fabre (gledališki režiser in multimedijski umetnik), Margherita Hack (astrofizičarka), Alojz Ihan (zdravnik in pisatelj), Jure Mikuž (umetnostni zgodovinar), Marko Peljhan (multimedijski umetnik), Marko Pogačnik (kipar in zdravilec zemlje), Renata Salecl (sociologinja), Dušan Šarotar (pesnik in pisatelj), Tzvetan Todorov (filozof in literarni teoretik) in Ulay (performer in multimedijski umetnik).

Ideja o projektu se je rodila ob promociji filma Trenutek reke (režira Anja Medved in Nadja Velušček, prod. Kinoatelje 2010), ki je posvečen Soči in njenim ljudem. Takrat sta se avtorici odločili, da skušata odgovore na vprašanja o protislavnem odnosu človeka do narave poiskati med uglednimi predstavniki sveta znanosti in umetnosti iz Slovenije in Italije. Nastal je niz javnih pogovorov ob reki z naslovom Soča soča. Projekt Zbrani – zaupno o skupnem ta razmišljjanja nadaljuje v filmski obliki ter jih razširja preko lokalnih mej. Predvsem pa jih poglablja v odnosu do današnjosti, ki človeštvo grozi s številnimi ultimati. Danes se namreč vse bolj dozdeva, kot da je človeštvo pripravljeno zapustiti svoj planet. Patricija Maličev, avtorica odličnih intervjujev za Sobotno prilogu Dela, in režiserka Anja Medved

Posnetek iz filma Anje Medved Zbrani - zaupno o skupnem

sta k razmišljjanju povabili enajst izjemnih mislecev, ki o tem, kako je biti človek danes, spregovorijo osebno ter hrkrati obogateno z dragocenimi izkušnjami lastnega znanstvenega raziskovanja ali umetniškega ustvarjanja.

Projekt izhaja iz ugotovitve, da si je človek vedno prizadeval osvoboditi od narave. Danes se s približevanjem novim tehnološkim mejam soočamo z novimi protislovji. Človek ni bil od narave nikoli bolj oddaljen, hkrati pa ga ta, kot vrsto, nikoli ni bolj ogrožala. Zdi se, kot da vprašanja preživetja naše civilizacije postajajo stvar intimnih odločitev njenih posameznikov. Kako omiliti klimatske spremembe, upočasnititi porabo energetskih virov, zaustaviti globalno onesnaževanje so vprašanja, o katerih vsak zase razmišljamo, ko si pred odprto pipo umivamo zobe, si pripravljamo hrano ali si prizadavamo osmislitvi lastna življenja. Med tem, ko se število strokovnjakov veča, se na pristojne avtoritete ne zanašamo več, saj vemo, da se v potrošniški družbi še tako iskrena skrb za skupno dobro mimogrede znajde v kolesju tržnih mahinacij. V tem globalnem kaosu smo se znašli bolj ali manj sami. Do-

stopno nam je sicer neskončno število informacij, vendar jih ne uspemo artikulirati v prepričljiva vedenja. Številna komunikacijska orodja, pa občutek osamljenosti zgolj stopnjujejo. Morda je prav občutek samote to, kar danes povzove.

»Projekt Zbrani ni nastal z namenom, da bi komurkoli lajšali občutek osamljenosti,« pojasnjuje režiserka Anja Medved, »kvečjemu, da bi prispevali k zavesti o skupnosti samotarjev. Povabili smo nekatere izjemne ustvarjalce, znanstvenike in filozofe, ki razmišljajo odpirajo tako, kot to znajo le dobri prijatelji; brez pridiganja ali laskanja prebjajo misli, ki spijo v nas.«

Naslov filma se nanaša na pesem Srečka Kosovela Zbrani, ki je nastala pred skoraj stoletjem, vendar natančno zrcali razdvojenost današnjega človeka.

Dokumentarni projekt Zbrani – zaupno o skupnem je zasnovan kot spletni projekt, zato se bo lahko v prihodnje dograjeval z novimi pogovori. Posvečen je Margheriti Hack, nedavno preminuli svetovno priznani astrofizičarki, ki je k filmu prispevala nekatere svoje zadnje misli.

GLASBA - Ob Verdijevi 200-letnici

Najboljši gojenci konzervatorijev začeli turnejo

Večkrat tožimo nad italijanskim šolskim sistemom, ki tudi na glasbenem področju zaostaja za najvišjimi evropskimi standardi, včasih pa le beležimo pobude, ki skušajo dvigati nivo ter nuditi študentom to, kar potrebujejo za uspešno profesionalno pot. Odstotek diplomirancev, ki bodo lahko ubrali solistično kariero, je praviloma nizek, zato pa je toliko bolj pomembno, da se mladi usposobijo za delo v orkestru, ki nikakor ni enostavno in ob neoporečni tehniki zahteva tudi drugačne veščine kot npr. sposobnost prilaganja, hitre reakcije, smisel za ekipno delo in še mnogo drugega. Te lastnosti lahko glasbenik osvoji le ob rednem delu z dobrimi dirigenti, seveda pa je vsaka priložnost dobrodošla in dragocena,

kot je dokazal koncert, ki ga je v gledališču Verdi oblikoval orkester italijanskih konzervatorijev, sestav, ki se je rodil pred petimi leti in je že večkrat uspešno nastopil v Italiji in tujini. Ob 200-letnici Verdijevga rojstva sta se kar dve ministrtvi (za šolstvo, univerzo in raziskovanje ter za zunanj zadeve) zavzeli za promocijo italijanske glasbene kulture ter s pomočjo italijanskih kulturnih institutov organizirali turnejo, ki bo po Trstu obiskala Budimpešto, Varšavo, Krakov, Aquilo in Rim. V Trstu so mladi vadili pod vodstvom Antonina Foglianija ter naštudirali

vrsto uvertur, arij in duetov iz Verdijevih oper. Škoda, da je bil čas za vaje nekoliko prekratek, kajti samo profesionalni orkester lahko v štirih dneh osvoji tako zahteven program, v tem primeru pa je bilo treba najprej poiskati kohezijo in uigranost, saj so orkestraši, ki jih je bilo preko sedemdeset, prišli iz štiriintridesetih konzervatorijev (šest iz Trsta).

Z uvod smo poslušali Uverturo iz opere Moč usode, ki je zazvenela dovolj kleno in odločno, nato je mehiška sopranistica Jessica Loaiza Perez s toplo zaobljenim glasom zapela arijo Pace, mio Dio. Dodatna zanimivost programa so bile tri komorne arije, ki jih je za orkester priredil Luciano Berio: zapela sta jih Perezova ter južnokorejski tenorist Sangtaek Oh, uglasjen, a ne posebno ekspresiven, v izboru iz Traviate pa je pela druga dvojica - sopranistica Rosaria Angiotti in tenorist Francesco Castoro. Po nežnem Preludiju se je Anğıttijeva lepo izkazala v koloraturno-ekspressivni ariji Sempre libera in tudi tenorist je pokazal nekaj dobroga značilnosti v duetu Parigi, o cara.

Drugi del programa se je začel s Simfonijo iz opere I vespri siciliani, kjer so izstopali čelisti, zvočnost violin pa je bila nekaj šibka, skoraj plaha. V izboru iz Rigoletta je pela tretja sopranistica,

Sabrina Cortese, vokalno ter interpretativno bolj prepričljiva: zablestela je v ariji Caro nome, tenorist Francesco Castro pa je pokazal bolj samozavestno držo v duetu E' il sol dell'anima in ariji Parmi veder le lagrime.

Kratkemu Preludiju iz opere Atila je sledil daljši izbor iz Aide: Jessica Loaiza Perez je pokazala lepo sozvočje z likom, ki niha med dramatičnimi in lirske odtenki, orkester pa je pokazal svoj zvočni potencial v znameniti Zmagoslavni koračnici: škoda, da je ob pomanjkanju zboru učinek nekoliko zbledel, tudi trobentasi niso bili ravno neoporečni, brijančno in vitruozno pa so zazveneli Balabili. Antonino Fogliani je v (pre)kratkem času opravil pojavljalo delo, seveda so nekateri detajli ostali nedorečeni, ponovite pa bodo orkestru bržkone vlike večje zaupanje in zanesljivost.

Koncert mladih orkestrašev je v gledališču Verdi privabil polnoštevilno občinstvo in kar nekaj predstavnikov javnih uprav ter ministrstva. Ravnatelj tržaškega konzervatorija Tartini Massimo Parovel, ki je s sorodnim institutom Alfredu Casella nosilec projekta, je pred koncertom nagovoril občinstvo ter se pokroviteljem in organizatorjem zahvalil za trud in podporo, občinstvo pa je koncert spremljalo z navdušenimi aplavzmi, ki so na koncu iztržili skoraj obvezni dodatek, nepogrešljivo napitnico iz Traviate, ki je veselo sklenila lep in doživet večer ter bo, tako vočimo mladim glasbenikom, srečna napotnica za evropsko turnejo.

Katja Kralj

FESTIVAL VILENICA - Dogajanje v Kopru, a s srcem na Krasu

Literati o Navdihu meja

V središču pozornosti letošnja nagrjenka Olga Tokarczuk, Florjan Lipuš in častna gost Boris Pahor in Ludwig Hartinger

Mednarodni literarni festival Vilenica, ki že od leta 1986 na Krasu gosti literate iz Srednje Evrope in od drugod, se letos zaradi ravnateljnega nesporazumom na koncu festivala v Lipici seli v Koper, a kot poudarjajo organizatorji, srce festivala ostaja na Krasu. V.d. vodje festivala Matja Kavzar, ki je funkcijo zaradi zaposlitve na ministrstvu za kulturo letos prevzel od Gašperja Trohe, sicer verjame, da Koper ponuja kar nekaj novih priložnosti za razvoj festivala, a hkrati upa, da se bo festival lahko čim prej vrnil v Lipico, s katero je vilenički festival nenazadnje močno povezan. Na Krasu tako ostajajojo klasična festivalska prizorišča, kot je jama Vilenica, ki je festivalu dala tudi ime. Tam bo, kot vedno, potekala tradicionalna podelitev glavnih festivalskih nagrad, ki jo letos prejme poljska pisateljica Olga Tokarczuk. Od leta 1986 so nagrada prejeli ključni evropski avtorji, kot so Fulvio Tomizza, Peter Handke, Zbigniew Herbert, Milan Kundera, Josip Osti, Peter Nadas, Ana Blandiana, Ilma Rakusa in Andrzej Stasiuk.

V slovenskem prevodu so izšla dela Tokarczukove Pravek in drugi časi,

Dnevna hiša, nočna hiša in Beguni. V romanu Beguni pisateljica posveča pozornost tudi nenehnim selitvam, nemiru sodobnih popotnikov. Kot je v pogovoru za STA dejala maja, ko je bila razglašena za letošnjo lavreatko, je nemir v ljudeh obstajal od nekdaj.

Prav on je ljudi gnal k zemljepisnim odkritijem in v križarske vojne. Ljudje potujejo tudi zato, da bi izstopili iz sebe, onkraj občutenja lastne običajne izkušnje. To je star, splošno razširjen narkotik: biti tam, kjer nisi. In v tem neprestanem gibajuje nekaj polnega groze - razkriva nam naše lastne meje,« je pojasnila.

Poleg tega je dejala, da miti tudi v sodobnosti tvorijo in oblikujejo človeško duševnost, a nekateri bledijo, drugi pa postajajo izrazitejši, polni energije. »Sočasno z emancipacijo žensk se v kulturi razločujejo miti, ki doslej niso bili pretirano prisotni - o ženski bojevnici, junakinji, ki druge rešuje pred zlom,« je pojasnila in dodala, da sta v današnjem svetu poleg heroin prepoznavna predvsem mita o Narcisu in Hermesu.

»Mit o vase, v svoj videz in ego zljubljenem, nikoli starajočem se večnem

dečku ali deklici, ki vse podreja svojim potrebam in vidi svet skozi prizmo lastnega jaza. In še nekaj popolnoma nova: homo mercurius po latinskom imenu Hermes, boga komunikacije in trgovanja. To je nov tip človeka, koncentriran na hitro komunikacijo, trgovanje, dobiček, pogosto pridobljen na 'kreativen', se pravi ne povsem pošten način,« je svoje videnje sodobnih mitov opisala pisateljica.

Poleg nagrjenke Olge Tokarczuk in slovenskega avtorja v središču Florjana Lipuša bosta festival kot častna gost za znamenala tudi Boris Pahor in Ludwig Hartinger. Častnega gosta na Vilenici letos uvajajo prvič, odločili pa so se, da v goste povabijo pisatelja, ki sta bila skozi vse leta močno prisotna na festivalu. Kot vsako leto bo na festivalu gostovala vrsta literatov, letos je na seznamu 22 osrednjih gostov, med katerimi je 11 avtoric in 11 avtorjev. Avtorjev iz Srednje Evrope, ki so v konkurenči za nagrado kristal vilenice, je skupaj 17, med njimi pa so tudi slovenski predstavniki Miriam Drev, Tone Kuntner, Vanja Pegan, Ana Pepešnik in Katja Perat. Poleg avtorjev iz Srednje Ev-

rope bo na festival pripravljalo še pet gostov od drugod - Kitajec Zhao Si, irski avtor Alan McMonagle, Američan Brian Henry, Gerry Loose iz Velike Britanije ter Finec Olli Heikkonen. Na letošnjem festivalu bo v ospredju švicarska književnost, kar je botrovalo tudi izidu Antologije sodobne švicarske književnosti. V goste so iz Švize povabili Ilmo Rakusa, Lukasa Bärfussa, Michela Layaza, Pietra De Marchija in Arna Camenischa.

Program letošnjega festivala bo znamovala tema Navdih meja, na katero se bo navezovala tudi osrednja problematika okrogla miza Srednjeevropske pobude, ob kateri je izšel tudi zbornik, ki vključuje tri eseje ter predstavitev lanske dobitnice vileničke stipendije Ajle Terzić.

Z vprašanjem meddisciplinarnih povezav med literaturo, filmom, videom ter drugimi novimi oblikami interaktivnih dinamičnih slik pa se bo ukvarjal 11. mednarodni komparativistični kolokvij.

Festival, ki ga je sinoči uvedlo večerno dogajanje po številnih krajev po Sloveniji in v Trstu, bo potekal od danes do nedelje.

Naum Dretnik/STA

GORIŠKA - Trgovino bodo zaprli konec meseca

Oviesse v Qlandii prva žrtev velikana iz Vileša

Trgovino Oviesse - OVS Factory v novogoriškem nakupovalnem središču Qlandia bodo zaprli 30. septembra, manj kot dva meseca kasneje pa bodo povsem novo prodajalno te italijanske blagovne znamke odprli v nakupovalnem središču Tiare v Vilešu. Razlog novogoriškega zaprtja naj bi bilo slabo poslovanje - še zlasti v tujini - družbe Coin, zaradi česar naj bi zaprli vse manjše trgovine Oviesse in naj bi ohranili le nekaj prodajnih mest, predvsem v večjih nakupovalnih središčih. Zaradi tega je zaprtje trgovine Oviesse v Qlandii posredno vezano na odprtje novega komercialnega centra Tiare Shopping v Vilešu, ki ga gradijo s pospeškom, saj ga bodo odprli pred koncem novembra.

V novogoriški trgovini Oviesse je zaposlenih pet oseb, ki jim občasno pri prodaji pomagajo študentje. Do konca meseca bo v trgovini totalna razprodaja, zatem pa bo velik prodajni prostor prazen. V zadnjih mesecih je v Qlandii zaprlo še nekaj drugih trgovin, med njimi tudi trgovina z obutvijo K-Store Kosič, še marsikatera prodajalna pa se bo nedvomno znašla v težavah po odprtju nakupovalnega središča v Vilešu. Učinke njevega odprtja bodo trgovci občutili ne glede na državno meje, seveda gre pričakovati, da bodo najhujši udarec doživeli goriški trgovci, kar njihova stanovska organizacija Ascom opozarja dalj časa. Po Gorici so se že razširile govorice, da naj bi bila spriča zaprtja prodajnega mesta v Qlandii v nevarnosti tudi goriška trgovina Oviesse, kar pa zgleda, da ni res. Trgovine Oviesse na goriškem Korzu Verdi ne zapirajo, seveda pa bodo njeni upravitelji po odprtju nakupovalnega središča v Vilešu ocenili, če je jeno poslovanje še naprej rentabilno.

Zaradi nakupovalnega središča v Vilešu se bodo znašli v težavah tudi trgovci iz ostalih krajev v pokrajini. Že začenjena je zaenkrat usoda trgovin ob veleblagovnici COOP v Gradišču, saj naj bi njihovim upraviteljem najemniške pogodbe zapadle decembra, ko bo nakupovalno središče Isonzo v bistvu že prazno. Veleblagovnica COOP se bo namreč novembra selila iz Gradišča v Vileš, kjer bo razpolagala s precej večjim prodajnim prostorom, zaradi česar bodo zaposlili nekaj novih uslužbencov. Poleg veleblagovnice COOP in Oviesseja bodo v nakupovalnem središču Tiare v Vilešu večje trgovine blagovnih znamk Saturn, H&M, Toys Center, Scarpe&Scarpe, Cisalfa in Conbipel. (dr)

GORIŠKA - Novo nakupovalno središče v Vilešu

Upanje za brezposelne

Za selekcije novega osebja bodo skrbeli tudi v pokrajinskih uradih za delo

Številni brezposelni in iskalci zaposlitve iz goriške pokrajine in tudi iz sosednjih krajev polagajo velika upanja v odprtje novega nakupovalnega središča Tiare Shopping v Vilešu. Zaradi tega so se številni med njimi že oglasili v pokrajinskih uradih za delo v Gorici in Tržiču, da bi se pozanimali, ali je tudi zanje v Vilešu kakša zaposlitvena priložnost. »Nedvomno smo zadovoljni, da bodo v barih, restavracijah, trgovinah in skladisih novega nakupovalnega središča v Vilešu zaposlili številne ljudi. Po drugi strani je nemogoče izračunati, kolikšen bo končni saldo med novimi in izgubljenimi delovnimi mesti. Nekatere velike družbe bo-

do predvidoma zaprle svoje manjše trgovine in se selile v Vileš, marsikje bodo morali tudi krajevni trgovci zapreti svoje trgovine zaradi konkurenco velikega nakupovalnega središča,« pravi Ilaria Costantini, sindikalista CGIL za trgovski sektor. V pokrajinskih uradih za delo pričakujejo, da se bo število iskalcev zaposlitve povečalo v prihodnjih tednih, ko se bodo s polno paro začele selekcije za zaposlovanje novih uslužbencev v Vilešu. Pokrajinski uradi so vzpostavili sodelovanje z nekaterimi velikimi družbami, ki bodo s svojimi trgovinami prisotne v Vilešu, zato pa bodo zanje tudi opravili selekcije novega osebja. (dr)

Tiare v Vilešu (levo); Qlandia v Novi Gorici (zgoraj)

Nakupovalno središče Isonzo v Gradišču

GORICA - S projektom Medigenia

Rešili dve življjenji

Z računalniško pomočjo nadzirajo preko 2200 ljudi - Preverili kompatibilnost 136.000 zdravil

V enem letu so rešili dve življjenji. Primarij goriške urgenc Giuseppe Giagnorio, zdravnica Silvia Ussai in inženir Riccardo Petelin so po dvanajstih mesečih dejavnosti upravljeno zadovoljni z doseganjimi rezultati projekta za nadziranje zdravil Medigenia, ki je prejel tudi več nagrad na državni in evropski ravni. Trenutno z računalniško pomočjo nadzirajo, katera združila uživa nekaj več kot 2200 ljudi. V zadnjih mesecih se je njihovo število precej povečalo, s pomočjo goriških občinskih lekarjev, zdravstvenega podjetja in še nekaterih partnerjev pa upajo, da bo do projekt še dodatno razširil. V dvanajstih mesecih so preverili kompatibilnost

136.000 zdravil, pri čemer so ugotovili 8800 primerov, v katerih je bilo zauživanje dveh, treh ali celo več vrst zdravil skupaj škodljivo, če že ne zelo nevarno. V dveh primerih je takojšen poseg pri držinskem zdravniku oz. lekarnarju celo preprečil, da bi bolnika z zaužitjem več zdravil skupaj resno tvegal življenje.

»Do težav prihaja, ko morajo bolniki dnevno zaužiti deset-petnajst zdravil. Že itak vsak posameznik zaradi hitrejšega oz. počasnejšega metabolizma na zdravila reagira drugače, poleg tega pa je treba upoštevati, da lahko povzroči prepletanje različnih zdravil tudi zelo hude težave,« pojasnjuje Silvia Ussai. V največji

nevarnosti so večinoma starejši občani; če so diabetiki, imajo težave s srcem, mogoče jemljejo še tablete proti bolečinam, je zanje potencialno nevarno že zdravilo za glavobol. »V Italiji je veliko dobrih raziskovalnih projektov, naš pa mojem mnenju med njimi izstopa, ker smo ga uspešni tudi v praksi uresničiti. Ko lekarnar ali zdravnik ustavi kodo določenega zdravila v program, na podlagi zapletenega izračuna, ki ga opravi računalnik, takoj ve, ali ga lahko oseba zaužije skupaj z drugimi zdravili ali pa ne,« razlaga Petelin in napoveduje, da bodo projekt Medigenia v kratkem začeli izvajati tudi v Trstu, Portorozu in Vidmu.

VILEŠ

Pokrajina odpira še četrti urad za delo

Goriška pokrajina odpira še četrti urad za delo poleg goriškega, tržiškega in gradeškega. Iskalci zaposlitve bodo od srede, 18. septembra, imeli na voljo za informacije in vse potrebine upravne postopke tudi urad na županstvu v Vilešu, ki bo odprt vsako sredo od 15. do 18. ure. S pokrajine pojasnjujejo, da novi urad za delo ne bo namenjen izključno zaposlovanju novih uslužbencev v nastajajočem nakupovalnem središču Tiare Shopping v Vilešu, pač pa bo v njem mogoče dobiti vsa navodila in pomoč, ki jo brezposelnim in iskalcem zaposlitve že nudijo v pokrajinskih uradih za delo v Gorici, Tržiču in Gradežu.

Odprtje novega urada je sad sodelovanja med pokrajinsko upravo Enrica Gherghette in občino iz Vilešu, ki jo vodi župan Lucio Cabass. Postopku za odprtje je sledila pokrajinska odbornica za delo Ilaria Cecot; po njenih besedah se pokrajina z novim uradom želi še dodatno približati ljudem, ki so v stiski, ker ne uspejo priti do zaposlitve. Do odprtja novega urada pa bo paradoksalno prišlo ravno po zaslugu nekaterih pokrajinskih uslužbencev, ki še nimajo pogodbe za nedoločen čas, kljub temu pa bodo svoje delo in znanje dali na razpolago iskalcem zaposlitve.

Z odprtjem novega urada si goriška pokrajina ne bo nakopala novih stroškov; občina iz Vilešu ji bo namreč brezplačno dala na razpolago urad na županstvu. »S sodelovanjem s pokrajino potrjujemo, da si krajevni upravitelji vsi skupaj prizadevamo za dobrobit naših ljudi. Poleg tega opozarjam, da se odprtje novega pokrajinskega urada za delo dopolnjuje s pobudo "job corner", v okviru katere dajemo podjetjem možnost, da na županstvu razobesijo svoj oglas o iskanju uslužbencev in da ga hkrati objavijo na spletni strani naše občine,« pravi župan iz Vileša Lucio Cabass in pojasnjuje, da bodo nov pokrajinski urad za delo odprt ravno ob oglašni tabli z oglasi podjetij, ki iščejo nove uslužbence.

Na goriški pokrajini razmišljajo, da bi podobno izkušnjo kot v Vilešu ponovili tudi drugod, saj se zavedajo, da vse več družin potrebuje pomoč pri iskanju zaposlitve.

ŠTANDREŽ - Goriška občina poskrbela

Kažipot na novem krožišču dobil strešici

Nov kažipot s strešicami

Kažipot na novem krožišču pri Štandrežu je končno dobil strešici, ki sta se očitno izgubili po poti. Konec avgusta je avtocestno podjetje Autovie Venete pred Štandrežem namestilo dva nova kažipota: na zgornjem je pisalo - in še piše - »S. Andrea«, na spodnjem pa je bilo zapisano »Štandrež«. Za zamenjavo kažipota brez strešic je v ponedeljek poskrbela goriška občina, ki je tako odpravila napako, za katero nosi odgovornost avtocestno podjetje Autovie Venete, ki je pristojno za krožišče. Za namestitev kažipota s strešicama se je zavzel župan Ettore Romoli, potem ko je zadela prišla v javnost zaradi objave na straneh našega dnevnika. »Dvojezičnost je sedaj zagotovljena,« poudarja župan.

GORICA - Slovenski višješolci ponovno v klopedih

Privlačni Trubar

Večstopenjska šola Doberdob je ob novem šolskem letu ponovno zaživel v po-nedeljek, jutri bo na vrsti goriška večstopenjska šola, včeraj pa so bili na potezi višješolci obeh slovenskih polov v Ulici Puccini v Gorici. Letošnje presenečenje je privlačni Primož Trubar: v klopi prvega razreda klasičnega liceja je namreč sedlo kar sedemnajst dijakov. Tolikšnega števila oboževalcev starih Grkov in Rimljakov na slovenski šoli že dolgo ne pomnijo. Skupaj z njimi bo Trubar imel 57 dijakov (ob začetku šolskega leta jih je bilo 56). Prvi razred znanstvenega liceja bo letos obiskovalo dvanajst dijakov, skupno z dijaki ostalih razredov jih bo 52 (lani 60). Humanistično-družboslovni licej je izbralo sedem dijakinj (v prvem razredu moški spol ne bo zastopan); skupaj z njimi so na šoli včeraj našeli 37 dijakov (lani 45). Skromnejši je letošnji »izkupiček« šol tehničnega pola. Na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois je prvošolcev sedem, vseh dijakov pa 45 (lani 47). V prvi razred industrijskega tehničnega zavoda Jurij Vega je sedlo šest dijakov, skupno jih bo na šoli 34 (lani 38). Prag poklicnega zavoda Ivan Cankar pa je včeraj prvič prestopilo pet dijakov; letos ne bo četrtega v petega razreda, šolo bo skupno obiskovalo 24 dijakov (lani 26).

V Ulici Puccini včeraj nismo zaznali običajnega vrveža prvega šolskega dneva. Z vso bolečino, ki spremišča tragično smrt, je zazevala praznina, ki jo je na šoli, predvsem seveda v sрih sošolcev - prijateljev - in učnega osebja, za sabo pustila 17-letna Živa Srebrenič. Zbranost med šolsko mašo je bila velika. »Tu smo za Živo,« je povidal dijak. Umrlemu dekletu je veliko besed posvetil mašnik Marjan Markežič. »Živa ostaja med nami. Bila je kakor cvet, ki se je komaj začel odpirati. Na vprašanje »Živa, zakaj ta korak«, ni človeškega odgovora,« je med drugim dejal in pozval k še večji pozornosti za stisko sočloveka, sošolca, prijatelja. Med Živine sošolce v četrtem razredu znanstvenega liceja je včeraj med prvo šolsko uro stopila ravnateljica Mihaela Pirih. Ponudila jim je priložnost srečevanja z zunanjimi strokovnjaki, ki naj bi jim stali ob strani v dolgem procesu žalovanja, »zato da bodo bolečino preboleli kot posamezniki in kot razred.«

»V lanskem letu smo bili priča enakomerni razporeditvi dijakov med šolske smeri, letos pa prednjačijo liceji, zlasti klasični licej. Dejstvo je, da ima le-ta med našimi šolami najbolj ustavljen organik, kar seveda prispeva k njegovemu privlačnosti, trend pa se lahko prihodnje leto spet obrne. Zanimiv je vsekakor podatek, da naš klasični licej številčno raste, medtem ko sorodna italijanska šola v Gorici trpi in beleži oisp, je Trubarjevo privlačnost komentirala ravnateljica in dodala, da letošnje izbire smeri večinoma odgovarjajo nasvetom, ki so jih nižješolci prejeli v tretjih razredih. Med naj-

Vrnitev višješolcev (zgoraj), prva razreda na Zoisu in Trubarju (spodaj) BUMBACA

bolj žgocimi problemi pa je izpostavila okvaro kurjave v pritličju zavoda Cankar. »Pokrajino smo spet opozorili in urigrali, toda problem je resen in ni rešljiv v kratkem roku, ker bo morala uprava poiskati izvajalca preko javnega razpisa. Vrh tega se spopada s finančno stisko zaradi pakta stabilnosti. Tudi letos bomo torej morali ob mrazu vstopati v pritlično knjižnico s pla-

šči, večnamenska soba pa bo še naprej neu-porabna,« je posledice okvare pojasnila ravnateljica. Pridobitev pa predstavlja nakup novih interaktivnih tabel: na tehničnem polju razpolagajo sedaj s tremi, na licejskem polju pa s štirimi tovrstnimi pametnimi tablami. Novost gre včrtic z nabavljanjem novih računalnikov za didaktične namene in s posodabljanjem šolskih laboratorijev.

GORICA - V mestu Sredi dneva električni mrk

Okvara na slovenskem omrežju

Včeraj okrog poldne je Gorica ostala nekaj minut brez elektrike zaradi okvare na slovenskem električnem omrežju. Večji del mesta prejema namreč tok iz sosednje države. Mrk je trajal dobre tri minute, kolikor so tehniki pristojne goriške družbe potrebovali za začasni preklop na omrežje italijanskega podjetja Enel. »Do izpad električne energije na Primorskem in posledično tudi v delu Gorice je prišlo zaradi težav v prenosnem omrežju v razdelilni transformatorski postaji Divača,« so pojasnili v podjetju Elektro Primorska. Uporabniki iz Gorice so bili po treh minutah preklopljeni na italijansko omrežje, kot je dogovorjeno, še pojasnjujejo, kjer tudi zagotavljajo, da se odjemalcem dobra ura preklop na italijansko omrežje ne bo poznala na položnicah. Izpad električne energije, do katerega je prišlo nekaj minut po 12. uri, je nastal zaradi delovne nesreče, pa pojasnjujejo v Električni, težave so bile odpravljene po dobrni uri. (km)

GRADIŠČE - Senatna komisija »Center CIE naj se zapre«

»Center za nezakonite priseljence CIE v Gradišču je treba zapreti,« trdi senator Demokratske stranke (DS) Luigi Manconi, sicer predsednik senatne komisije za zaščito človekovih pravic, ki je včeraj obiskal CIE v Gradišču. Spremljali so ga tržaški senator DS Francesco Russo, poslanka SEL Pellegrino ter predstavniki občine iz Gradišča, goriške pokrajine in mirovninskih gibanj.

»Čim prej se je treba lotiti vprašanja upravljanja centrov CIE, ki so ga doslej na državni ravni podcenjevali,« poudarja Manconi, ki je prepričan, da so storili veliko napako, ko so center za azilante CARA odprli tik ob centru CIE. Bližina dveh centrov povzroča težave in nesporazume, saj ljudje preprosto ne znajo razlikovati med strukturama in med njunimi »gostii«. Pellegrino je med včerajšnjim obiskom pogresala udeležbo deželnih voditeljev strank, Russu pa je prepričan, da je treba čim prej spremeniti zakon Bossi-Fini, ker ni vreden demokratične države.

DOBERDOB - Prevoz učencev s Tržiškega

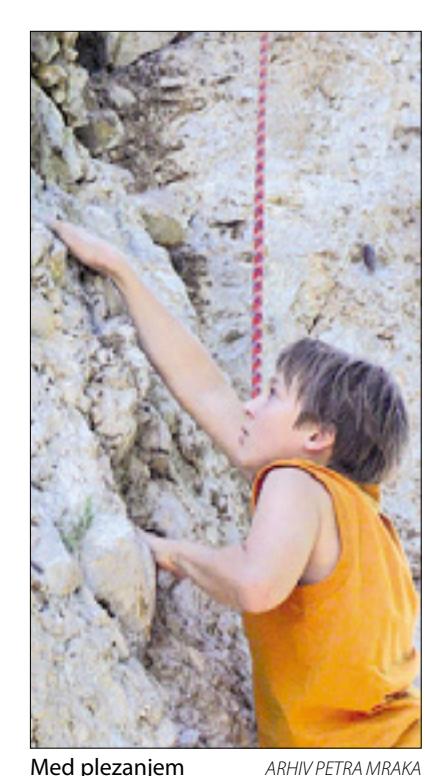
Ni mogoče!

Včeraj so ugotavljali, da je ponujena rešitev za otroke skrajno nevarna

»Ni mogoče! Za otroke je skrajno nevarno. Prej ali slej se zna zgodi ti nesreča.« S temi zaskrbljenimi besedami je ravnateljica večstopenjske šole Doberdob, Sonja Klanjšček, označila nastali položaj, potem ko so včeraj preizkusili alternativno občinskemu šolabusu, namenjenemu slovenskim nižješolcem iz Tržiške, ki ga je ronška občina ukinila.

Solsko osebje je včeraj ob 7.15 čakalo pred doberdobsko lekarno avtobus pokrajinskega podjetja APT, ki naj bi nadomestil šolabus; ura je bila zgodnjna, saj proga ni usklajena z urnikom šole. Z avtobusom je izstopila skupina le osmih otrok, saj večina staršev iz Laškega še čaka na dokončni razplet zadeve. Po koncu pouka pa je osebje pospremilo kakih petnajst otrok do avtobusnega postajališča pred županstvom, kar se je tudi izkazalo za skrajno nevarno, saj bi morali pot opravljati učenci sami, pločnik je preozek, promet na cesti gost, na postajališču pa ni dovolj prostora, če bi se storitev posluževali vši učenci s Tržiškega. Občina ima na voljo samo eno redarko, zato tudi krajevna uprava ne bi mogla zagotavljati varnosti.

»Prejeli smo zagotovila občine in dežele, a ne moremo čakati. Problem je treba rešiti takoj, v nekaj dneh. Zato se bomo spet obrnili na župana. V zadevu bomo vključili prefekturo,« poudarja na ravnateljstvu. Podjetje APT so na primer zaprosili, naj se avtobus ustavi pred šolo, a dobili so odgovor, da to ne gre kar tako, saj se morata izreči tudi motorizacija in prefektura. Podjetje APT pa je ustreglo zahtevi in dodalo dva avtobusna postanka v Ronkah, zradi česar so postanka ukinili v Tržiču in pustili na cedilu tamkajšnje otroke, ki so namenjeni v Doberdob.

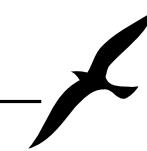

Med plezanjem ARHIV PETRA MRAKA

plezanju se aktivirata leva in desna polovica telesa, obe roki, nogi in tem tudi obe možganski polovici,« našteva. Njegovo novogoriško plezalno šolo obiskujejo tudi otroci iz Gorice, tako slovensko kot italijansko govoreči. »Na drugi strani meje nimajo toliko te ponudbe, le manjšo plezalno steno. K meni pa jih je pripeljalo priporočilo »od ust do ust.«

Izkuljanje iz tržaške osnovne šole, pa tudi s plezalci z italijanske strani meje, so zelo pozitivne, pravi sogovernik: »Zanimalo je, kako se je v Trstu med nami hitro vzpostavil zelo sproščen odnos. Dogovarjanje sicer traja dolgo, a so zelo odprt, prijazni in sproščeni. Takšni so tudi otroci. Tudi ko plezam s plezalci iz Trsta, je plezalni dan čisto drugačen, veliko bolj sproščeno vse poteka.«

Profesor športne vzgoje poudarja posmen gibanja že pri malčkih - zato je bilo zelo ponujati program »telovadba s starši.« Prepričan je namreč, da je za otroke najbolje, če imajo zgled pri najblžjih, prednost takšne vadbe pa je tudi kakovostno preživljvanje časa skupaj z otrokom. Katja Munih

REDIPULJA - Obrambni minister na obisku

Za kostnico denar bo, za obstanek brigade v Gorici ni več upanja

»Državna vlada si bo prizadevala, da bo mlaže generacije poučila o pomenu sožitja in miru, za utrjevanje katerega se Italija trudi vseh zadnjih sedemdeset let.« Tako je poudaril italijanski obrambni minister Mario Mauro med včerajšnjim obiskom monumentalne kostnice v Redipulji. »Od življenskih zgodb tistih, ki so svoja življenja darovali za domovino in za zagotavljanje miru in dobrobiti našim otrokom, se naša država lahko marsikaj nauči,« je še povedal Mauro in napovedal, da bo vlada zagotovila denarnine prispevke za organizacijo pobud po stoletnici začetka prve svetovne vojne, kar je že januarja obljubil podtajnik na predsedstvu vlade Paolo Pellegrino. Minister Mauro med obiskom ni govoril o zneskih, vsekakor pa je poudaril, da čaka kostnico v Redipulji obsežen obnovitveni poseg, za katerega bo poskrbel ustanova Onorcaduti. »Kostnici moramo vrniti dostojanstvo, ki si ga nedvomno zaslubi. Poleg tega bodo potrebnii dodatni prispevki za ovrednotenje strelskih jarkov, muzeja in drugih krajev, ki so povezani s

prvo svetovno vojno,« je poudaril minister. Po njegovih besedah je treba v Redipulji ovrednotiti grič sv. Elije, na katerem bi veljalo urediti spominski park.

Med srečanjem s krajevnimi upravitelji je ministra nagovoril tudi goriški župan Ettore Romoli in ga pozval, naj poskrbi za ohranitev brigade Pozzuolo del Friuli v Gorici. Minister je »diplomatsko« odgovoril, da se iz Furlanije-Julijskih krajine ne bo selil niti en vojak. Ravno nasprotno, »ko se bo zaključila reorganizacija vojaških enot, bo v Furlaniji-Julijskih krajini 24 vojakov več.« Iz njegovih besed gre razbrati, da za ohranitev brigade Pozzuolo v Gorici ni velikih možnosti, verjetno pa tudi zaradi tega ni naključje, da minister ni podaljšal svojega obiska in se zapeljal še do Gorice. Minister ni ničesar konkretnega povedal niti glede opuščenih kasarn, ki jih je v Furlaniji-Julijskih krajini in nasploh na Goriškem kar nekaj. »Opuščene kasarne so v pristojnosti ministrstva za gospodarstvo. Obrambno ministrstvo jih le začasno upravlja; ko oceni, da niso več primerne

Zupan Gorice nagovarja obrambnega ministra

BUMBACA

ali potrebne, jih vrne upravi državne potesti, ki spada pod ministrstvo za gospodarstvo,« poudarja minister Mauro, ki je v Redipulji spregovoril tudi o vojni v Siringi in dejal, da se Italija ne odreka svoji mednarodni vlogi, čeprav si z Veliko Britanijo in Francijo prizadeva za čim večjo previdnost pri reševanju sirijske krize.

Med obiskom kostnice je ministra nagovoril tudi župan iz Foljana-Redipulje

Roberto Calligaris, ki je opozoril, da je treba poskrbeti tudi za vsakdanje upravljanje spomenika. »Turiste, ki pridejo v Redipuljo, moramo znati zvabiti še v druge kraje. Zaradi tega je treba zagotoviti pomoč združenjem, ki bi nam lahko stali ob strani pri organizaciji vodenih ogledov kostnice in drugih krajev, povezanih s prvo svetovno vojno,« poudarja župan iz Foljana-Redipulje Roberto Calligaris.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU

MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLÓ, Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Elysium«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.15 - 22.15 »This is us« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.20 »Monsters University«; 19.50 - 22.00 »Una canzone per Marion«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Elysium«.

Dvorana 2: 17.15 - 20.00 - 22.10 »Riddick«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.45 »This is us« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.15 »Monsters University«; 19.50 - 22.10 »Shadowhunters - Città di ossa«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'Intrepido«.

Razstave

V VILI DE FINETTI v Coroni pri Marianu bo danes, 11. septembra, ob 19. uri odprtje razstave Luciana De Girolomija z naslovom »Paesaggi e vedute 1964 - 2013«. Razstavo bo predstavila Eliana Mogorovich; na ogled bo do 6. oktobra.

GALERIJI ANTICHE MURA v Ul. F.lli Rosselli in Tržiču je na ogled razstava Marie Grazie Persolja in Armando Pizzignacha z naslovom »Percorsi ...«; do 12. septembra od ponedeljka do sobote 10.00-12.00, 16.30-19.00, ob nedeljah 10.00-12.00.

GALERIJI SPAZZAPAN v Ul. Ciotti 51 Gradišču bo v soboto, 14. septembra, ob

19. uri odprtje razstave v počastitev Lojzeta Spacala z naslovom »La luna sul paese«; na ogled bo do 13. oktobra.

Koncerti

FESTIVAL DVORNE GLASBE »MUSICA CORTESE« v organizaciji centra Dramsam: 12. septembra ob 21. uri v dvorani goriškega gradu koncert z naslovom »Mediterranea« skupine Quintana; vstop prost.

DNEVI STARE GLASBE 2013: v petek, 13. septembra, ob 20. uri v gradu Kromberk nastopa The Unicorn Ensemble s koncertom »Minnesang - višteške pesmi nemških dežel«; vstop prost, več na www.kulturnidom-ng.si.

MEDNARODNI FESTIVAL SODOBNE GLASBE »KOGOJEVI DNEVI«: v petek, 13. septembra, ob 20.30. uri v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu pesniški večer s Tatjano Pregl Kobe ob glasbeni spremljavi klarinetista Aleksandra Miklavca.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA GORICA obvešča, da se bo pouk na nižji srednji šoli začel v četrtek, 12. septembra. Občinska šolabusna (Gorica in Števerjan) in APT bodo delovali od 12. septembra dalje. Pouk bo potekal od ponedeljka do petka 8.15-13.45, ob sobotah 8.15-12.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA GORICA obvešča, da se bo pouk v osnovnih šolah začel v četrtek, 12. septembra, od 8. do 13. ure v OŠ Oton Župančič v Gorici (ob sredah do 15. ure), v OŠ Fran Eravec v Štandrežu (ob torkih do 15. ure) in v OŠ Josip Abram v Pevni (ob sredah do 15. ure); v OŠ Alojz Gradnik v Števerjanu od 7.50 do 12.50 (ob torkih do 14.50); v OŠ Ludvik Zorzan od 7.40 do 12.40 v prvih dveh dneh brez kosila, od ponedeljka, 16. septembra, vsak dan do 15.40. Občinski šolabusni bodo delovali že od prvega šolskega dne.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA GORICA obvešča, da se bodo dejavnosti v otroških vrtcih začele v četrtek, 12. septembra. V prvem tednu oz. dokler občinska uprava ne bo sporocila začetka delitve kosil, bo dejavnost do 12. ure brez kosila, ko bo poskrbljeno za kosilo bodo urniki od ponedeljka do petka: Ringaraja (Ul. Brolo), Sonček (Ul. Max Fabiani), Pikanpolonica (Pevma) in Kekec (Števerjan)

7.30-8.30 (prihod), 13.00-13.30 (prihod), 15.00-15.30 (drugi izhod); Piška Nogavička (Štandrež) 7.45-8.45 (prihod), 13.00-13.15 (prihod), 15.15-15.45 (drugi izhod); Mavrica (Bračan) 7.40-8.40 (prihod), 13.10-13.40 (prihod), 15.10-15.40 (drugi izhod).

ZAKLJUČNA PRIREDITEV poletnega središča in poletne športne šole Dijaškega doma bo potekala v sredo, 11. septembra, ob 19. uri v Dijaškem domu v Gorici.

MLADINSKI DOM obvešča, da bo v četrtek, 12. septembra, ob 19. uri na sedežu v Gorici, Ul. don Bosco 60, potekalo informativno srečanje s starši gojencev. Še so prosta mesta. Pošolski potek bo začel v ponedeljek, 16. septembra; informacije po tel. 0481-546549, 0481536455 ali 328-3155040.

Izleti

SPDG prireja v nedeljo, 15. septembra, kolesarski izlet na Berta Hueette v Avstriji (Karavanke). Predstavitev izleta bo v četrtek, 12. septembra, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v ulici Rossi. Zbirališče v nedeljo, 15. septembra, ob 7. uri na parkirišču goriškega sejmišča. Tura je zahtevna; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezna čelada. Zaželjena je prijava udeležencev.

Obvestila

ŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumbe z inštruktorico Greto Lefons v večnamenskem centru v Jamljah. Brezplačna poskusna lekcija bo v ponedeljek, 30. septembra, od 20. do 21. ure. Tečaj bo potekal vsak ponedeljek in četrtek, od 20. do 21. ure, začetek 3. oktobra; informacije po tel. 338-5755060 (Bruna).

GORIŠKI POKRAJINSKI ODBOR VZPLI-ANPI sporča zmagovite številke dobrodelne loterije, ki so jih izzrebal v soboto, 7. septembra: 1. nagrada (listek št. 5509) potovanje v evropsko prestolnico; 2. (št. 4130) prenosni računalnik Asus; 3. (št. 2778) tablični računalnik Archos; 4. (št. 4849) TVC LED Haier; 5. (št. 4401) fotokamera Canon; 6. (št. 4466) GPS LG; 7. (št. 5369) prenosni telefon Samsung; 8. (št. 4936) meteorološka postaja Konig; nagrade so na razpolago na sedežu v Tržiču v Ul. Valentinis 84, tel. 0481-798098 do 8. oktobra ob torkih, četrtekih in petkih med 9. in 12. uro.

DOBERDOB Neokortex bo zapel

Koncert na sedežu društva Jezero

S tridnevnega intenzivnega pevskega tečaja v Tolminu so se v nedeljo vrnili pevke in pevci mladinskega pevskega zbora Neokortex. Mladi goriški pevski upi so bili nastanjeni v domu Soča, kjer so se tri dni posvetili učenju pevskih veščin pod takirko zborovodkinje Jane Drassich. Pevske učne dneve v Tolminu sta pripravili goriški Zvezda slovenskih kulturnih društev in Glasbena matica v želji, da bi mladi pevci razvili in izpopolnili svoje glasovne sposobnosti in vzljubili zborovsko petje. Kar so se novega naučili v Tolminu, bodo mladi pevci prikazali danes ob 19. uri v dvorani društva Jezero v Doberdobu. Priložnost je namenjena tudi morebitnim novim pevcom, ki želijo pristopiti k zboru. Z Neokortexom bosta sodelovali pianisti - gojenki Glasbene matice Valentina Cibic in Dana Tenze; nastop bo spremljala njuna profesorica Claudia Sedmach. (vip)

Mali oglasi

POŠTENA IN DELAVNA gospa izkušnimi išče delo kot negovalka ostarelih in invalidov, lahko tudi za varstvo otrok; tel. 003864-0272290.

Prireditve

ŠD KRAS DOL-POLJANE vabi na odprtje kulturno-športnega centra Pavilina Komel v petek, 13. septembra, ob 20. uri odprtje razstave, ki je namenjena Pavilinu Komel (predmeti, dopisi, dokumenti, knjige, priznanja), govornik bo Milan Parhor, klavirska spremljava Katarine Vižintin. V soboto, 14. septembra, ob 18. uri folklorno-plesni večer z nastopi plesne skupine AKŠD Vipava z muzikalom »Mamma mia« in srbske folklorne skupine Sloga, sledila bo zabava z DJ-jem ter kioski s pijačo in hranjo. V nedeljo, 15. septembra, ob 15. uri slavnostna otvoritev centra, govornica bo

Polfinalni nastopi

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se danes začenjajo polfinalni nastopi violinističnega tekmovanja Rodolfo Lipizer. Petnajst violinistov se bo pred zirijo zvrstilo danes ob 15.30 in 20.30 ter jutri ob 10. uri, 15.30 in 23.30.

V Ženevi o Tržiču

Tržiča županja Silvia Altran se bo danes v Ženevi udeležila delovnega srečanja ekonomsko komisije Združenih narodov za Evropo (UNECE), med katerim bo predstavila delovanje in značilosti tržičkega pristanišča. Sveda županja upa, da bo srečanje v Ženevi povod za pridobitev novih finančnih sredstev za dodatno posodobitev tržičke luke.

Treniral je na Rojah

Novogoriški župan Matej Arčon je včeraj sprejel Luka Bitežnika, člena slovenske reprezentance, ki je poleti na Evropskem mladinskem prvenstvu s prostoletečimi modeli jadralnega letala v Bolgariji v kategoriji F1A osvojila prvo mesto. 17-letni dijak Tehniške gimnazije je član Goriškega kluba mladih tehnikov. Letošnje prvo mesto je plod dolgih treningov, največ jih je opravil na Rojah, kjer sta brata Rusjan opravila prvi slovenski let letalom. (km)

Koncert v Šempetu

Osmi v nizu koncertov mladih upov znotraj festivala Echos - čezmnej odmevi bo drevi ob 21. uri v Šempetu pri Gorici. V Coroninjevem dvorcu bosta nastopila Irena Rovtar na flavti in Sebastiano Mesaglio na klavirju; vstop je prost. (km)

Forum o terorizmu

Na novem sedežu Foruma v Ulici Ascoli v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo »La lotta è armata«, ki jo je Gabriele Donato posvetil terorizmu v Italiji.

Jazz na županstvu

V parku goriškega županstva bo danes ob 20. uri jazz koncert. N

POLITIKA - Sinoči je zasedala imunitetna komisija senata

Odloženo glasovanje o Berlusconijevi izključitvi

RIM - Imunitetna komisija senata je sinoči odložila glasovanje o izključitvi Silvia Berlusconija iz zgornjega doma parlaminta. S tem je posredno tudi podaljšala življenje vladni Enrica Letta, saj so Berlusconijevi privrženci že od ponedeljka grozili, da bi glasovanja za Berlusconijevu izključitev pomenilo konec široke koalicije.

Poročalec Ljudstva svobode v imunitetni komisiji Andrea Augello je v ponedeljek postavil tri prejudicialne zahteve, in sicer naj se o protikorupcijskem zakonu, na osnovi katerega bi bil Berlusconi izključen iz senata, predhodno izreče ustavno sodišče, naj ga predhodno presodi evropsko sodišče in naj se še zlasti poglobi vprašanje zakonitosti njegovega izvajanja v primeru kaznivih dejanj, ki so bila storjena pred njegovo odobritvijo.

Demokratska stranka je zahtevala in dosegla, naj se komisija izreče o omenjenih prejudicialnih zahtehah z istim glasovanjem, s katerim bi se komisija izrekla o Berlusconijevi izključitvi. To bi se bilo moralno zgoditi že sinoči. Zagovorniki široke koalicije v obeh taborih s premierjem Letteto na čelu pa so po vrsti sestankov in stiskov naposled dosegli, da je Augello svoje prejudicialne zahteve spremenil v predhodne pripombe, s čimer se je podaljšal čas obravnave in je prišlo do odložitve ključnega glasovanja. Kaže, da je v tem smislu pritisnil tudi predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je obe strani pozval k enotnosti v imenu višjih nacionalnih interesov.

Sicer pa je zadeva le odložena. Vodja Demokratske stranke Guglielmo Epifani je sinoči potrdil, da je Berlusconijeva izključitev iz senata dolžno dejanje. Nekateri pravijo, da demokrati že računajo na se stavno vlade s podporo dela parlamentarcev Gibanja petih zvezd.

Medtem so Grillovi privrženci včeraj izredno ostro napadli Demokratsko stranko v poslanski zbornici. Povod za to je dalo glasovanje o zakonu za ustanovitev 40-članskega odbora za ustavne reforme, pri katerem so demokrati nastopili skupno z Ljudstvom svobode. Nekateri pravljenci Gibanja petih zvezd so jih napadli, češ da so »tovari«, tako da je predsednika poslanske zbornice Laura Boldrini prekinila zasedanje.

Grillovi privrženci so včeraj oстро protestirali v poslanski zbornici proti glasovanju o zakonu za ustanovitev 40-članskega odbora za ustavne reforme

ANSA

GOSPODARSTVO - Padec BDP v drugem četrletju rahlo večji od prve ocene

Počasno okrevanje italijanskega gospodarstva je tudi posledica politične nestabilnosti države

RIM - Italijanski BDP se je v drugem letnem trimesečju po najnovejših ocenah statistikov na četrletni ravnini skrčil za 0,3 in ne 0,2 odstotka.

Na letni ravni pa je bil padec 2,1- in ne dvodstoten, je včeraj objavil italijanski statistični urad Istat. Italija je v najdaljši recesiji po drugi svetovni vojni, okrevanje pa bi se lahko začelo proti koncu leta.

V primerjavi s prvim letnijim trimesečjem so se tako končna potrošnja kot investicije v opremo zmanjšale za 0,3 odstotka. Spodbudno je, da se je izvoz povečal za 1,2 odstotka, medtem ko je upad potrošnje pripeljal do 0,3-odstotnega padca uvoza.

V medletni primerjavi je bila končna potrošnja manjša za 2,4 odstotka, investicije v opremo pa za 5,9 odstotka.

Uvoz je bil 4,6 odstotka pod ravnino iz drugega lanskega četrletja, izvoz pa je bil 0,2 odstotka večji.

Italija je v drugem trimesečju zabeležila osmo zaporedno četrletno krčenje bruto domačega proizvoda (BDP), hkrati pa je uradno v najdaljši recesiji po drugi svetovni vojni.

Analitiki in tudi uradni državni predstavniki pričakujejo, da bi se država na pot sibke rasti lahko vrnila proti koncu leta. Pri tem velja reči, da je Italija že pred krizo zabeležila najbolj anemčno rast med velikimi evropskimi gospodarstvji, tudi zaradi številnih strukturnih togosti tretjega največjega gospodarstva v območju evra.

Kriза je vsaj na tem področju pripeljala do nekaj napredka, čeprav ta po mnenju mnogih ni zadosten.

Guverner italijanske centralne banke Ignazio Visco

Visco je tudi poudaril, da bo verjetno prihodnje leto gospodarska rast skromna (po najbolj optimističnih podatkih naj bi dosegla odstotek), zaradi česar predvidoma ne bo imela pozitivnih posledic na zaposlitveni ravni. Po nekaterih projekcijah naj bi se stopnja brezposelnosti prihodnje leto celo povečala za 0,2 odstotka in dosegla 12,8 odstotka, kar bi bilo za 2,1 odstotka več kot leta 2012.

Vse to vpliva tudi na uspeh Italije na mednarodnih finančnih tržiščih. Tako se je včeraj razlika med donosnostjo italijanskih in nemških obveznic sukala okrog 245 bazičnih točk, podobno kot razlika med donosnostjo španskih bonosov in nemških bundov. S tem je Španija na mednarodnih finančnih trgih dosegla Italijo po 18 mesecih zasledovanja.

FINANCE - Monte dei Paschi di Siena

Tretja največja banka bližja nacionalizaciji

SIENA - Najstarejša banka na svetu Monte dei Paschi di Siena (BMPS), ki jo je letos pretresla afera o izginulih milijonih, bo potrebovala 2,5 milijarde evrov težko dokapitalizacijo, potem ko je sprva ocenjevala, da bo dovolj za milijardo evrov svežega kapitala. S tem se povečuje možnost podržavljenja banke.

V Monte dei Paschi di Siena, ki je tretja največja italijanska banka, so pojasnili, da bodo 24. septembra sprejeli nov, strožji načrt prestrukturiranja. Ker so letos prejeli za 4,1 milijarde evrov državne pomoči, želijo namreč zdaj za to pridobiti odobritev Evropske komisije.

Na italijanskem finančnem ministru so povedali, da bi bil lahko postopek odobritev državne pomoči banki v Bruslju sklenjen v dveh mesecih.

Načrt, katerega realizacija naj bi stekla prihodnje leto, bo namreč vključeval tudi dokapitalizacijo v vi-

šini 2,5 milijarde evrov. S tem denarjem naj bi banka pravočasno poplačala državo, ki je, da bi ji pomagala, od nje kupila posebne obveznice.

Če banki omenjene vsote denarja v okviru dokapitalizacije ne bo uspelo zbrati, bo morala nadzor nad njo prevzeti država. Da bo morala Italija, če dokapitalizacija ne bo uspela, državno pomoč pretopiti v lastniški delež, je ta konec tedna opozoril tudi evropski komisar za konkurenco Joaquín Almunia.

Nov načrt prestrukturiranja naj bi vključeval še dodatno varčevanje in postopno krčenje obsežnega portfelja državnih obveznic. Vrednost slednjega je konec junija znašala 29 milijard evrov.

Banko je sicer letos doletela afera o izginulih milijonih. Mediji so namreč razkrili, da naj bi BMPS radi tveganega vlaganja v zapletene finančne produkte izgubila okoli 700 milijonov evrov.

Razsodba zaradi nasilja v kasarni Bolzaneto

GENOVA - Kasacijsko sodišče je včeraj na 110 straneh razsodbe dejansko potrdilo oz. pojasnilo junijsko odločitev glede nasilnih dogodkov v kasarni Bolzaneto v Genovi. Takrat je namreč že potrdilo razsodbo prizivnega sodišča in torej odsode za 40 vpletene obtožencev, povečini predstavnikov sil javnega reda, njihovih nadrejenih in pa zdravnikov, ki so v noči med 21. in 22. julijem 2001 med vrhom G8 hladnokrvno trpinčili 150 protestnikov. Dokument potrjuje tudi denarna povračila ranjencev.

Sodniki so kasarino definirali kot jeko podobno Alcatrazu, kjer so se dogajale nečloveške nesramnosti. Kazenska odgovornost štirideseterice je sicer propadla zaradi zastaranja oz. pomilostitive, vendar so bili sodniki izredno kritični zlasti do ravnanja načelnikov sil javnega reda.

Ne bo šolskega razreda s samimi priseljenci

BERGAMO - Deželni šolski ravnatelj v Lombardiji je preprečil, da bi v kraju Corti in občini Costa Volpino pri Bergamu nastal šolski razred, ki bi ga sestavljali zgolj otroci priseljencev. Zgodba je v kratkem naslednja. V prvji razred tamkajšnje osnovne šole se je prvotno vpisalo 21 otrok, 14 priseljencev in 7 domačinov. Da ne bi bili manjšina med priseljenimi, so starši slednjih svoje otroke prepisali v druge bližnje šole. Naposlед pa je nastopal deželni šolski ravnatelj in otroke priseljencev porazdelil po drugih šolah, tako da ne bodo nikjer presegli 30 odstotkov. To nekako v skladu z reformo nekdajne ministritice Gelminijeve.

V Tirenskem morju večinoma plastični odpadki

GENOVA - Plastični materiali tvorijo kar 95-odstotno večino odpadkov v Tirenskem morju. Tako je ugotovila raziskava, ki jo je opravil Zeleni škuner Lige za okolje. V 136 urah opazovanja vzdolž 3 tisoč kilometrov obale so raziskovalci ugotovili, da so plastični odpadki (v poštev so vzel tiste, ki so dolgi najmanj 25 cm) posebno številni v srednjem in južnem delu Tirenskega morja. V kvadratnem kilometru morja so jih tu našeli povprečno 13.

CERKEV - Obisk

Papež bi za begunce odpril stare samostane

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj ob obisku begunskega centra Astalli v središču Rima dejal, da bi Cerkev stare in nerabljene samostane lahko ponudila v rabo beguncem, ne pa da se jih spreminja v razkošne hotelle. Hkrati je pozval tudi k večjemu spoštovanju različnosti med ljudmi.

"Cerkvi ni treba spreminjaati praznih samostanov v hotelle, da bi služila denar. Prazni samostani niso naši. So za telo Kristusa. So za begunce," je dejal papež med obiskom centra, ki ga v Rimu vodijo jezuiti, red, iz katerega je izšel tudi sam.

Papež je azilni center Astalli, v katerem je nastanjene več sto beguncov iz Afrike, obiskal zgoj z enim varnostnikom. Julija je obiskal tudi otok Lampedusa, na katerem se vsako leto izkrca na tisoče migrantov in beguncov, predvsem iz severne Afrike. Tuji tedaj je papež pozval k večji strpnosti do beguncov.

ZLATO
(999,99 %) za kg
33.072,61 € -493,87

SOD NAFTE
(159 litrov)
107,81 \$ -2,01

EVRO
1,3240 \$ + 0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA		
10. septembra 2013		
	evro (povprečni tečaj)	
valute	10. 9.	9. 9.
ameriški dolar	1,3240	1,3194
japonski jen	132,80	131,30
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	25,830	25,833
danska korona	7,4585	7,4585
britanski funt	0,84380	0,84130
madžarski forint	299,28	300,43
litovski litas	3,4528	3,4528
latviški lats	0,7025	0,7024
poljski zlot	4,2595	4,2730
romunski lev	4,4598	4,4709
švedska korona	8,6887	8,7492
švicarski frank	1,2392	1,2350
norveška krona	7,8610	8,0220
hrvaška kuna	7,5875	7,5912
ruski rubel	43,7732	43,9046
turška lira	2,6766	2,6955
avstralski dolar	1,4255	1,4338
brazilski real	3,0007	3,0382
kanadski dolar	1,3684	1,3699
kitski juan	8,1029	8,0760
indijska rupija	84,5900	86,0840
južnoafriški rand	13,2383	13,2238

SIRIJA - Damask bo mednarodni skupnosti predal nadzor nad kemičnim orožjem

Asad pristal na ruski načrt

DAMASK - Ruski predlog, da naj sirski režim predra nadzor nad kemičnim orožjem, je očitno padel na plodna tla. Sirija je nanj po besedah zunanjega ministra Valida al Mualema že pristala in se z Rusijo pogovarja o konkretnih načrtih za njegovo izvedbo. ZDA predloga ne zavračajo, a so do njegove izvedbe skeptične.

Sirija je "že pristala" na ruski predlog o predaji nadzora nad kemičnim orožjem, ki bi ga kasneje uničili, je dejal Mualem. "V ponedeljek smo izvedli zelo uspešen krog pogajanj z (ruskim zunanjim ministrom) Sergejem Lavrovom, ki je predlagal iniciativo glede kemičnega orožja," je pojasnil v Moskvi po srečanju s predsednikom spodnjega doma ruskega parlamenta.

Lavrov je medtem razkril, da Rusija trenutno vodi pogovore s Sirijo o podrobnostih izvedbe. "Trenutno se trudimo za pripravo izvedljivega, natančnega in konkretnega načrta in ravno v tem trenutku potekajo pogovori s sirsko stranko," je povedal Lavrov na novinarski konferenci. Dodal je, da je Rusija pri načrtu, ki ga bo predstavila "kmalu", pripravljena sodelovati z generalnim sekretarjem ZN Ban Ki Moonom, Organizacijo za prepoznavanje kemičnega orožja in članicami Varnosti sveta ZN.

Ameriški predsednik Barack Obama je v ponedeljek povedal, da se je o takšnem načrtu za rešitev sirskega vprašanja z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom pogovarjal že ob robu vrha G20 v Sankt Peterburgu prejšnji teden. Včeraj so to potrdili tudi v Moskvi.

Obama, ki je v ponedeljek v šestih televizijskih intervjujih prepričeval javnost in kongres v nujnost vojaške operacije proti Siriji, je sicer ruski predlog označil za zanimivega. Menil je, da bi lahko šlo za "pomemben preboj", a je izrazil dvom o izvedljivosti predaje.

Ameriški predsednik je še zagotovil, da bo ustavl napade na Sirijo, če bodo zaloge tega orožja zavarovane. "Moj cilj je bil, odpraviti določen problem in če lahko to storimo brez vojaškega udarca, potem si to najbolj želim," je dejal Obama.

V drugem pogovoru pa je Obama med drugim priznal, da ni povsem prepričan v kongresno potrditev resolucije o uporabi sile proti režimu sirskega pred-

Bašar al Asad

ANSA

sednika Bašarja Asada, ki ga ZDA obtožujejo uporabe kemičnega orožja v predmetu Damaska 21. avgusta. Ni pa želel povedati, kako bo ukrepal, če ne dobi resolucije.

Tudi ameriški državni sekretar John Kerry je včeraj v kongresu povedal, da bodo ZDA pozorno preučile vsak predlog, ki bi pripomogel k rešitvi krize s kemičnim orožjem v Siriji, vendar ne bodo dovolile zavlačevanja. Dodal je, da na ruski predlog, kako bi potekala predaja kemičnega orožja, ZDA še čakajo, ob tem pa opozoril, da ne bodo čakali dolgo. Zatrdil je še, da ima sirski režim okoli 1000 ton različnih kemičnih agentov, vključno s sarinom.

Obrambni minister Chuck Hagel je medtem zatrdiril, da bo potrebno ohraniti grožnjo vojaškega napada na režim Bašarja al Asada. Brez nje tudi tega predloga ne bi bilo, je namreč prepričan.

Številne države so ruski predlog medtem že sprejele. Podporo mu je izrekla Kitajska, Iran pa ga je označil za korak v pravo smer. Podporo mu je izrekla tudi Arabska liga.

EU je medtem opozorila, da mora biti kakšenkoli načrt o predaji orožja "resen" in se ga morajo držati vsi. Tiskovni predstavniki visoke zunanjopolitične predstavnice EU Catherine Ashton Michael Mann je sicer dodal, da si EU še vedno želi izvedbo mirovne konference za politično rešitev sirskega konflikta.

Medtem pa je Francija sporočila, da bo Varnostnemu svetu ZN predložila resolucijo, ki bi Sirijo pozvala k predaji orožja, v nasprotnem primeru pa zagrozila "z zelo resnimi" vojaškimi ukrepi. Resolucija bo zahtevala tudi, da naj se odgovornim za domnevni napad s kemičnim orožjem 21. avgusta na obrobju Damaska sodi pred Mednarodnim kazenskim sodiščem, je povedal francoski zunanjji minister Laurent Fabius.

Diplomatski viri so medtem razkrili, da so francoski, ameriški in britanski predstavniki v ZN že začeli s pogovori o morebitni resoluciji. Tej naj bi sicer nasprotovala Rusija.

Do ruskega predloga pa je kritična sirska opozicija. Sirska nacionalna koalicija je sporočila, da ruski predlog prestavlja zgolj novo možnost za Asada, da pridobi čas in umori še več ljudi. Tudi vojaški poveljnik Svobodne sirske vojske Selim Idris je Damask in Moskvo obtožil, da lažeta in da želi "režim samo pridobiti čas, da se reši pred napovedanim napadom".

Kritične so tudi zaliske države, ki opozarjajo, da ruski predlog ne bo ustavil prelivanja krvi v Siriji. "Siti smo zavlačevanja in odlaganja," je poudaril zunanjji mi-

nister Bahrajna, šejk Kalid al Kalifa, po zasedanju Zalivskega sveta za sodelovanje.

S slovenskega zunanjega ministrstva pa so sporočili, da Slovenija podpira "vse diplomatske pobude za politično obravnavo vprašanja sirskega kemičnega orožja ter varnostne, politične in humanitarne krize v Siriji", v tej luči pa vidi tudi rusko pobudo v zvezi s predajo in uničenjem vseh sirskega zalog kemičnega orožja.

Medtem pa humanitarna kriza, ki je posledica sirskega konflikta, ne popušča. Dolgotrajna izpostavljenost nasilju in stresu, večkratne selitve, izguba prijateljev in družinskih članov ter drastično poslabšanje življenjskih pogojev puščajo sirske otrokom nepopravljive posledice, opozarjajo v Unicefu. Zaradi sropadov so po navedbah organizacije prizadeti več kot stirje milijoni otrok.

Evropska komisija pa je sprejela odločitev o dodelitvi pomoči v višini 58 milijonov evrov za podporo Libanonu, s katero bo državi pomagala pri obvladovanju pritoka velikega števila beguncov iz Sirije. V Libanon, državo z okoli 4,5 milijona prebivalcev, se je po podatkih ZN zatekelo največ sirskega beguncov, več kot 720.000. (STA)

Frankfurtski avtomobilski salon v upanju na preobrat

FRANKFURT - Nemška finančna prestolnica Frankfurt bo od 12. do 22. septembra spet gostila enega največjih avtomobilskih salonov na svetu, znanega tudi pod kratico IAA. Tokratna 65. izvedba salonu, ki se odvija vsaki dve leti, mineva v znanimenju upanja na skorajšnji preobrat na evropskem avtomobilskem trgu. V ospredju novosti so električni avtomobili. Salon je vrata včeraj odprt za medije, v četrtek in petek bo prizorišče odprt za strokovno javnost, od sobote naprej pa ga bo lahko obiskala širša javnost.

Dokumentarec o misijonarju Opeki z novim priznanjem

DŽAKARTA - Dokumentarec Pedro Opeka, dober prijatelj, ki je sprožil kandidaturo misijonarja za Nobelovo nagrado za mir in sta jo poleg slovenskega podpisala tudi malgaški in francoski predsednik, je prejel še eno nagrado. Tukrat so celovečerec v režiji Jožeta Možine in koprodukciji TV Slovenija nagrajeni na mednarodnem filmskem festivalu v Džakarti. Dokumentarec o misijonarju, Lazaristu Pedru Opeki je na Mednarodnem filmskem festivalu za mir, navdih in enakost prejel nagrado za najboljši dokumentarec, Možina pa je obvezal za najboljšega režiserja. (STA)

NORVEŠKA - Premier Jens Stoltenberg priznal poraz

Na volitvah zmagala desnica s Konzervativno stranko na čelu

Predsednica
Konzervativne
stranke Erna
Solberg

ANSA

desnice in se zavezala, da bo sestavila novo vlado. "Volivci so imeli na izbiro 12 let rdeče-zelene koalicije ali novo vlado - volivci so izbrali nas," je dejala pred zbranimi navdušenimi predstavniki stranke.

Povedala je tudi, da je po telefonu čestitala vodjem strank, potencialnih koalicijskih partnerj, in da jih je povabilo na pogovore. Ob oddaji glasu je sicer v ponedeljek napovedala, da imajo "štiri, pet tednov za oblikovanje nove vlade".

Premier Stoltenberg je priznal poraz in napovedal, da bo odstop svoje vlade ponudil po predstaviti proračuna 14. oktobra, ko bo jasno, ali obstaja parlamentarna podlaga za novo vlado. (STA)

OBLETNICA - Na današnji dan leta 1973 je general Pinochet strmoglavl socialistično vlado Allendeja

Čile razdeljen tudi 40 let po udaru

SANTIAGO DE CHILE - Čilska levice in desnosredinska vlada Sebastiana Piñera sta v ponedeljek ločeno in na simbolnih krajeh obeležili 40. obletino državnega udara generala Augusta Pinocheta, v katerem je 11. septembra 1973 strmoglavl socialistično vlado Salvadorja Allendeja.

Vlada je osrednjo slovesnost pravila v predsedniški palaci La Moneda v prestolnici Santiago de Chile v navzočnosti Piñera. Levica pa se je zbrala okoli višje socialistične predsednice Michelle Bachelet, kandidatke na predsedniških volitvah 17. novembra, v Muzeju spomina, kjer so shranjeni arhivi in pričevanja okoli 3000 ubitih ali pogrešanih v času Pinochetove diktature, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Tako Michelle Bachelet kot Piñera sta ostro obsodila kršitev človekovih pravic v času diktature med letoma 1973 in 1990 in zahtevala razsvetlitev nasilja vojaške hunte.

Vendar se njuna stališča povsem razlikujejo glede političnih okoliščin, ki so privedle do državnega udara proti Allendeju. Ta je hotel uvesti socializem po meri Čila, preden je naletel na ostro na-

sprotovanje desno usmerjene vojske in soprovnost s strani podjetnikov in ZDA.

Pinera je ocenil, da ta "boleč zlom demokracije ni bil nekaj nenadnega ali neprizakovanega". "To je bil predvidljiv konec, čeprav ne nujno neizogiben, dolge in boleče agonije republikanskih vrednot," je dodal.

"Ni prav, da se govori o državnem udaru kot neizogibni usodi. Ni res, da se je kuhalo državljanska vojna, ker je bilo za zagotovitev nadaljevanja in podpore demokraciji potreben več demokracije in ne državni udar," je poudarila Michelle Bachelet.

"Odgovornost za vzpostavitev diktature, zločini, ki so ji storili predstavniki države, kršitev človekovih pravic niso opravičljivi, niso neizbežni in so odgovornost tistih, ki so jih storili in tistih, ki so jih opravičevali," je dodala.

Bivša predsednica, sicer favoritka novembarskih volitev, je moralno odgovornost za dogodek pripisal tistim, ki so imeli najvišje položaje v vojaški vladi, in tistim, ki so poznali dejstva in bi lahko prečili zlorabe in pogosto tega niso storili. V vladi Piñere so sicer tudi trije nekdanji sodelavci ali simpatizerji diktature.

Isabel Allende, hči leta 1973 strmoglavljenega predsednika in senatorka Socialistične stranke, sicer meni, da "se ni pogojev za pripravo skupne spominske slovesnosti, ker je država še vedno razdeljena".

Pred dnevi se je sicer Združenje čilskih sodnikov opravičilo, ker je sodstvo v času diktature opustilo svojo vlogo zaščitnika temeljnih človekovih pravic. Sočasno so zavrnili okoli 5000 primerov prošenj za pomoč pri iskanju pogrešanih svojcev z utemeljitvijo, da nimajo podatkov o njihovi usodi.

Danes, na dan obletnice, bo vlada pripravila versko slovesnost v predsedniški palači.

Več deset tisoč Čilencev se je ob obletnici že v nedeljo v prestolnici zbralo na mirnem protestnem pohodu po mestu za obrambo človekovih pravic. Pohod je okoli 30.000 ljudi končalo na glavnem mestnem pokopališču, kjer se nahaja spominsko obeležje, posvečeno 3200 ubitim in 38.000 mučenim ter več sto pogrešanim v času Pinochetove diktature. Tak protestni pohod pripravijo vsako leto.

Vojska pod vodstvom treh generalov, ki jih je vodil le mesec dni pred tem

imenovani poveljnik vojske, general Pinochet, je državni udar izvedla na dan, ko naj bi v državi potekal referendum o ustavnih reformah, ki bi okrepila vlogo države v gospodarstvu. Referendum naj bi rešil Allendejevo vlado, ki se je po treh letih na oblasti znašla sredi notranjopolitične in gospodarske krize.

Nasprotovanja opozicije so se krepila, odkar je vlada Ljudske fronte julija 1971 nacionalizirala rudnike bakra, glavni vir bogastva države, ki so jih več kot 30 let izkorisčala ameriška podjetja, izvedla radikalno agrarno reformo ter podprtva banke in večino industrije. Desna in demokrščanska opozicija je ob podpori ZDA začela kampanjo državljanske nepokorščine, začele so se vrstiti stavke, inflacija pa je dosegal letno raven tudi do rekordnih 500 odstotkov.

V takšnih razmerah je regiment vojske 29. junija 1973 poskusil izvesti državni udar, a mu ni uspel. 11. septembra istega leta so nato državni udar izvedli koordinirano general Pinochet, admiral José Toribio Merino ter general letalstva Gustavo Leigh v sodelovanju z načelnikom policije Cesarjem Mendozo.

Pinochet je ta dan od Allendeja zahteval odstop, ko ga je zavrnil, pa so predsedniško palačo La Moneda, v kateri je bil, najprej obstreljevali s topniki, nato pa še z letalstvom. Allende, ki je do konca zavral odstop, si je med napadom sodil sam.

Vojška hunta pod vodstvom Pinocheta je po udaru takoj začela s preganjanjem prirvzenec Ljudske fronte. V skoraj 17-letni diktaturi (1973-1990) je z nasiljem, usmrtnitvami in zapiranjem zatiral levico in druge nasprotnike, s čimer je povzročil tudi odhod približno milijonov Čilencev iz države.

Pinochet je umrl 10. decembra 2006, ne da bi za svoja dejanja odgovarjal pred sodiščem.

V rokah pravosodja je še vedno karikh 1300 dosjejev zločinov, storjenih v času Pinochetove 17-letne diktature. Obtoženih ali obsojenih je bilo okoli 800 predstnikov vojaških in civilnih oblasti, od katerih jih 70 prestaja zaporne kazni, večina v vojaških zaporih. Manuel Contreras, šef politične policije v času diktature, prestaja 2000-letno zaporno kazneni, še navaja AFP.

Vesna Rojko (STA)

Slovenci v hiperbarično komoro

LJUBLJANA - Za razliko od ostalih ekip, ki so nastanjene v hotelu Plaza pri ljubljanskem BTC-ju, slovenski junaki bivajo v svojem hotelu. To je Cubo v središču prestolnice, kjer izbrano osebje skrbi za njihovo udobje. »Imamo vse, kar potrebujemo. Sobe so odlične, hrana je izvrstna,« pravi direktor reprezentance Matej Avanzo, ki je devetim najbolj obremenjenim košarkarjem priskrbel tudi posebno terapijo za hitrejšo regeneracijo telesa. Včeraj in danes bodo v Ljubljani obiskali hiperbarično komoro.

Več gledalcev kot v Litvi

LJUBLJANA - Prvih 60 tekem prvenstva si je v štirih slovenskih dvoranah v Ljubljani, Celju, Kopru in na Jesenicah ogledalo 155.336 obiskovalcev, kar je skoraj 20.000 več kot na EP pred dvema letoma v Litvi (povprečju 2.588 več). Največji obisk je beležila jeseniška Podmežaklja s 50.846 obiskovalci (povprečno 3389), drugo je bilo Celje (43.320, povprečje 2888), tretji Koper (38.130, povprečno 2542), najmanj pa po pričakovanjih Tivoli (23.040, povprečno 1536). Največji obisk je zabeležila tekma Makedonija - Srbija (5.500 gledalcev).

NAŠ POGOVOR - Košarkarski strokovnjak in trener Mario Gerjevič

Slovence so precenjevali

Slovenija in Italija sta se v pripravljalnem obdobju pomerili na pokalu Adecco v Kopru KROMA

Zaradi vodenja treningov treh ekip – U14, U15 in članske ekipe Jadran – se bo moral trener Mario Gerjevič letos zadovoljiti s spremeljanjem EuroBasketa z domačega naslanja. Doslej si je kljub natrpanemu urniku že ogledal nekaj tekem, druga pa je posnel.

Prvi del prvenstva se je za Slovenijo zaključil z dvema porazoma. Kako si to razlagate?

Prva napaka je bila že v tem, da je po pripravljalnih tekmacih, ki jih je Slovenija zmagala s pomočjo sodnikov, razširila lažna predstava, da je Slovenija

nepremagljiva. Na prvenstvu pa je bil po treh zmaga pri Slovencih občuten padec koncentracije in motiva, saj je bila uvrstitev v drugi del že dosežena. Upoštevati je tudi treba, da so ostali tekme že prebrali njihovo igro. Slovenci imajo namreč zelo malo taktičnih variant, kar je njihova pomanjkljivost. Doslej so zmagovali samo s hitrimi protinapadi, ki so bili posledica grobe igre v obrambi oziroma igre v obrambi, ki je mejila z dovoljenjem. Hrvati so zmagali, ker so zaigrali taktično zelo dobro, umirili so igro, izkoristili individualne

prednosti igralcev in igrali s consko obrambo, kar Sloveniji ne ustrezata, saj nima dobrih strelcev. Tako je bilo lažje tudi Poljakom, ki so izkoristili slovenske pomanjkljivosti.

Po tekmi proti Poljski so igralci omenili, da so utrujeni. Ali si lahko reprezentance dovolijo, da jim že po prvem delu zmanjka sveže energije?

Normalno je, da so utrujeni. Slovenci pa niso ne več ne manj utrujeni od ostalih. To pa seveda ne sme biti izgovor za poraze.

Po dveh porazih se poraja vprašanje, ali je bila zmaga proti Španiji preblisk ali tako igro lahko Slovenci še ponovijo?

Upam, da jo lahko ponovijo. Tista pa je bila zmaga na krilih evforije, znanja in navijačev. Vse se je priklopilo. Igrali so vrhunsko obrambo, španski stil igre pa nenazadnje Slovencem ustreza.

Kako pa napovedujete razplet v drugi fazi?

Italijani igrajo neverjetno dobro, nad vsemi pričakovanji, zelo so me presenetili. Grčija ima nesporno kvaliteto, pozitivno presenečenje pa so Finci. Vsi bodo zdaj analizirali igro nasprotnikov in ker Slovenci nimajo bogate taktične izbire, bodo zelo težko dosegli dve zmaggi, ki bi jim omogocili uvrstitev v četrfinale. Upajmo, da bodo domači navijači pomagali, da izvlečejo iz sebe maksimum.

Ali Slovenija res nima drugih taktičnih variant?

Zraven hitre igre s protinapadi bi mogla dodati še igro izpod košev. Z njo bi morda uspeli izboljšati igro tudi na zunanjih pozicijah, saj bi nasprotnike prisilili na obrambno igro izpod koša, naši strelci pa bi imeli na razpolago več prostora za mete iz razdalje. Obenem bi morali Slovenci izboljšati igro proti conski obrambi in pa pick&roll vseh zunanjih igralcev.

Ali je na slabšo predstavo Slovenije vplivala morda tudi zmaga proti Španiji?

Najbrž bi Slovenci res igrali proti Hrvaški in Poljski bolj agresivno in motivirano, če bi s Španijo izgubili ...

Kaj pa Italija, ki še nima poraza?

Ali ima sploh kako pomanjkljivost?

Pod košem nima kvalitete. Nasprotniki bi jim bili kos, ko bi vstavili tranzicijo iz obrambe in napad in pa njihov met iz zunanjih položajev, kjer so res dobr. Izstopajo tudi v igri 1:1, všeč mi je predvsem Gentile, ki je star kot Borut Ban.

Do kam pa se lahko prebijeta Italija in Slovenija?

Italija potrebuje le eno zmago, zato je z eno nogo že v četrfinalu. Pričakovanja za Slovenijo pa so bila pred prvenstvom morda previšoka. Dvomim, da se v taki zasedbi lahko bori za vrh. Želim pa ji vse najboljše.

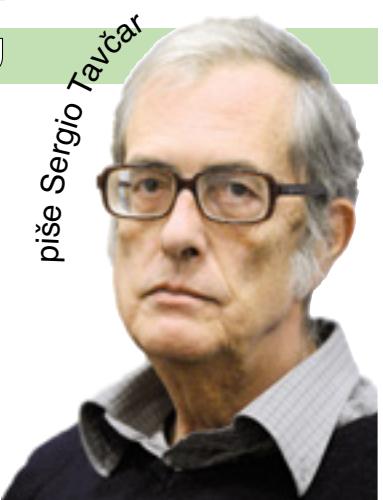
Veronika Sossa

Vstopnice so že razprodane

LJUBLJANA - Vstopnice za tekme Slovenije v drugem delu so že razprodane, vstopnice za tekme Italije (proti Hrvaški in Španiji) pa so še na voljo. Kdor si lahko privošči, pa lahko za katerikoli dan drugega dela nakupi tudi dnevno vstopnico v VIP loži za 300 evrov.

Slaba gledanost

MÜNCHEN - Medtem, ko v deželah bivše Jugoslavije košarka dosegla veliko gledanost, je drugod slika tudi drugačna. Najbolj tarnajo pri nemški ARD, kjer s prenosni, čeprav le nekaterih tekem, nikakor niso uspeli pred TV zvabiti gledalcev. Odločilno tekmo Nemčije za napredovanje v drugi del prvenstva proti Veliki Britaniji si je ogledalo vsega 600.000 ljudi.

pisje Sergio Tavčar

OSEBNO V NAPADU

Zanima me, če je sploh nekdo, ki se ukvarja s športnimi stavami, stavljal na izid skupine Eurobaska v Kopru. Italija 2 zmagi, Finska 1, Grčija nobene, Turčija in Rusija domov. 100000:1? Ali še več? Mislim, da se lahko potolažim, če sem prvi dan napovedoval čudne stvari. Ali ... nič ni še rečeno. Močne reprezentance stopnjujejo formo za drugi del, tako da lahko pričakujemo gotovo na vrhu tako Španijo kot Francijo, manj verjetno Litvo in Srbijo, Italija igra sicer trenutno najboljšo košarko v Sloveniji, ali treba videti, če se bo ta neverjetna forma, predvsem psihična, obdržala tudi v tekma drugega dela, ko bodo končno Italijani šli igrat na tuje in ne bodo doma, kot so bili v teh dneh v Kopru. V skupino mogočih dobitnikov kolajn bi moral po prvih dneh gotovo postaviti tudi Grčijo, ki pa se povsem razbila po porazu proti Italiji in je včeraj izgubila proti Finski na isti način, s katerim je Slovenija izgubila proti Poljski, to je z brezglavnim metanjem trojčka tja v en dan brez nobenega smisla, nekaj takega kot je delal pred nekaj leti Jadran, če se še spomnite, jaz se zelo dobro, ker ni druge igre, ki bi me bolj razjedila kot slučajni tek kur brez glave, ki se zaletavajo 24 sekund, potem pa nekdo mora vreči v akrobatskem slogu z devetih metrov. In glej, na koncu je statistika zadehov trojček zelo pomanjkljiva. Kdo pa bi si kaj takega sploh lahko predstavljal?

Kot si verjetno lahko mislite ob tistem, kar sem pravkar napisal, me je igra Slovenije kreplj razočarala. Je v bistvu popolnoma isto mučenje, ki smo mu bili priča pred dvema letoma v Litvi. Letos je metalcev z razdalje nekaj več kot pred dvema letoma, ali je še vedno napad proti conski postaviti španska vas. Ekipa naj bi tekala v kontro in razvijala hitro igro: ja, vse prav, in potem se zgodi, da prideta v napad brata Dragič samoa, da sta Begić in Vidmar nekje še sredi poti, sledi popolnoma nerezonski met, skakalcev ni še na vidiku, ulovijo žogo nasprotniki in so oni tisti, ki gredo v protinapad. Kar pa me še najbolj moti je to, da so po mojem mnjenju hierarhije v ekipi postavljene na glavo: ekipa ima v rokah Goran Dragič, ki je igralec instinkta, ki zna prodreti in tudi lepo podati iz prodora soigralcu, ali to ne more in sme biti vsa slovenska igra. Mislim sem, da bo siva eminenca Jaka Lakovič, kot bi po vseh pravilih moral biti, tako po stažu kot po predanosti reprezentanci, ki ni bila v njegovem slučaju nikoli sporna. Moral bi nekje igrati vlogo, ki jo je zadnja leta igral Papaloukas pri Grčiji. Prisotnost na igrišču v trenutkih, ko se lomi izid, igro narekuje on in v vsem tem je lahko Goran Dragič (in Zoran, ki igra zelo dobro, in je v Domnom Lorbeku ena redkih svetih točk reprezentance) le dodana vrednost, ki pa mora igrati po taktilnih dirigenta. Pod košem sta Begić in Vidmar, dva centra, ki lahko brez problemov igrata ena na ena (ali se spomnite, kako je Gašper dvakrat zbežal Marcu Gasolu in ga osmešil?) in igrat na njiju bi morala biti sestavni del igre slovenske reprezentance v slogu, ki nam ga je učil Mik Pavlovič, da se tekme, in tudi posamezne akcije, morajo odvijati v stalnem spreminjaču ritma: počasi, ko je treba, predvsem ko ne gre in je treba iskati kako drugo rešitev (met od spodaj, iskati osebno napako branilca, kak skok več, večja intenzivnost v obrambi), hitro, ko »kreneš v napadu. Ekipa, ki nima teh dimenzij, je obsojena na propad, saj se nasprotniki branilci nanjo zelo hitro prilagodijo. Jaz imam običajno to navado, da na tekma navijam za tistega, ki igra bolje. Močno se bojim in sram me je priznati, da bom v četrtek povsem neprizadet spreh polom Slovenije proti Italiji. Ne bo poloma? Bomo zmagali ob nenadnem vstavljanju z mrtvih? Potem bom skakal in se veselil prav kot vsi drugi.

TOTOLIPK

GORICA	VZHODNI KRAS	ZAHODNI KRAS	TRST IN OKOLICA DOLINA MILJE
Predvčerajšnja napoved			
DAVID ŠTOKELJ NEKDANJI KOŠARKAR	EMIL BUKAVEC TRENER KOŠARKE	MITJA OBLAK IGRALEC KOŠARKE	
Italija - Grčija Italija za 3 točke	Italija - Grčija Italija za 5 točke	Italija - Grčija Italija za 5 točk	
Dnevni izid			
5	5	4	6
Skupni izid			
15	10	14	19
Današnja napoved			
DAVID SANZIN KOŠARKAR DOMA	PETRA GRGIĆ ODBOJKARICA ZALETA	IGOR ŠKERL ODBORNIK SOKOLA	ERIK GREGORI KOŠARKAR JADRANA
Latvia - Ukrajina Ukrajina za 6 točk	Latvia - Ukrajina Latvija za 15 točk	Latvia - Ukrajina Latvija za 5 točk	Latvia - Ukrajina Ukrajina za 7 točk
Balgija - Srbija Srbija za 10 točk	Balgija - Srbija Srbija za 5 točk	Balgija - Srbija Srbija za 8 točk	Balgija - Srbija Srbija za 11 točk
Litva - Francija Francija za 8 točk	Litva - Francija Francija za 2 točk	Litva - Francija Francija za 6 točk	Litva - Francija Francija za 8 točk
Največ točk zmagovalca na tekmi Litva - Francija	Največ točk zmagovalca na tekmi Litvija - Ukraina	Največ točk zmagovalca na tekmi Litva - Francija	Največ točk zmagovalca na tekmi Litva - Francija
Legenda: pravilno napovedan izid = 5 točk; pravilno napovedan izid v razponu treh točk = 3 točke, pravilno napovedan zmagovalec = 1 točka, dodatno vprašanje = 3 točke			

KOPER - Naš obračun EuroBasketa na Obali

Top in flop

TOP Prodaja vstopnic. Nad vsemi, tudi najbolj optimističnimi scenariji. Prodali so dvakrat več od načrtovanega. V petih dneh si je tekme ogledalo 38.130 obiskovalcev, povprečno 2.542.

FLOP Stojnice z uradnimi navijaškimi artikli EuroBasketa. Opazili smo jo le v prvem nadstropju Bonifike, kjer pa plišaste maskote Lipko ni bilo. Škoda!

TOP Prostovoljci. Razpoložljivi, prijazni in vedno nasmejani. Jasnno je bilo, da v Kopru res uživajo.

FLOP Medijski center. Organizatorji niso poskrbeli za kliping, ki bi bil dostopen vsem novinarjem, tudi kopije najbolj razširjenih slovenskih (in tujih) časopisov novinarjem niso bile na voljo.

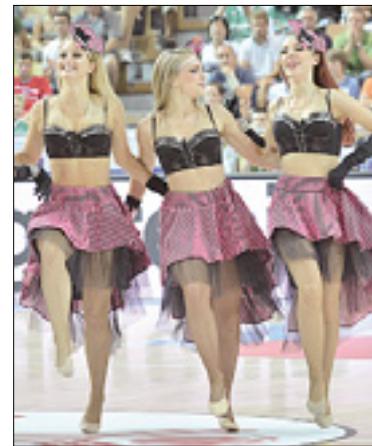
TOP Kioski. Pred športno dvorano Bonifiko so bili kioski vedno dobro založeni in kljub gneči so bili obiskovalci hitro postreženi.

FLOP Promocija EuroBasketa. Izgubljena priložnost promocije EuroBasketa v bližnjem Trstu. Pri nas nismo zasledili niti enega plakata.

TOP Vzdušje. V dvorani in na promenadi je bilo vzdušje res navajško in glasno. Navijači so bili disciplinirani in tudi zelo prijazni, še posebej Finci. Škoda, da niso oživeli tako tudi mestnega središča.

TOP Skupina D v Kopru. Najbrž nihče ni pričakoval toliko presečnih izidov. Vrnitev Turčije in Rusije »domov« je bil za nekatere napovedovalce pravi šok.

FLOP Zasilni izhod. Še dobro, da med navijači ni prišlo do izgradenih oziroma, da v športni dvorani ni

Šarmantne plesalke KROMA

prišlo do katerekoli težave, drugače bi varnostniki s težavo poskrbeli za hitro in mirno evakuacijo.

TOP Plesalke. Med minutami odmora je maršikdo še naprej strmel na parket, kjer so plesala šarmantna dekleta.

SKUPINA E

Francija	2	2	0	159:136	4
Srbija	2	2	0	143:127	4
Litva	2	1	1	123:122	3
Ukrajina	2	1	1	129:134	3
Latvija	2	0	2	130:147	2
Belgia	2	0	2	122:140	2

RAZPORED TEKEM: danes, 11. 9.: 14.30 Litva - Ukrajina, 17.45 Belgija - Srbija, 21.00 Litva - Francija; petek, 13. 9.: 14.30 Litva - Belgija, 17.45 Ukrajina - Srbija, 21.00 Francija - Litvija; nedelja, 15. 9.: 14.30 Litvija - Belgija, 17.45 Ukrajina - Litva, 21.00 Srbija - Francija.

SKUPINA F

Italija	2	2	0	143:116	4
Španija	2	1	1	137:118	3
Slovenija	2	1	1	152:145	3
Finska	2	1	1	130:139	3
Hrvaška	2	1	1	116:142	3
Grčija	2	0	2	149:167	2

RAZPORED TEKEM: jutri, 12. 9.: 14.30 Finska - Hrvaška, 17.45 Grčija - Španija, 21.00 Slovenija - Italija; sobota, 14. 9.: 14.30 Hrvaška - Italija, 17.45 Španija - Finska, 21.00 Slovenija - Grčija; ponedeljek, 16. 9.: 14.30 Hrvaška - Grčija, 17.45 Italija - Španija, 21.00 Slovenija - Finska.

Četrtnale (Ljubljana, Stožice): sreda, 18. septembra: 17.30 E1 - F4 (T79); 21.00 F2 - E3 (T82); četrtek, 19. septembra: 17.45 F1 - E4 (T81); 21.00 E2 - F3 (T80). **Polfinali**, petek, 20. septembra: 17.45 zmagovalec T80 - zmagovalec T81 (T86); 21.00 zmagovalec T79 - zmagovalec T82 (T85). **Finale**, nedelja, 22. septembra: 17.30 za 3. mesto; 21.00 finale.

Obvestila

ŠK KRAS - ODSEK ZA OTROŠKO TELOVADBO sporoča, da bo začela vadba osnovne motorike za predšolske in osnovnošolske otroke. Prvi sestanek in poskušna vadba, kjer bodo dobili starši vse ustrezne informacije o ponudbi, bo v Športnem kulturnem centru v Zgoniku danes ob 16.30. Za pojasnila 3397563191 (Sonja).

MINIBASKET AŠD BREG obvešča, da bo prvi trening in informativni sestanek za letnike 2002 in mlajše v petek, 13. septembra, ob 17. uri v telovadnici S. Klabian v Dolini.

AŠD SOKOL obvešča, da se danes v nabrežinski občinski telovadnici začenja otroška-mladinska dejavnost 2013/2014, z naslednjim urnikom: **MINIMOTORIKA** - za letnike 2008-09: 09: ob sredah od 16.15 do 17.15; **MOTORIKA** - za letnika 2006-07 : informativno srečanje in vpis jutri od 16.15 do 17.15; **MINIKŠARKA** - za letnike 2003-04: 05: ob ponedeljkih od 18.15 do 19.30 ter ob meseca oktobra dalje ob sredah od 17.30 do 18.30 v telovadnici seslanske srednje šole; **MINIODBOJKA** - za deklice letnikov 2003-04-05: ob sredah v nabrežinski telovadnici od 17.15 do 18.30 ter ob petkih od 16.15 do 17.15. Dodatne informacije v telovadnici na dan vadbe.

AŠD SK BRDINA prireja ob petkih v prostorih telovadnice v Repnu od 20.30 do 22.00 »rekreacijo za odrasle« s pričetkom 4. oktobra. Informacije in vpisovanje v večernih urah na tel. št. 349-7338101 (Tatjana), 347-4421131 (Valentina).

ŠD KONTOVEL - RITMIČNA TELOVADBA vabi vse deklice, ki obiskujejo 2. letnik vrtca do vključno 2. razreda osnovne šole, na prvi trening, ki bo v ponedeljek, 16. septembra v telovadnici na Kontovelu od 16.30 do 17.30! Info: 338-5000643 (Martina) in ali 320-0750162 (Federica).

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje plavanja za otroke od 4. leta dalje. Za informacije poklicite ob delavnikih med 14. in 17. uro na tel. št. 04051377.

SZ BOR - Atletska sekacija vabi srednješolce in višješolce na treninge atletike, ki so vsak ponedeljek, sredo in petek od 16.15 do 17.45 na atletskem stadiionu na Kolonji. Informacije na tel. 040-51377 ali na urad.bor@gmail.com.

AŠD SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo treningi začeli 1. oktobra, od 16.00 do 18.00 v zgornjih telovadnicih. Za info: Sergij Štoka - 349-2566134, Barbara - 347-3955129.

VAŠKE ORGANIZACIJE iz BAZOVICE organizirajo v soboto, 21. septembra, na športnem igrišču Zarje (začetek ob 16.30) nogometno tekmo Gur'nce - Dul'hce. Srečanje bo povezoval priznani kraški komentator. Po koncu tekme bo na vrsti družbeni večer. Vstop prost, vabljeni so vsi vaščani, ter vsi ljubitelji nogometa in dobre družbe.

CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bodo skupine začele z vadbo v ponedeljek, 16. septembra: osnovna motorika (3 - 6 let) pon in pet 16.45 - 17.45 - center M. Čuk (Repentabrska ul. 66); vse ostale skupine so v telovadnici OŠ Bevk: zajčki (7 - 10 let) pon 16.30 - 18.30 in pet 17.00 - 18.30; strele (11 - 14 let) pon 18.00 - 19.30, sre 19.00 - 20.15 in pet 18.00 - 20.00. Za vpis in informacije: info@cheerdancemillenium.com, Jasna - 347-8535282 in Ryan - 347-9227484.

primorski_sport
facebook

Novi predsednik MOKA je Nemec Bach

BUENOS AIRES - Nemec Thomas Bach je novi predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja (Mok), deveti po vrsti. Na 125. volilnem zasedanju olimpijskega gibanja v argentinskem Buenos Airesu je devet in petdesetletni pravnik Bach nasledil Belgijca Jacquesa Roggeja. Za mesto predsednika Moka se je potegovalo šest kandidatov, največ do slej. Bach, deseti predsednik Moka, bo krovno olimpijsko zvezo vodil do leta 2021.

Rafael Nadal zmagovalec OP ZDA

NEW YORK - Španec Rafael Nadal je zmagovalec teniškega odprtrega prvenstva ZDA v New Yorku. Drugi nosilec zadnjega turnirja za veliki slam to sezono je v Flushing Meadowsu v finalu po 3 urah in 21 minutah igre s 6:2, 3:6, 6:4 in 6:1 premagal prvega nosilca Srba Novaka Đokovića. Kljub temu ostaja Đoković prvi na lestvici ATP, Španec pa zmanjšal zaostanek na vsega 120 točk.

NOGOMET - Kvalifikacije na svetovno prvenstvo 2014

Italija že v Braziliji

»Azzurri« premagali tudi Češko - Slovenija z zmago na Cipru še v igri za drugo mesto

Strelca obeh golov Italije Giorgio Chiellini in Mario Balotelli ANSA

NIKOZIJA/TURIN - Slovenski nogometni so se septembrski nalogi opravili tako, kot so si zadali. Proti Albaniji in Cipru so osvojili šest točk, ki jih hranci v igri za mondial. Na svetovno prvenstvo pa se je dva kroga pred koncem kvalifikacij (prvič v zgodovini s tako prednostjo) uvrstila Italija, ki je v Turinu premagala Češko.

Čeprav so imeli Cipranci prvo priložnost na tekmi, ko je v tretji minutni Elias Charalambous žogo poslal čez prečko z roba kazenskega prostora, Slovencem ni bilo dolgo treba čakati na vodilni zadetek. Ciprski vratar je klonil že v 13. minutni, ko je Zlatan Ljubijankić z leve strani podal žogo pred gol, kamor je vtekel Novaković in rutinirano zabil za 1:0. Po nekaj minutnem zatišju (na skoraj povsem praznih tribunah je bilo tokrat resnično gledališko vzdušje) so Slovenci znova zagrozili v 31. minutni, ko je Kampl podal na levo stran kazenskega

prostora do Andraža Kirma, ta pa je nato preslabo streljal. Minuto zatem se je v ugodnem položaju znašel znova Novaković, a slabo sprejel žogo, tako da jo je ciprski vratar pobral še pred strelom. V uvodu drugega polčasa je najprej zagrozil Cipr prek Konstantinosa Makridisa, ki je z desne strani iz bližine sprožil, a je bil Samir Handanović dobro postavljen. Katanec je v 59. minutni v igro poslal Josipa Iličića namesto Valterja Birse, novo priložnost pa je Slovenija dočakala v 63. minutni, ko se je pred Giorghalidisom znašel Andraž Struna, toda ciprski vratar je dovolj zgodaj stekel iz vrat in prepričil kak nevarnejši strel gostujecemu branilcu. V 76. minutni so imeli govoriti izjemno priložnost, ko je iz bližine poskusil Vincent Laban, Handanović pa je izvrstno posredoval. V 80. minutni pa je rezervist Iličić dokončno odločil tekmo v slovensko korist, potem ko je z dobrih desetih metrov zabil žogo v spodnji lev kot po podaji Novakovića, ki je prodrl v kazenski prostor.

Prandellijevi varovanci tekme v Turinu niso začeli na najboljši način, saj je po prvem delu vodila Češka z golom Kozaka. Italijani so za preobrat poskrbeli v začetku drugega dela. Najprej je izenačil Chiellini po podaji s kota Pirla (napaka češkega vratarja). Dve minutni kasneje pa je kazenski strel uspešno izvedel Balotelli.

U21: Slovenija - Danska 2:2

Massa nič več za Ferrari

MARANELLO - Brazilski dirkač Felipe Massa v naslednji sezoni svetovnega prvenstva formule 1 ne bo več vozil za ekipo Ferrari. Novico je sporocil prek twitterja in se obenem zahvalil ekipi, v kateri je prebil osem sezona.

Dobili bodo stadion

MADRID - Klub temu, da Madrid na sobotni skupščini Mednarodnega olimpijskega komiteja v Buenos Airesu ni dobil poletnih olimpijskih iger 2020, bo mesto dobitilo olimpijski stadion.

V Oslu večina za ZOI 2022

OSLO - Večina prebivalcev podpira kandidaturo Oslo za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2022, kažejo preliminarni izidi referendumu.

Tek - moja norost

KRANJ - Teksaški dosežki slovenskega ultramaratonca Dušana Mravljetja so dobili še knjižno obliko. Knjiga Dušan Mravlje: Tek - moja norost, ki je izšla izpod peresa novinarja Boštjana Fona.

SKUPINA B Izidi Italija - Češka

Italija	8	6	2	0	145:20

<tbl_r cells="6"

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

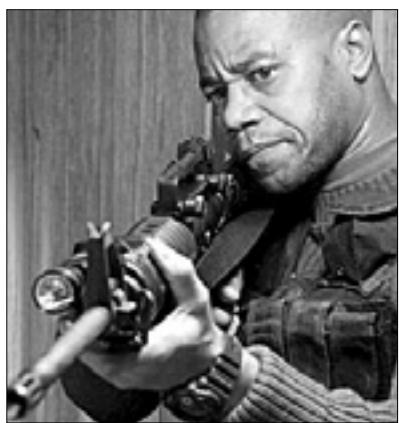
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30**
 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Film: Misure straordinarie **23.20** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

7.00 Risanke **8.25** Nad.: Heartland **9.05**
 Nan.: Settimo cielo **10.30** Dnevnik: Tg2 Inside **11.20** Nad.: Il nostro amico Charly **12.10** Nad.: La nostra amica Robbie **13.00**
 Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15**
 Nan.: Ghost Whisperer **17.55** Dnevnik in sportne vesti **18.45** Nan.: Senza traccia **19.35** Nad.: NCIS **20.30** 23.20 Dnevnik **21.05** Nad.: Una mamma imperfetta **21.10**
 Show: Virus – Il contagio delle idee

23.35 Film: The way of war

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **8.00** Agorà Estate **10.10** Film: Scipione detto anche l'Africano **12.00** Dnevnik **12.25** Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **13.05**
 Nad.: Terra nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Dnevnik LIS in Tg Piazza Affari **15.00** Nad.: Le nuove avventure di Flipper **15.45** Film: The Dish **17.35**
 Dok.: Geo Magazine **18.55** 23.30 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Simpatične canaglie **20.35**
 Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nad.: Chips **7.45** Nan: Charlie's Angels **9.00**
 Nan: Siska **10.00** Nad.: Carabinieri **10.50**
 Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00**
 Nad.: Detective in corsia **12.55** Nad.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nad.: Flikken – Coppia in giallo **16.35** Film: Il cigno **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35**
 Nad.: Tempesta d'amore **20.25** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10**
 Nad.: The Mentalist **23.05** Nad.: The Closer

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Nad.: Il segreto **15.45** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva **23.30** Nad.: Nel bianco

Italia 1

7.00 Nan.: Tutti in famiglia **7.50** Nan.: A tutto ritmo **8.40** Nad.: Giovani campionesse **9.30** Nad.: The vampire diaries **10.30** Nad.: Gossip Girl **11.30** Nad.: Pretty Little Liars **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: The Cleveland Show **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.25** Nad.: Smallville **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami **21.10** Film: Fast & Furious 5 (akc., i. V. Diesel)

23.35 Film: Pitch black

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Coffee Break **11.00** 20.30 Otto e mezzo **11.40** La7 Doc **12.00** Nad.: Suor Therese **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nad.: The District **18.15** Nad.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **21.10** Film: La gabbia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia economia e prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Rubrika: Le ricette di Georgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.15** Odmevi **7.00** Dobro jutro **10.10** Risnake, otroške oddaje in naničanke **12.00** Dok. serija: Zakaj revščina **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.40 Risanke **15.55** Male sive celice **16.40** Odd.: Sprehodi v naravo **17.00** Poročila **17.20** Dok. serija: Village folk **17.35** Dok. odd.: Marija in Andrej **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: Nedokončano življenje **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved **23.10** Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.40** Dobro jutro **13.35** To bo moj poklic **14.15** Košarka: EP, Latvija – Ukraina, prenos **17.00** 20.00 Košarka: EP, Belijska – Srbija, prenos **19.50** Žrebanje Lota **20.50** Košarka: EP, Litva – Francija, prenos **23.30** Bleščica, odd. o modi

Slovenija 3

6.35 23.40 Primorska kronika **7.35** Aktualno **8.00** Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.55** 17.50, 18.50, 19.30 Kronika **9.00** Odbor za kulturo, prenos **13.30** Prvi dnevnik **14.00** Komisija za poslovnik, prenos **16.35** Na tretjem... **17.30** Poročila **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmacem **19.55** Sporočamo **20.00** Aktualno **20.30** Kontaktna oddaja z ministrom za obrambo Romanom Jakičem **21.30** Žarišče **21.45** 22.55 Kronika **21.55** Sporočamo **22.00** Globus **22.40** Aktualno **23.00** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Per non dimenticare **15.00** Istrska potovanja **15.40** Vesolje je... **16.10** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **16.40**, „Q“ **17.25** Pogovor z... **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes **19.25** Šport **19.30** Slovenski magazin **20.00** City folk **20.30** Le parole più belle **21.00** Boben **22.15** Folkest 2012 **23.00** Arhivski posnetki **23.45** Artevisione

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** Naš čas **10.30** 13.00 Videostrani **12.00** Vedeževanje z Magdaleno **17.30** Mozaik za gluhe in nagnuše **18.30** Naš čas **19.30** 21.30 Dnevnik Tv Primorka, vreme, kultura **20.00** Med nami **21.10** Na Postojnskem **22.00** Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **8.35** 16.45 Nad.: Vihar **9.30** 10.40, 11.50 Tv prodaja **9.45** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.55** 15.50 Serija: Rožnati diamant **12.05** 17.55 Nad.: Divja v srcu **13.00** Nad.: Trafika **13.30** Nad.: Naša mala klinika **14.25** Nad.: Mladi združniki **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 22.00 24UR - novice **20.00** Film: Kot noč in dan (kom., ZDA, '10, i. C. Diaz, T. Cruise) **22.30** Nad.: Nepremagljivi dvojec **23.25** Nad.: Obdarjen

Kanal A

6.55 Risane serije **7.50** Nad.: Jimova družina **8.15** Faktor strahu ZDA **9.05** 12.55 Nad.: Policisti v Los Angelesu **9.55** 17.05 Nad.: Alarm za Kobra **11.10** Serija: Najbolj zeleni domovi sveta **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **13.45** Nad.: Šola za pare **14.10** 19.00 Nad.: Dva moža in pol **14.40** Film: Reši me **16.30** **18.00**, **19.55** Svet **16.35** Nad.: Bedarije mojega očeta **19.25** Nad.: Kako sem spoznal vajino mamo **20.05** Film: Butec in butec (kom.) **22.05** Film: World Trade Center

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 11.15 Pot srca; 12.15 E. Kalman – Kralj čardaska; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.10 Mavrica; 17.20 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Boris Pahor: V imenu besede – 13. nad.; 18.00 Vrnitev v Gorico; 19.35 Zaljubek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditev; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešetu; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer na RK; 20.05 Utrip kulture; 20.30 Odprt za srečanja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.50, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Oggi che giorno è?; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Ora musica; 11.00, 21.00

IRIS

Sreda, 11. septembra
 Iris, ob 21. uri

World trade center

<p

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 19.24
Dolžina dneva 12.46

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 13.08 in zatone ob 22.44

NADANŠNJI DAN 1993 – Jutro je bilo ponekod nenavadno toplo to sredino septembra. V Gornji Radgoni je bila najnižja temperatura 19,5 °C, v Murski Soboti so izmerili 19,0 °C, v Ilirski Bistrici 16,6 °C in v Postojni 16,0 °C.

Nad osrednjo Evropo se zadržuje ciklonsko območje. Od jugozahoda dotečajo vlažni tokovi. Prva vremenska fronta bo vplivala na vreme pri nas do srede zjutra; naslednja nas bo prešla v sredo zvečer.

V noči bodo verjetno nevihite z močnimi do lahko obilnimi padavinami. Zjutraj bo še pretežno oblačno, padavine bodo postopoma slabeli. Popoldne se bo iz Karnije in od zahoda postopoma jasnilo. Zjutraj bo ob morju sprva pihal jugovzhodnik, nato pa bo zahvala zmerna burja. V Alpah se bo meja sneženja lahko spustila do nadmorske višine okrog 1800 m; sneženje bo močnejše v Julijcih.

Danes bo še deževalo, meja sneženja se bo spustila do nadmorske višine med 1600 in 2000 m. Nevihte bodo večinoma le še na Primorskem in predvsem v zahodni Sloveniji bodo možni močnejši nalivi. Na severovzhodu bodo vmes daljša obdobja brez dežja. Najvišje dnevne temperature bodo v severozahodnih krajih okoli 9, drugod od 12 do 17, na Primorskem do okoli 21 stopinj C.

Jutri bo verjetno zmerno oblačno do spremenljivo. Vsekakor bodo še možne krajevne nevihite. Zjutraj bo na obali pihala zmerna burja.

Jutri bo oblačno, občasno bo še deževalo, ob morju bo lahko tudi kakšna nevihta. Hladno bo, meja sneženja bo na okoli 1700 metrov nadmorske višine. Na Primorskem bo pihala šibka do zmerna burja.

PLIMOVANJE
Danes: ob 13.22 najnižje 26 cm, ob 23.09 najvišje -25 cm.
Jutri: ob 9.47 najnižje 16 cm, ob 12.25 najvišje 15 cm, ob 16.18 najnižje 15 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 23 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 24 2000 m 8
1000 m 19 2500 m 5
1500 m 11 2864 m 4
UV indeks bo sredi dneva v krajih z jasnim vremenom po nižinah do 5,5 in v gorah 6.

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

Pa koncu začetek

Domača zabava

ŠIFRA: MAJCA

Zahteve hčerke Nine so bile tako visoke, da ni bila prepričana, ali jim bo kos. Poleg tega, da mora biti na zabavi za njene prijatelje pozornata gostiteljica, naj bi bila zraven videti še moderna in duhovita in strpna do odklonov drugih, a sama zgledna kot župnik. Pa seveda ne preveč pijana.

Na razpolago je sicer imela še možnost, da bi se umaknila mladim npr. v kino. Možnost, ki ji jo je vljudno ponudila tudi Nina. Vendar ona o tem ni hotela niti slišati. Bežati iz lastnega doma?! Neumnost! Želi si vendar biti del hčerkinega življenja. Po vsem prestanem ji pa to že priveda!

Koliko je ne preveč pijana? Koliko je ravno prav, da ženska še zgleda sproščena, ne pa vulgarna ...? Zlasti glede slednjega jo je skrbelo. Zato se je nadzorovala.

Pa še kako se je! Celo štela je svoje požirke, ki jih je med nameščanjem limoninih rezin na robeve koktail kozarcev naredila iz debele steklenice brez nalepke. Samo pet jih je bilo. Ali pa mogoče šest? Ne, sedem, če prišteje še tista poslednja dva med nepotrežljivim ubijanjem časa, preden so se vsi nakapljali.

Čeljusti so jo že bolele od nenehnega smehljanja. In zazdela se ji je, da se ji tudi jezik že malce zatika. Še sreča, da konverzacija ni bila ravno akademška in da ji je na servis uspevalo vratiti ustrezno puhle pripombe: »V bistvu imate prav«, »po mojem mnenju«, »iz dobro obveščenih vironov«, »ljudstvo ima pravico do človekovih pravic« ...

A za masko brezhibne popolnosti so divjale žalostne misli. Njena mama Nina postaja ženska. Eden od teh frajerjev (pozabila je, kateri, saj so bili vsi tako učeni, lepi, zdravi ...), eden od teh ji jo bo ukradel. Slovo se ne zadržno bliža. Tudi Nina jo bo zapustila, kot jo je nekoč že on. Njen mož. Ninin oče. Spet bo sama. Misel je zarezala vanjo kot laser. Hitro se je odkradal v kuhinjo in skrivajagnila iz steklenice brez nalepke. Samo osem požirkov ... vsega skupaj. Tako. Zdaj pa hrabro naprej.

Lica so ji zagorela, zato se je opotekla na teraso in izvlekla cigareto. Približala se ji je neka rdeča majica. Napis čez široke prsi je oznanjal: »I'm Jesus. Who are you?« Zazdela se ji je na moč smešno. »Marija Magdalena,« je bleknila brez razmisleka. Roka v rdečem rokavu ji je z vžigalkom prižgala cigaretto, druga pa se je dotaknila njenih las. Nato je zelo počasi zdrsla prek njih.

»Lepi ste,« je rekel neki glas. Vsaj zdeleno se ji je. Ali pa je bil nekdo drug. Nekoč. Že davno tega.

Mogoče ta v rdeči majici sploh nič rekel. Ja, najbrž si je domisljala. Ali je devet požirkov dovolj za prislube? No, deset. Z majice je dignila pogled nadstropje više. Mlad obraz, kipeč od lepote in pohote. Nič jezovski. Potegnila je iz cigarete. O, Jezus! Prav tale je Ninin fant. Ne le kurba kot menda Magdalena – ona je Juda Iskariot. Vendar po tobaku dščere, ki ji je smučala po valovih las, ni odrinila. Trepetačnega ugoda je bil preveč sladek, preveč redek. Za odpoved bi rabila Samsonovo moč.

S kotičkom očesa je na drugi strani šipe opazila senco, ki je huščnila mimo. Zavesa je rahlo vzvalovila. Sapica, ki je naznajala vihar. Začutila je žgočo žejo. Kam že je dala steklenico? Le upa lahko, da še ni prazna. Hitro, kuhinja, pult ... Aha, tu je. Enačiti požirek. Naj bo še eden, dvanajsti. Ha, kot pri zadnji večerji ... Potreblja ga je.

»Mami, hvala. Hvala za trud, da mi pokvariš zabavo. Kot vedno, spet ti je ratalo!« Ninin grenki glas. Čisto v nepravem času se je znašla tu.

»A je kaj narobe?« se je nepreričljivo branila.

»Tako se vedeš, da me je zaradi tebe sram pred frendi.«

»Kako? Kako ... se ... vedem?« je skomignila in poskušala neopazno odložiti corpus delicti pod pult.

»Kot da nisi mama, ampak, ampak ...« Nina je iskala strašno besedo, a ko jo je našla, jo je z nečloveškim trudem zadržala. »A mi res moraš ukrasti vsakega fanta?! Vsiljuješ se mlajšim! Neokusno ... do amena!«

»Če ti ga lahko ukrade taká malenkost, se pač ni vredno cmeriti za njim.«

»Saj se ne, TI se mi smiliš!«

Zaznala je, da je noge ne držijo več. Kuhinja se je zazibala.

»A to je twoja hvaležnost za to, ker ti že vse živiljenje stojim ob strani?« je – v nasprotju z izrečenim – komaj še stala.

»Ha, ob strani! To pa, to! Nenehno igraš glavno vlogo, ob stran pa potiskš mene! Le nase misliš, name nikoli.«

»Ni res ... Nič ni bilo ... Nič ... Kar vprašaj Jezusa, ali kakor mu je pač ime!«

Razburjeno je zakrilila z rokami in pri tem zadela ob na rob odložen steklenico. Ta se je negotovo zamajala, podobno kot ona sama, nato pa prevrnila. Oster vonj po slivovem žganju je napolnil kuhinjo. In ji izdajalsko prepojil obleko. Judež!

»Spet si pila! ... Pa ko si mi rekla, da ne boš ...« Ninin glas se je trpkо preolomil. Čudno postarani glas. Nič več deklški.

»Če bi se ga res napila, se ne bi imela s čim politi,« se je brezupno izmotavala. Potem pa mrmljaje zaključila, da bi upravičila svoj bedni potreb: »Grem se preobleč.«

»Pa še globlji dekolte in še krajše krilo si nadeni!« je Nina navrgla zadnjo dozo strupa. Naravnost v srce. Tega ne bi smela izreči, tega absolutno ne bi smela, je v njej trobental neki razglašeni kvartet. Smrkla, tako se ne govorii z materjo – pa ko sem toliko žrtvovala ranjo. Poskusila se je spomniti česa konkretnega, še zlasti česa iz zadnjega časa (ker bi bilo brisanje ritke pač že malo pase), a ni šlo. Možgani so stavkali.

In tedaj je posegla – prvič sploh – po stavku, ki ga je pri očetu najbolj sovražila. Zato ker je pomenil smrt za vsakršen pogovor, celo za prepir. Tako je, in pika! Argumenti niso važni. V besu je zletel iz ust:

»Veš, kaj, dokler živiš pod mojo streho in ješ moj kruh, bo tako, kot hočem jaz. Pika, konec debate!« Upala je, da bo zaledlo.

»Kot hočeš ti, torej. V redu,« je rekla Nina, kot da se strinja. »Am-pak kaj je tisto, kar hočeš?«

Napeto je razmišljala. Seveda je vedela, kaj hoče. Še več, tudi nujno rabi. Pijača! Kraljestvo za pijačo! ... Prekleto, zakaj se je polila? Je bila to zadnja zaloga? Zagotovo je še kje kaj skritega ...

»Hočeš mojega fanta?« je planilo iz Nine. »To je to, a ne? Zato ker deliš z mano streho in kruh, pa misliš, da bi si malo delili še njega. Tako ... po sestrsko, kaj?«

Čutila je, da za Ninino ponudbo nekaj tiči. Neka ... past? Hkrati se je razvesila, ker jo ima hči za vrstnico. Spet se je za hip počutila mlado. Konkurenčno. Seveda, saj sploh ne si za v koš. A ji ni tega prejle dokazoval tisti lepotec? Spomin ji je vllil nekaj moči. Ji spet narisal nasmej.

»Najbolje, da ga kar vprašavaš,« je resno nadaljevala Nina.

»Kaj da ga vprašavaš?«

»Ali je tudi on za trojčka,« se je hči porogljivo zasmajala in šla po tipa.

V ozadju stanovanju so godrnjali basi. Tudi v njej je bobnelo. Pijača ... pijača! Bum ... bum. Zadaj za oljem bi moralta biti rezerva. Rum. Hm, bil je mišljen za to, da izboljša okus. Pa sij ravno to rabi! Da poplakne napokipeno grenačko. Joj! A samo pollitrsko flaša je, še ta ne več polna! Prsti so ji tresli, ko je krepko nagnila. Pa še enkrat, še dvakrat ... Za boga, da se soči tudi z vragom. Ali ... nasprotno?

Nina in fant v rdeči majici sta hrupno vstopila. Očitno sta si par kljucnih očitkov že izmenjala. Njegov zgroženi – še malo prej pa tako občudočič! – pogled je prhnil čez kuhinjo k njej in jo pustil ponizano in razgajeno.

»Pa kaj si nora, Nina? Šur, da sem se sam zafrkaval ... A misliš, da trzam na penzionerke ...?«

Penzijonerkar! ... Stara! Sama! Mrtva! ... Zemlja se je zibala, tropente so bučale. In noge so jo zdaj dokončno izdale. Mlahava kot prazen balon se je sesula vase. In na tla.

»Nina,« je poklicala hčer. Ustnice so se samo zganile, a ni bilo zvoka. Namesto njega je pricurljal potoček sline.

»Greva,« je z gnušom rekla hči. In sta šla. Le to je še lahko videla, kajko jo je med vrati zaščitniško objekto okoli ramen. Srce se ji je stisnilo. Dolg krč. Umiranje.

»Ja, pejt v vrugu! Če zdaj greš, se ne vračaj več! ... Vrata bodo ... zakenjena! ... Pa ključ bom zamenjal! ... Še žal ti bo ...!«

Med kričanjem so ji lile solze. Ni jih obrisala. V šipi je bežno uzrela strahotno zdelen obraz. Tuje? Pošast? »Če bi bila takšna, ... se takoj fentam,« si je zamrmrla in zavrgla vsakršno možnost za lastni odsev. »Ne, ne.«

Tedaj so se odprla vrata. Nekdo od zaostalih gostov. Mislila je, da so bili medtem že vsi odšli.

»Zabave je konec ...« je začela, potem pa v frajerjevi roki opazila steklenico znamke. Predrage zanjo. Pomeni, da ni iz njene zaloge, temveč »svetki kapital«. Napol polna!

Vau, čudež mi je bil poslan, se je zahvalila v sebi. Ni važno, če je tip gost. In seveda premilad zanjo. Tiste, za katero naj bi bila zgled gospe polne mame, itak ni več tu ... Odšla je, jo pustila samo in na tleh ...

»Misil sem pomagat porihtat ... to luknjo,« se je zarežal fant. Imel je bele zobe. In črno majico.

»Fajn! Kar začniva ... s tvojo flašo! ... Ej, prej mi še pokaži, kaj ti tam piše?«

»Na flaši?«

»Ne, na majici!«

»Zakaj?«

»Nič, nič ... sam da'm zihher, a si v pravi stranki ... e, hočem reč, na pravi strani.«

Tip se je poudarjeno uslužno nastavil. Uzrla je belo-zeleno mrtvasko lobanje, spodaj pa napis: Hell's Angels. Oči so se mu zaiskrile v neizgovorenem izzivu: »No, sem pravi?«

V odgovor ga je pritegnila k sebi in željno prijela za njegovo – steklenico.

* * *

Ko je pobrughana odprla oči, se je svet ne le zibal, temveč divje premetaval. Napadali so jo valovi slabosti. Želodec, čeprav je bil že izvrgel vsebine, se je obračal kot bogen pralnega stroja. Krči so jo trgali kot cunjo. Angela pekla pa ni bilo več. Vsaj to!

Tedaj jo je v kaosu agonije obšel preblisk jasnina. Nekaj kot ... Lahko bi obstajalo sto besed ali pa nobena. V hipu je bila tresa do nožnega mezinca. V hipu je vedela, kaj mora storiti.

Odrasti. Reči »adjio